

GRATUIT thrillerul **Legea celor patru justițieri** de Edgar Wallace

FLACĂRA

Cozmin Gușă,
exclusiv

Lecția de erotism

Mașinile Gianinei
Corondan

Premiile Flacăra
ediția 2010

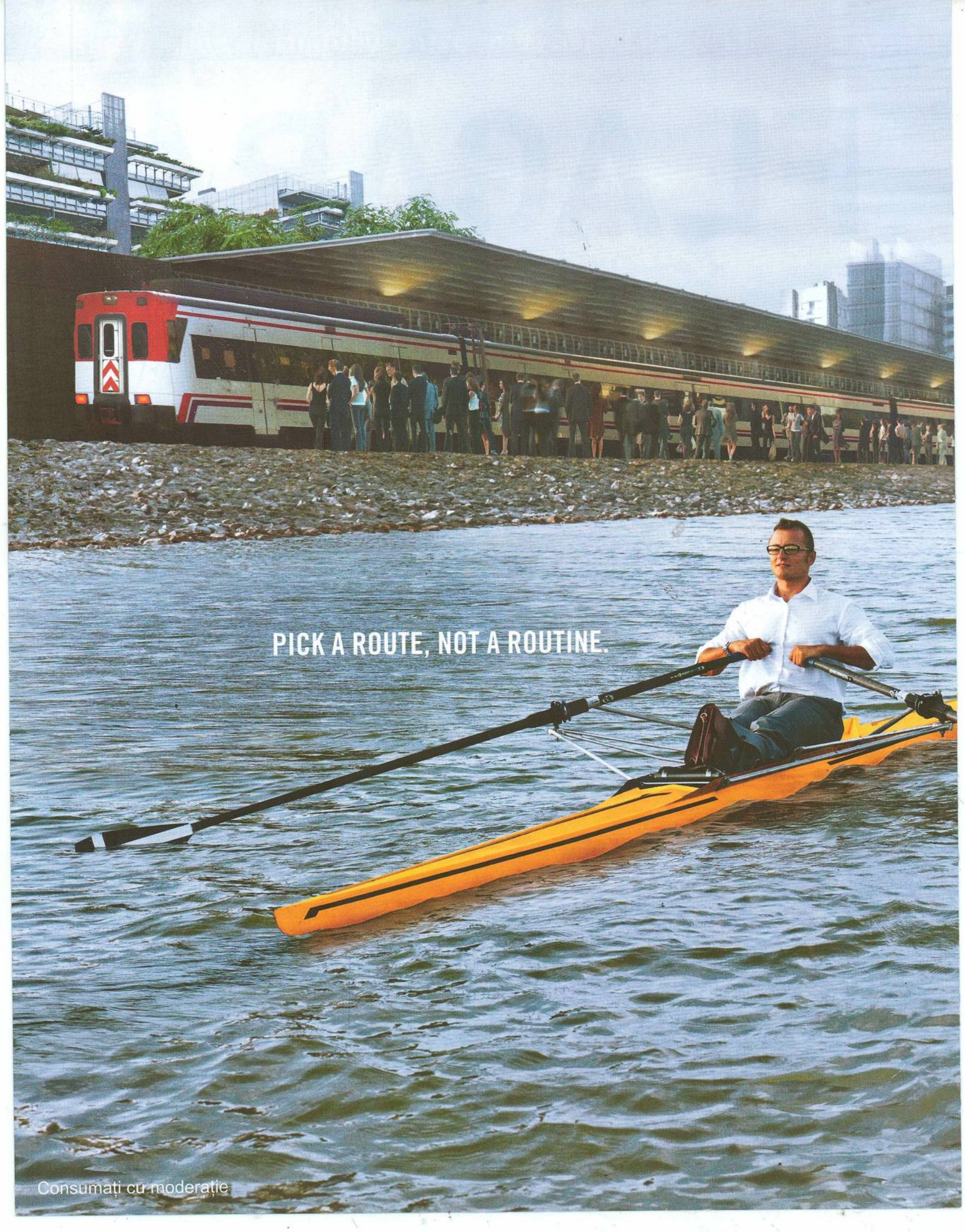
9,90 lei

DIAGNOSTIC

România
ca o boală

A man in a white shirt and glasses is rowing a bright yellow kayak on a river. In the background, a crowded train with red and white stripes is stopped at a station platform. The scene is set in an urban environment with modern buildings and a rocky riverbank.

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

Consumați cu moderație

108
763
SALA DE
LECTURĂ

PLAN

Ballantine's®

P/456586

LEAVE AN IMPRESSION

DOSAR

Sănătatea în moarte clinică

„Sistem = ansamblu de elemente (principii, reguli, forțe etc.) dependente între ele și formând un tot organizat (...) sau face ca o activitate practică să funcționeze potrivit scopului urmărit“

(Dicționarul explicativ al limbii române).

Înainte de-a ne pune problema cum arată sistemul de sănătate din România, trebuie să ne întrebăm dacă măcar este un sistem. Elementele sale nu sunt dependente între ele decât în mică măsură, nu formează un tot organizat și nu prea funcționează potrivit scopului urmărit.

România ca o boală

Tentative de organizare a sistemului sanitar au existat. Mai întâi medicina de familie. Apoi **cartelele de sănătate**, care n-au folosit la absolut nimic. Pe urmă setul de **analize gratuite** – alte tipărituri și distribuiri –, deși acestea existau deja, tocmai prin medicii de familie. Acum, 18 milioane de oameni vor beneficia, de la 1 ianuarie 2011, de **carduri naționale de sănătate**.

În paralel cu numeroasele reforme (neapărat radicale), cu rotirea cel mult mai mulți miniștri pe un portofoliu, cu scandalurile de tot felul, am asistat la modificări fără număr ale listelor medicamentelor compensate și gratuite, la lupta surdă dintre stat și privat. În plus, de ani de zile se vorbește fără nici un rezultat practic despre eventuala **acreditare a spitalelor**, care există și funcționează inertial, în vreme ce toate instituțiile de învățământ au nevoie demult de acreditare, la fel ca și posturile radio-TV.

Toate acestea, plus încă altele, au o legătură slabă sau chiar absentă cu Satana spre care se arată cu degetul: banii. Nu banii sunt prima problemă a Sănătății românești, ci organizarea, gândirea, claritatea, eficiența și stabilitatea deciziilor.

Catastrofe

Firește, nu tragediile definesc sistemul medical. Dar nici nu putem face abstracție de ele, mai ales că unele par să nu fie accidente

imprevizibile, ci efecte ale unor tare de fond.

- Septembrie 2008. Conducerea **Maternității Giulești** declanșează o anchetă în cazul unor bebeluși care prezentau pe corp leziuni suspecte. Reiese că micuții, născuți prematur, au fost arși deoarece o asistentă a încurcat spirital cu un dezinfectant puternic.

- Septembrie 2008. Un băiețel de 3 ani, internat pentru „buză de iepure” și „gură de lup”, moare după ce o asistentă de la Spitalul **Marie Curie** îi face două injecții. La șase ore după operație, copilul a început să sângereze, iar după ce asistenta i-a făcut două injecții, intră în stop cardiorespirator și moare.

- Octombrie 2008. O asistentă de la Spitalul **Grigore Alexandrescu** din vina căreia, în martie, un copil de 9 ani a ajuns să sufere o intervenție chirurgicală inutilă, încurcă din nou un copil sănătos cu unul care trebuia operat. Din fericire, medicul recunoaște pacientul.

- Iunie 2009. Un copil de 3 ani moare la Centrul Medical **Unirea**, în urma unei anestezii.

- August 2009. Daniela Dulgheru ajunge cu bebelușul la spitalul de copii din Bârlad. Mama, simțindu-se rău, îl lasă în grija unei asistente. Ulterior, micuțul cade din pat în cap, pe ciment. Asistenta medicală și conducerea spitalului au încercat să o liniștească pe mamă: i-au spus că astfel de lucruri se mai întâmplă!

- Noiembrie 2009. O asistentă de la **Maternitatea Bucur** uită un bebeluș într-un incubator. Copilul suferă arsuri grave, unele până la os, pe 20% din suprafața corpului.

- Mai 2010. La Spitalul Județean din

Slatina, un copil în vârstă de nouă ani moare la patru zile după ce a fost adus pentru a i se trata o fractură la antebrațul stâng. În acest caz, conducerea spitalului a decis desfacerea contractelor de muncă ale celor doi medici care l-au tratat pe copil.

- August 2010. Un copil de 9 ani moare la Spitalul de Urgență Slatina după ce a fost internat pentru o fractură la mână.

- August 2010. La Spitalul din Titu, o fetiță de 6 luni moare după ce medicii stabiliseră că nu are nimic grav.

- August 2010. Un copil de opt ani, care a ajuns la Spitalul Municipal Oltenița cu o plagă la genunchi, moare două zile mai târziu.

- August 2010. Tragedia de la **Maternitatea Giulești**. Spitalul nu avea sistem anti-incendiu, copiii prematuri erau singuri, iar ușa de la palier nu putea fi deschisă decât cu cartelă.

Pedepse

- Doctorul ginecolog Viorica Pătrașcu a fost condamnată la doi ani cu suspendare pentru ucidere din culpă în cazul femeii care a decedat la naștere. Pe lângă condamnare, medicul trebuie să plătească, împreună cu Spitalul Județean de Urgență Sfântul **Pantelimon** din Focșani și **Allianz Țiriac Asigurări SA** Focșani, 100.000 euro daune morale și 10.000 daune materiale.

- Medicul anestezist Dinu Arhil, vinovat de decesul pacientei Adrea Jarwal, trebuie să plătească daune morale în valoare de 77.000 de

Tragedia de la Maternitatea „Giulești”, din august 2010, a îngrozit o lume întreagă.

Incriminarea întregului personal medical este și aberantă, și contraproductivă. În societatea tradițională a României, doctorul – alături de preot și de învățător – era unul dintre pilonii comunității, stimat și chiar venerat.

face asigurări adiționale care oferă asiguratului posibilitatea de a avea mai multe variante de alegere.

Diferența de sistem e o piedică în calea liberalizării serviciilor medicale în cadrul UE. Peste tot se respectă însă câteva principii elementare: accesul universal și echitabil la un pachet minim de servicii, libertatea alegerii, deplina autonomie a prestatorilor de servicii, dar și responsabilitatea statului pentru asistența sanitară a cetățenilor.

Austria are unul dintre cele mai bune servicii de sănătate, acoperind 99% din populație. Concepția se bazează pe prevenire, nu pe tratare. La fel ca și în Germania, există asigurare de boală, de accidente, de viață și de șomaj. Poate nu întâmplător Austria are speranța de viață de 80,2 ani la femei și 73,9 ani la bărbați. Ministerul Sănătății se limitează la formularea cadrului general al politicii de sănătate, gestionarea și administrarea revenind autorităților regionale. Cui are urechi de auzit...

Cum ne văd alții

Financial Times: „Spitalele românești se luptă de ani întregi pentru a furniza un standard decent de îngrijire, mai ales în afara Capitalei, unde pacienții sunt adeseori nevoiți să își cumpere singuri medicamentele și hrana”. *Associated Press* (despre cazul Giulești): „Este cel mai evident exemplu al sistemului de sănătate care aduce aminte mai mult de o țară aflată în dezvoltare decât de o țară membră a UE”. „Spitalele din România erau un coșmar în comunism, care s-a încheiat în 1989. Dar la mai mult de două decenii după revoluție și la aproape patru ani după ce a aderat la UE, România rămâne una dintre cele mai sărace țări din Europa și starea jalnică a spitalelor sale reflectă acest statut”.

Integra-m-aș și n-am cui

Sistemul informatic unitar integrat (SIUI) a înghițit deja în ultimii zece ani 45 de milioane de euro. Bulgarii l-au pus la punct în nouă luni. La noi, se speră că va fi funcțional până la sfârșitul lui 2011. În prezent, fonduri nerambursabile de circa 172 milioane lei sunt prevăzute pentru realizarea fișei electronice a pacientului și implementarea prescripției

euro și să asigure celor doi copii ai victimei o pensie alimentară lunară de câte 100 de lei (!). Doctorul a fost condamnat la doi ani cu suspendare. Instanța a decis că va putea să profeseze în continuare meseria de medic anestezișt. Decizia vine după aproape trei ani de procese.

Pe ce bani

În mod logic, pretențiile pacienților au crescut. Suntem în mileniul trei, la naiba! La fel de logic, au crescut și pretențiile angajaților din domeniu. Un electrician cu 5 ani experiență poate obține un salariu mediu de 646 euro pe lună, un șofer ajunge la 613 euro, iar un medic primar câștigă 430 euro pe lună, iar un rezident, chirurg în an terminal, nu câștigă mai mult de 350 de euro pe lună. Medicii care au sub doi ani de când practică au un salariu mediu de 343 euro, iar cei cu experiență de 5-10 ani, în medie, 641 euro. (sursa: calculatorul de salarii Myjob.ro). Nu-i mai puțin adevărat că una e salariul și alta – venitul. Știm despre ce vorbim, da? Dacă n-ar fi așa, n-ar exista peste 40.000 de studenți la Medicină. Și n-am căuta, fără succes, de ani de zile, un pediatru care să

vină acasă pentru 300 de lei vizita, atât cât a ajuns acum tariful.

Cum vă simțiți?

Sistemul medical românesc este tarat și din cauza mentalității multora dintre cadrele medicale. Puțini medici manifestă vreo pornire pentru prevenție. Majoritatea (mai ales a celor din spitale) nu au nici cea mai vagă preocupare despre CUM TE SIMȚI ÎN GENERAL, dacă ți-e frică, dacă ai nevoie de o încurajare, de o vorbă bună. „Măine la cuțit!” – așa îți anunță operația. În toată viața mea, am întâlnit vreo trei doctori care mi-au explicat ce urmează să facă și de ce. Doi dintre ei erau stomatologi.

Cum e la alții

Sistemele de sănătate din Europa se împart în trei categorii. Unele sunt finanțate majoritar de la buget, altele prin taxe tip CAS, iar în unele state există varianta 50% – 50%.

Există și posibilitatea asigurării complementare private. În Germania, Belgia și Olanda aceasta înlocuiește asigurarea obligatorie. În Austria, Portugalia și Marea Britanie se pot

Unii medici sunt excepționali, mulți alții sunt corecți profesional, dar foarte puțini au în vedere, în relația cu pacientul, și altceva decât strict procedura medicală.

Avem 175.000 de cadre medicale, dintre care 40.000 de medici. În 2008 erau aproape 48.000. Din cei rămași, 17.000 au cerere de plecare din țară.

electronice, care, alături de cardul de sănătate, ar urma să facă să funcționeze SIUI. Acesta poate aduce economii anuale de 300 milioane euro, printr-un control riguros al rețetelor eliberate pentru medicamentele compensate și gratuite.

SIUI urmează să includă, între altele, un program utilitar de trimitere automată prin e-mail a raportărilor angajatorilor (DBF-2-EMAIL), nomenclatoare actualizate pentru aplicațiile de raportare SIUI, specificații de interfațare cu SIUI, Convertor DBF/XML pentru farmacii, manuale de instalare, utilizare și de referință actualizate, o aplicație de validare a fișierelor XML. Succes!

Cât de bolnavi suntem?

În România există azi 7,5 milioane de internări pe an, față de 2,5 milioane în anul 2000. Evident, n-am luat-o razna chiar așa de rău. Uriașa diferență e dată de generalizarea sistemului de a interna omul pentru o simplă analiză ori pentru un tratament banal.

Există, în județul Dâmbovița, câteva sate în care toți locuitorii au pensii de invaliditate! Aici e vorba evident de alt tip de sistem...

La nivel național sunt 900.000 de pensii pe caz de boală, iar anul trecut au fost eliberate 2,7 milioane de certificate de concediu medical, pentru 5 milioane de angajați.

Când s-a trecut la verificarea tuturor acestor aberații, în trei săptămâni s-au dat amenzi totalizând 860.000 lei. Dar președintele Colegiului Medicilor din România, Vasile Astărăstoie, a declarat că amenziile vor fi contestate, ba chiar se vor cere daune morale, pentru că justificarea lor ar fi ridicolă, mergând până la o greșală de o literă. Totuși, un CM la doi angajați...

Cu familia la dispensar

În România există 11.000 de medici de familie. Unul la două mii de oameni. Dar nu asta ar fi problema, ci aceea că „de familie” e o sintagmă discutabilă. Așa cum observa, pentru Flacăra, doctorul Nicolae Manolescu, membru al Academiei, un adevărat medic de familie e musai să-ți între măcar o dată în casă, să vadă condițiile în care trăiești, dormi, mănânci, să se intereseze și de condițiile în care muncești, de istoricul medical al familiei, de afecțiunile rudelor apropiate etc. Dacă la țară asta se întâmplă oarecum de la sine, la oraș – și mai ales într-un oraș mare – nu prea știe medicul de familie dacă ai cumva igrasie în casă, noroi pe stradă, o poziție incorectă la birou și, uneori, nici măcar de ce boli ai suferit în copilărie. Relația se rezumă exclusiv la mediul cabinetului medical, fără nici o diferență față de sistemul existent înainte de lansarea medicinei de familie.

Leacul e cu sacul

Pe cât de prost merge sistemul medical, pe-atât de bine funcționează cel farmaceutic. Și asta în ciuda clasicelor întârzieri în decontarea medicamentelor compensate și gratuite. În București există chiar și zece farmacii pe lungimea unei stații de transport în comun, iar cel mai mare salariu din industrie a fost, în 2009 (an de criză!), 24.000 de euro net pe lună pentru CEO al unui grup farmaceutic cu afaceri de 500 de milioane de euro, dublu față de 2005.

Alternative

Românii sunt împărțiți antagonic în ceea ce privește terapiile alternative: unii cred cu sfințenie în absolut orice panaceu – cu cât mai neașteptat, cu atât mai verosimil! –, ceilalți consideră că tot ceea ce iese din „litera legii” este o escrocherie. Mai întâi, ar trebui să ne punem întrebarea „alternative la ce?” Răspunsul cel mai exact este: la medicina de dispensar. Puteți să-i spuneți alopata, dacă vreți, dar în realitate e o combinație între ceea ce se învață la școală, experiența personală, tradiții de origine incertă și axiome din categoria „așa se face”. Uneori se mai adaugă „ce-am mai citit despre subiect în cei 30 de ani de când am terminat facultatea”. Alternativele fac parte din două categorii, regretabile luate „la grămadă”. Unele sunt consacrate de zeci, sute sau chiar mii de ani: acupunctura, medicina ayurveda, homeopatia, presopunctura, medicina naturistă, masajul, dieta, sportul.

A doua categorie include felurite experimente personale ale unor „vindecători”. În urmă cu ani, pe la Ploiești, era o femeie care promitea să vindece cancerul cu mere murate în petrol. Probabil pentru că regiunea e petroliferă, dacă trăia pe Valea Jiului sigur inventa ceva pe bază de cărbuni. Partea dramatică e că veneau la ea oameni din toate colțurile țării, disperați că nu și-au găsit salvarea în medicina clasică. Nu-i vorba că, azi, dacă dați o căutare după „cancer petrol” găsiți peste 36.000 de linkuri. În unele se face vorbire despre terapiile anticancerigene cu petrol distilat (care trebuie băut, da!), în altele despre cancerele cauzate de petrol... La început de mileniu trei, a nu lua în calcul toate modalitățile prin care poți ajuta, medical, oamenii, nu mai este doar o dovadă de cultură profesională precară, de încremenire în proiect și de orgoliu, dar chiar un grav păcat. 40% dintre francezi apelează la homeopatie și, ceea ce e și mai important, 39% dintre alopatați o recomandă! În Marea Britanie homeopatia nu e atât de populară, dar 42% dintre medici o iau în calcul și, țineti-vă bine, 80% dintre proaspeții absolvenți de Medicină vor să urmeze cursuri de homeopatie, acupunctură sau hipnoză!

Încercați să-l întrebați pe medicul dv. de familie: „Dar dacă aș încerca și un tratament homeopat?” și vedeți cum reacționează...

UT WORLD

THE

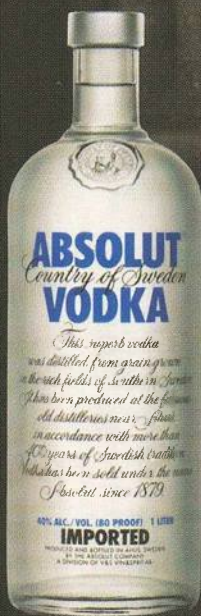
ABSOLUT
Country of Sweden
VODKA

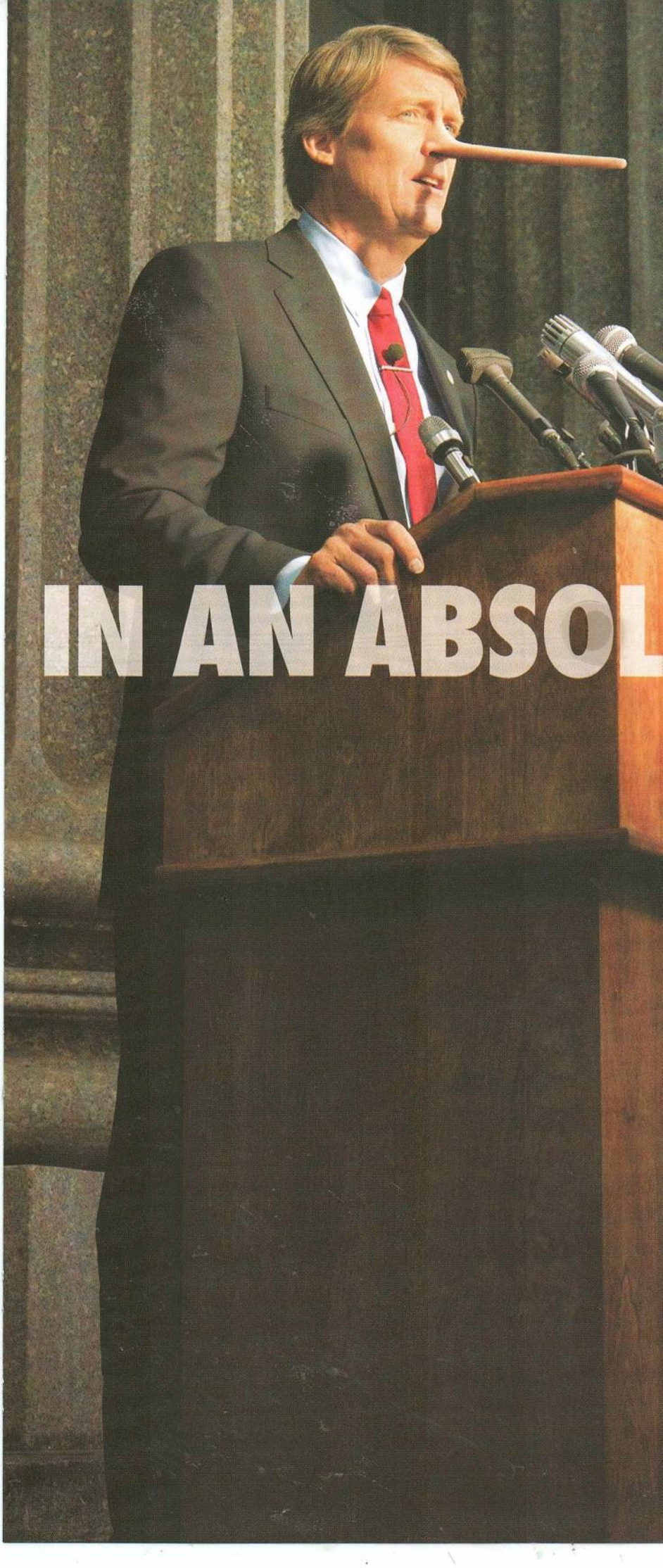
*This superb vodka
was distilled from grain grown
in the rich fields of Sweden in Sweden.
It has been produced at the famous
old distilleries near Åhus
in accordance with more than
400 years of Swedish tradition.
Vodka has been sold under the name
Absolut since 1879.*

40% ALC. / VOL. (80 PROOF) 1 LITER

IMPORTED

IMPORTED AND BOTTLED IN SWEDEN
BY THE ABSOLUT COMPANY
A DIVISION OF V&S VIN&SPIRIT AB

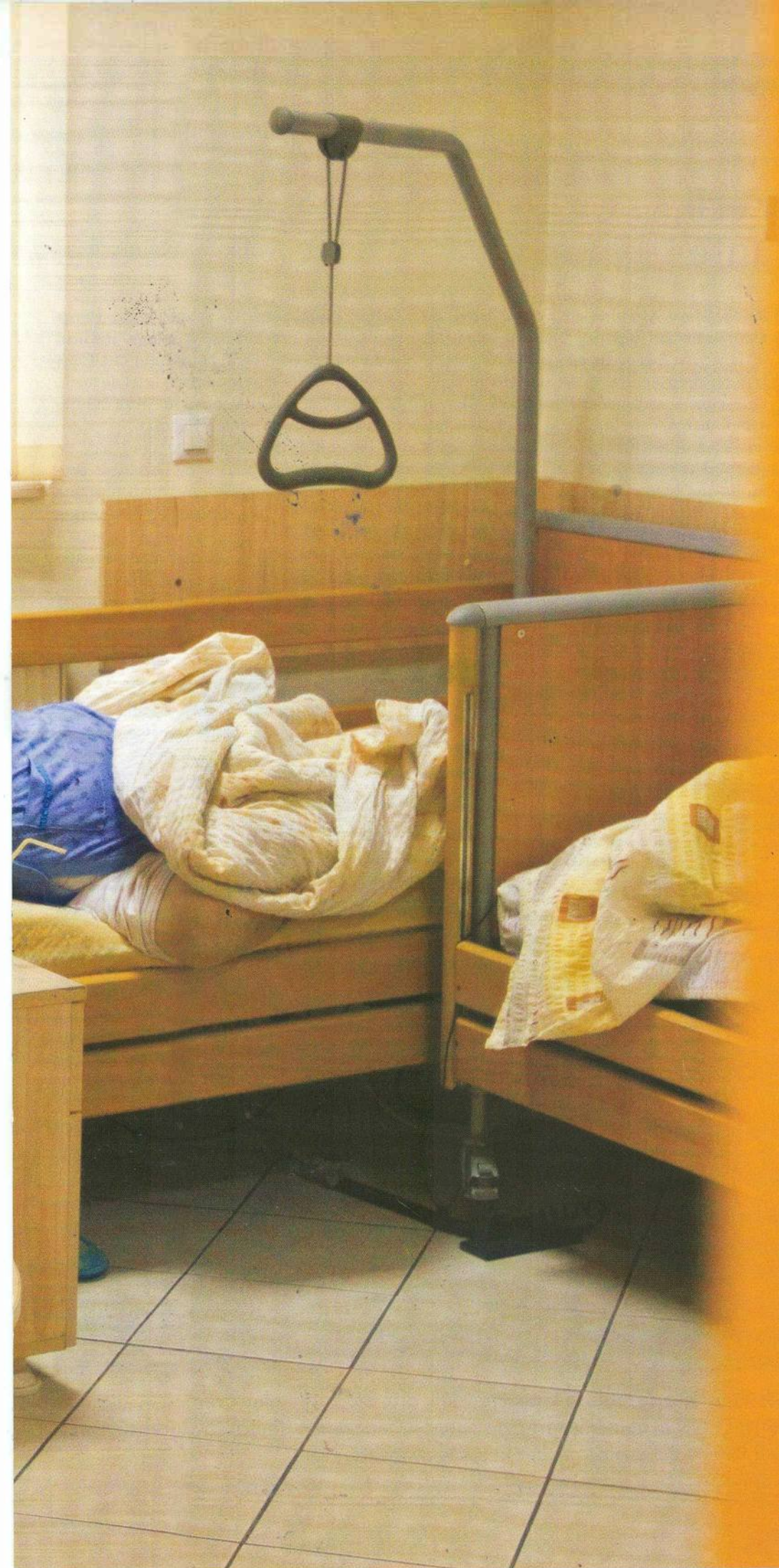
IN AN ABSOL

Culoarul morții

Probabil că a venit vremea, după vreo 20 de ani de presă, să ratez, magistral, un reportaj. Probabil că nimeni nu poate scrie chiar despre orice. Și, probabil spre sigur, că mi-e frică. Foarte frică! N-am ajuns (încă?!) la înțelepciunea lui „nu credeam să-nvăț a muri vreodată”. Nu știu cum să mă port, nici ca ziarist, nici ca om, în fața morții. Dar, cum e mai rău, nici nu mă mai pot preface, demult, că ea nu există.

Așa că iată-mă la Centrul de îngrijiri paliative „Sf. Irina”, undeva prin Voluntari. Un loc unde pacienții stau să... treacă. Metastaze multiple, pronostic rezervat.

Statisticile Comisiei Europene arată că, în fiecare an, peste trei milioane de persoane sunt diagnosticate cu cancer. România continuă să ocupe un loc fruntaș în acest clasament al morții, numărul bolnavilor crescând, în ultimii ani, într-un mod alarmant. Peste 500.000 de români se află în tratament oncologic (nemaivorbind de cazurile încă nedepistate), dintre care în jur de 10.000 sunt copii. Spre deosebire de țările civilizate, unde rata de supraviețuire a bolnavilor de cancer ajunge la 80%, în România se moare masiv, spre 50%.

Despre terapia durerii, viață și alte amănunte

Bătrânele din satul meu, undeva prin Ardeal, au prostul obicei de-a pune calificative morții: bună, rea, ușoară, grea, frumoasă, urată. Și asta m-a înfuriat încă din copilărie. Moartea mi se pare atât de gravă, în sine, încât nu mai suportă adjective. Când a murit tatăl meu, aveam 18 ani, babele au venit și la mine: „Lasă, maică, Dumnezeu să-l ierte, c-a avut o moarte frumoasă!” Numai o anume bună-creștere (între timp, mi-a mai trecut) m-a oprit să nu le

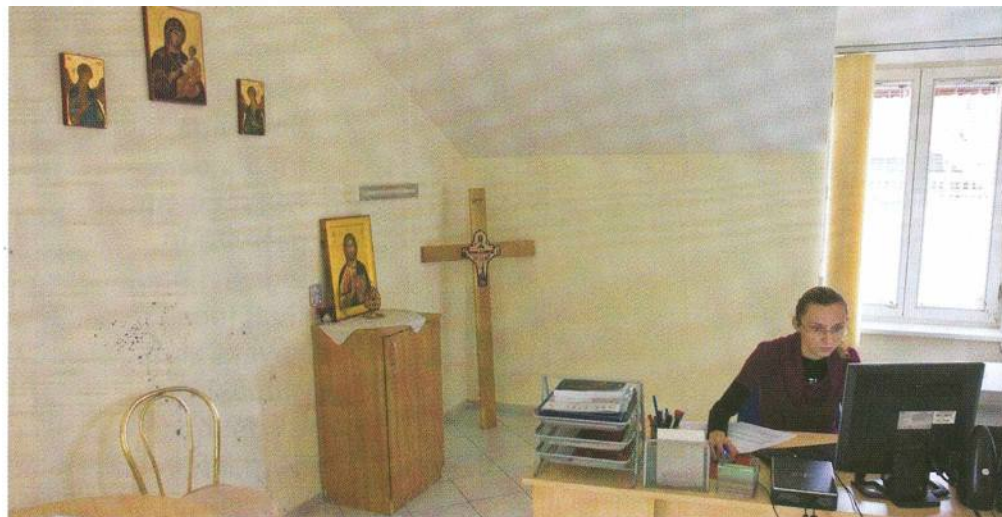
iau la palme. Acum, în timp ce mă izbesc de zidurile acestui reportaj, îmi dau seama că bătrânele, în înțelepciunea lor atât de simplă, cam au dreptate. Da, oricât de sinistru sună, unii oameni au o moarte frumoasă. Mor în somn, mergând pe stradă, în fața televizorului... Fără dureri, fără chin, fără ca vreo boală cumplită să roadă din ei. Pacienții de la Sf. Irina nu au un asemenea noroc. Trecerea lor este lentă, dilatată, în chinuri îngrozitoare. În schimb, au norocul unor îngeri păzitori. Medici, asistente, infirmiere, maici. Încercând, pe toate căile lumesti, să aline durerea: medicamente, rugăciuni, consiliere psihologică,

lacrimi, îmbrățișări. Da, atunci când știința medicală nu mai are nici o soluție, medicul poate plânge pe umărul bolnavului său. Că și neputința lui e o durere aproape la fel de mare. Și uneori, impresionată, parcă, de atâta dăruire umană, durerea se retrage, rușinată.

Pacienții în stadii avansate ajung aici, de regulă, direct din spitalele de oncologie. Este momentul acela, cumplit, când medicul spune familiei să-și ia bolnavul acasă. Că nu mai este nimic de făcut. O mare carență a sistemului medical din România! Mai ales că multe astfel de cazuri îi sunt victime: diagnostic incorect, tratament greșit, intervenție chirurgicală

Centrul de îngrijiri paliative „Sf. Irina” s-a deschis în ianuarie 2005, prin eforturile unui grup de medici creștini, la inițiativa doctorului Pavel Chirilă, un mare terapeut naturist, fondatorul Clinicii „Naturalia”. De atunci, aici au fost îngrijiți peste 2.000 de bolnavi de cancer în stadii avansate.

Andreea Băndoiu, directorul Centrului, ne spune și că e nevoie de ajutor pentru Așezământul „Sf. Irina”. Se pot dona bani în contul RO11PIRB4201700750001000, deschis la Piraeus Bank București, sucursala Carol.

nejustificată sau nereușită. Și cine mai e în stare să acuze de malpraxis, în timp ce așteaptă să moară? Așa că spitalele se descotorosesc senin de cancer în fază terminală, ca și când n-ar avea nici o treabă cu asta. Și familia ce să facă cu ele? Cum să aline durerile cărora nici morfină nu le face față? Tocmai în această idee a fost înființat Centrul de îngrijiri paliative *Sf. Irina*. „În alte țări, cum ar fi Anglia, că acolo am fost și am văzut cu ochii mei, există câte un astfel de *hospice* în fiecare orășel și 75% din activitate e asigurată prin voluntariat”, susține lector universitar doctor Andreea Băndoiu, directorul așezământului din Voluntari. „În metastaze, când tot organismul e răvășit, multe cancere dau dureri înfiorătoare, de necontrolat. Unii pacienți au, pur și simplu, găuri de la operații, putrezește carnea pe ei. E un miros infernal, o degradare și o umilire a naturii umane, lumește vorbind. În alt plan, se spune că suferința purifică, mântuie. Durerea e și fizică, dar mai ales psihică, starea aceea de rău permanent și de neputință. Familia bolnavului intră în panică și nu știe ce să facă. Atunci apelează la noi. Centrul asigură terapia și controlul durerii, în paralel cu tratarea bolilor asociate. Și facem asta prin tot ce este omenesc posibil. De la medicamente puternice împotriva durerii, până la morfină și stupefiante – avem o farmacie cu circuit închis. De la rugăciune, maslu, spovedanie, până la suport psihologic și chiar prietenesc. Stăm de vorbă cu pacienții, ore în șir, sincer, iar ei simt asta. Le știm familiile, viața, bucuriile, necazurile. Rădem și plângem împreună, ca să ne doară mai puțin. La facultate, am terminat teologia, asistență socială, mi s-a spus că n-am voie să plâng în fața bolnavului. Aici plâng, slavă Domnului că am sentimente! Și că, uneori, ele alină mai mult decât orice medicament. Sigur că obolesc, sigur că mă încarc, avem și zile cu trei morți deodată. Atunci mă duc la duhovnic, îi spun că renunț, el mă sfătuiește să-mi văd de treabă, mă întorc, zâmbesc și o iau de la capăt. De aceea predau și la facultate, sociologie și psihologie. Ca să mai schimb peisajul, să văd și oameni vii și sănătoși în jurul meu”.

Pentru un loc în care se suferă și se trece, un fel de culoar spre lumea cealaltă, Centrul *Sf. Irina* arată extrem de primitor. O curte plină de flori, încă frumoase, chiar și așa, surprinse de bruma toamnei. Un câțel jucăuș la intrare, niște păsări pe turla bisericii în construcție, alte crizanteme la ferestre. Doar *Salvarea* anunță că aici nu e tocmai un loc de relaxare, că nu e totul al vieții. Pe ea scrie că e un dar din partea poporului... japonez. Prin ambasadă, desigur. În recepția de la parter se află o cutie pentru donații cu următorul înscris: *Cancerul nu iartă, dar suferința poate fi alinată*.

Sf. Irina este o fundație de utilitate publică. Ceea ce înseamnă, pe la noi, că nu este a nimă-nui. Bolnavii nu plătesc nici o taxă, chiar dacă

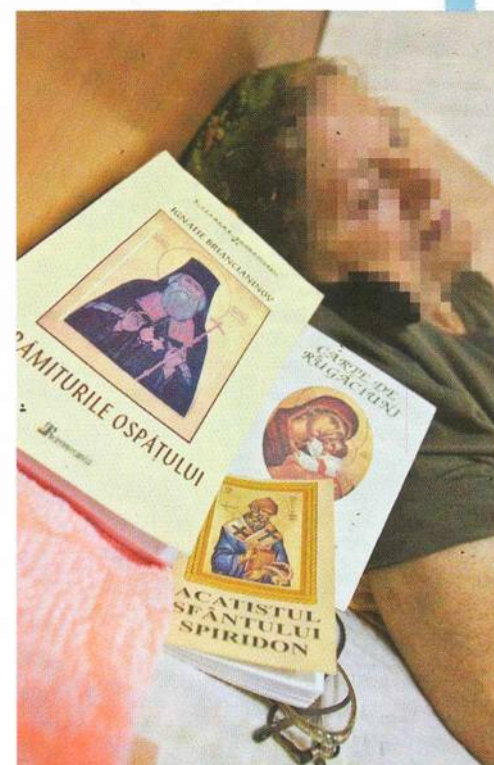
Maica Serafima, medic generalist cu competență în îngrijiri paliative, face naveta de la Mănăstirea Christiana. Și mai face o „navetă”, metaforic vorbind, între trupul bolnavului, care are nevoie de îngrijiri medicale, și sufletul lui, care are nevoie de asistență spirituală.

unii sunt milionari și alții oameni ai străzii. Și au parte de același tratament. Nemaivăzut de mine în vreun spital din România. Și poate tocmai de aceea există și gesturi incredibile. Un om de afaceri a venit cu 100.000 de dolari. Garda financiară, impresionată după un control, a îndrumat niște firme să-și spele păcatele donând aici. Fiul unei foste paciente a dăruit banii câștigați la nunta lui, 25.000 de euro, pentru terapia durerii. Un important om politic a venit, într-o seară, singur, cu o propunere financiară: „Uitați aici, că e criză, și trebuie să treceți cumva de ea”. Apoi sunt oamenii simpli și inimoși, unii dau un ban, alții dau o pomană. Totul e din donații, de la frigider până la cărți și icoane.

Nu știu ce să vă mai spun ca nu cumva să mă întâlnesc cu moartea. Poate că în centru e foarte curat și miroase a tămâie. Personalul merge aproape pe vârfuri și vorbește în șoaptă. Am trăit să văd și o unitate medicală românească în care nimeni nu primește șpagă. Și în care există bibliotecă. Iar unul dintre birourile administrative, cel mai mare, se transformă, adesea, în biserică. Părintele Zosima vine și slujește cu har. În cărucioare sau sprijiniți de infirmiere, tulburați și chirșiți de durere, bolnavii

își fac cruce, așa cum pot, sau cu mâna altcuiva, și se roagă. Poate pentru ultima dată.

Da, am vorbit și cu niște pacienți. Am ocolit și eu moartea cu ei, preț de câteva ore. Sper că nu vă așteptați să vă povestesc cum se urlă de durere. Sau să-l întreb pe om cum se simte, în momentul acela. I-am vizitat doar pe cei aflați în *pauză*, cu durerea controlată. Oricum, și ei sunt străvezii de atâta chin. Răstigniți, oarecum, între lumea asta și cealaltă. Apropierea trecerii, însă, le dă o profunzime ciudată. (Îmi aduc aminte de Petre Țuțea: „Moartea mă determină să fiu esențial.”) Vorbesc puțin și numai despre lucrurile cu adevărat importante. Ca o formă de apărare, probabil, nimeni nu pronunță cuvântul cu pricina. Se povestește doar despre viață. Despre copii, Dumnezeu, iubire, suflet, inimă, iertare. Despre îngerii lor păzitori, de la Sf. Irina, „care au atâta blândețe și atâta știință de-a le face pe toate”. Îi ascult, nu întreb. Fiecare trece prin asta cum poate. Domnul Cojocaru, din salonul 14, îmi povestește despre fiica lui. Și despre faptul că azi e fericit. Așa a ales el, nu că ar avea un motiv: „Mă dedau la citit, mă plimb, beau multă apă. Lasă, viața e frumoasă, că alții sunt fără mâini sau picioare”.

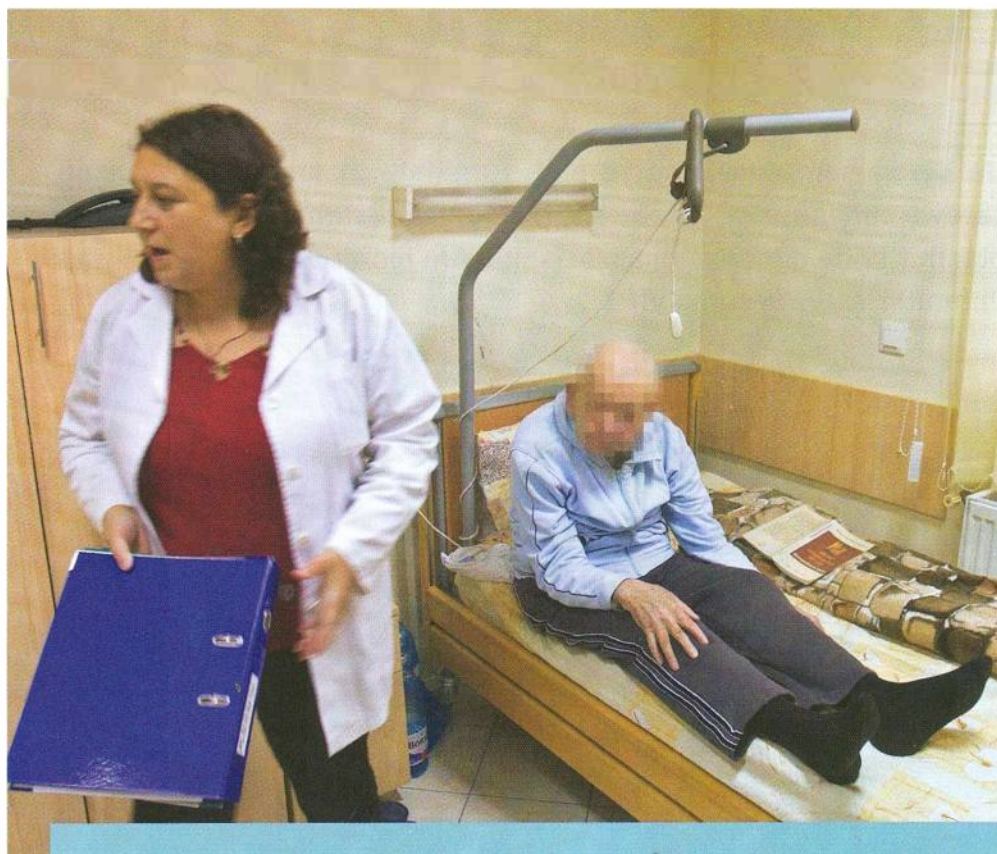

Doamna Elena se gândește, deja, la a cincea serie de citostatice. Poate o mai fi nevoie. Poate medicii de la *Elias* or descoperi de unde provine tumora de la cap. Da, a vizitat-o băiatul ei, tocmai a plecat. Și de n-ar fi neputința asta din picioare, că nu se mai poate mișca! Nici la teatru n-a mai fost, de peste un an. Soțul ei e actor, la *Comedie*. Mă întreabă, brusc: „De ce mie și nu altuia, că n-am făcut nimic rău?” Nu știu să-i răspund.

Domnul Iulian nici nu s-a hotărât care-i mai grea dintre ele, viața sau moartea. Plânge... Se uită la mine rugător: „Pot să intru în amănunte?” Dau din cap, că da. Vorbește răgușit, stins, cu oftaturi și pauze lungi. Îmi arată un scaun, dar de-acolo nu-l aud. Mă așez pe patul lui, cu grijă. De-abia acum îmi dau seama că e aproape un schelet. Mi-e teamă și să respir în preajma lui. Am senzația că, la cea mai mică atingere, se fărâmă. Cred că își dă seama cât sunt de încurcată, fiindcă simte nevoia să-mi explice: „Să știți că eram voinicel, lucram în curierat, la o firmă. Am avut și eu o viață, doamnă, familie, copii, chiar și casă. Până într-o zi când s-a tăiat filmul. M-a luat, așa, o sfârșeală, de-abia mă țineam pe picioare. Nu mai puteam să car nimic, nici măcar plicuri. Apoi n-am mai putut nici să merg. Și am tot amânat analizele, din cauza problemelor de familie”. Nu zic nimic, plânge. Și nu se poate șterge la ochi, că are mâna înțepenită. Își întoarce fața spre perete. Dau să mă ridic, mă privește, continuă: „Am divorțat, am lăsat soția în casă, cu o fată și un băiat. Ceilalți doi copii, tot fată și băiat, i-am luat cu mine. Am stat la o mătușă, apoi, cu chirie. Fetița a murit într-un accident de mașină, cu niște prieteni. Avea 19 ani. Și-atunci a dispărut și băiatul, pur și simplu, nu știu unde, poate în străinătate. Nu l-am mai văzut de zece ani. Și dacă tot nu mi-a mai rămas nimic, m-am dus la doctori, la spitalul Sf. Luca. Și n-au știut ce boală am, până anul ăsta. Cum îi zice, doamna asistentă? Da, neoplasm pulmonar. Cu niște dureri înfiorătoare. E ca și cum ai lua o lance înroșită în foc și ai înfige-o din creștetul capului până în degetele de la picioare”.

Cu tramadol, oxycontin și morfină injectabilă, durerea parcă se mai împrăștie, din când în când. Până într-o zi, cu nădejdea învierii!

Revin la părerea dintâi. M-au copleșit durerea, suferința, marea trecere. N-am fost în stare să surprind, pe de-a-ntregul, și partea înălțătoare a lucrurilor. În care ar intra, de pildă, dăruirea de sine a unor oameni. Și încrederea necondiționată în lucrarea lui Dumnezeu. Chiar și înspre lumea cealaltă. Sigur că nu mai contează deloc, în context, dar eu știu că acesta e un reportaj ratat. Îmi cer iertare și vă rog să-l rescrieți, în timp ce-l citiți. După câtă credință și nădejde aveți fiecare.

Se spune că durerea spre dincolo se potolește, uneori, dacă îi opui ceva foarte puternic, din viață. Cum ar fi amintirea unor clipe în care ai fost foarte fericit. Sau dimpotrivă. Domnul Cojocaru a ales ultima variantă: „Acum sunt bine, în raport cu cât am îndurat. Mai rău îmi era la foamea din '47!”

Pentru doamna Elena, speranța moare ultima: „Mai fac niște investiții, poate ies de aici și-o să plec la Câmpina, pe la rude...”

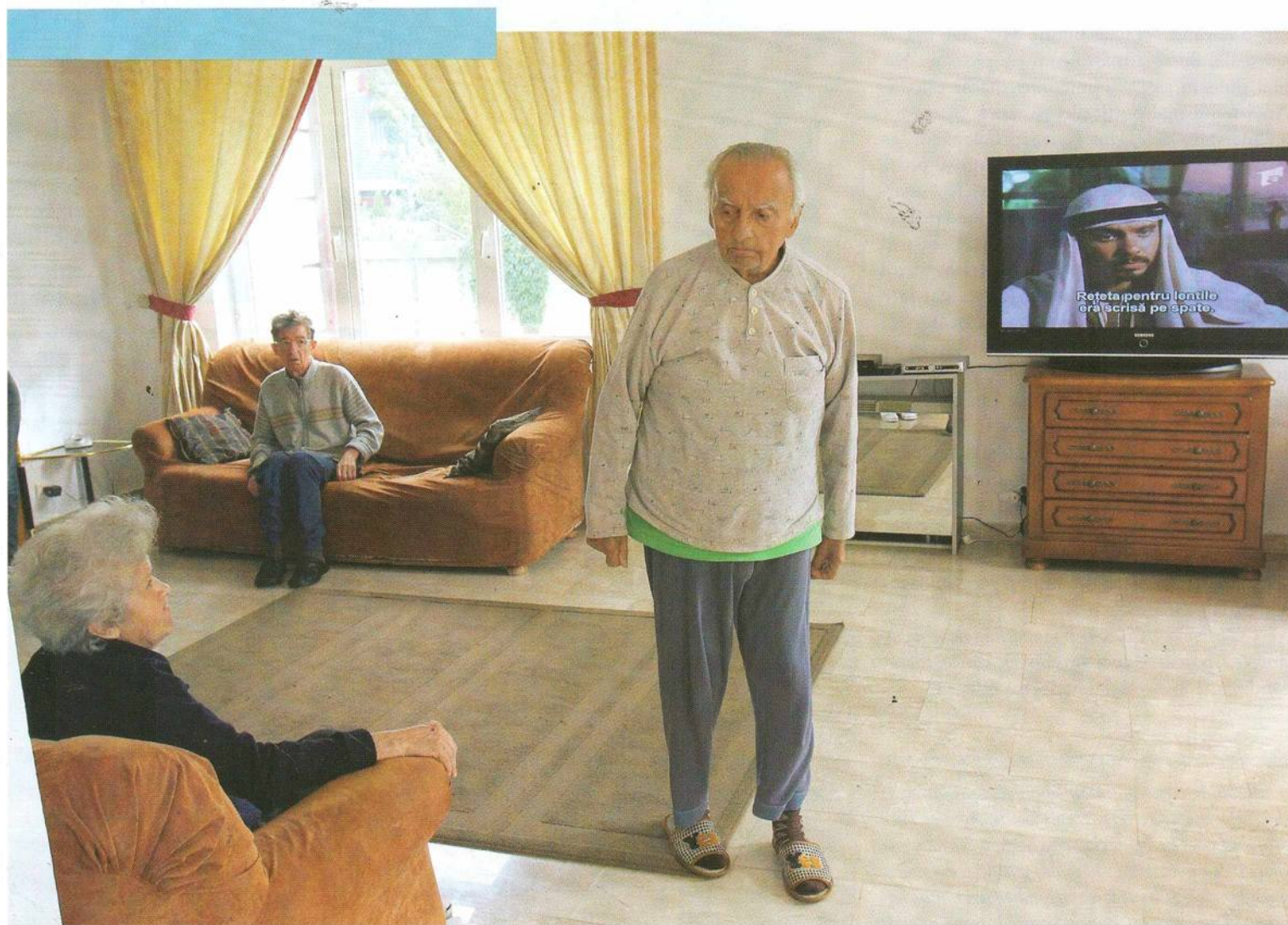

Înainte să-mi iau la revedere, domnul Iulian mi-a șoptit: „Acum citesc o carte. Este despre Dumnezeu. Sigur o să mă ajute!”

Un salon somptuos, foarte bine luminat, cu un șemineu uriaș, câteva canapele și fotolii spațioase, candelabre moderne și o plasmă TV de dimensiuni apreciabile. Am nimerit cumva în vila unui demnitar sau a vreunui VIP?

Text Alice-Claudia Gherman
Foto Octavian Tibăr

Bătrânețe de lux

Rezidenții sunt selectați în urma antecedentelor medicale întrucât cei cu boli mai grave nu ar putea avea parte de tot ceea ce oferim noi, Căminul EDEN fiind un centru de îngrijire, tratament și relaxare, nu un spital.

Undeva în apropiere de pădurea Băneasa, într-o curte discretă, o vilă cu arhitectură șic. Sunăm la ușa masivă din lemn. Ne deschide un îngrijitor și ne invită în living. Pe canapele se odihnesc, discută în șoaptă ori se uită la televizor câteva femei și câțiva bărbați de vârstă a treia. Ne aflăm în Căminul de bătrâni EDEN, cel mai luxos cămin destinat îngrijirii persoanelor în vârstă din Capitală.

În timp ce sistemul sanitar și de îngrijire din România agonizează, Simona Muscă – regizor și Liliana Folea – economistă s-au gândit să creeze un loc special pentru vârstnici, unde aceștia să se simtă ca în paradis. Au strâns fonduri, au demarat construcția, au pus la punct toate utilitățile, au angajat personal și au deschis locul de vis pentru bătrânețile multora dintre noi. I-au dat locului un nume sugestiv: Eden. Un nume care i se potrivește perfect. Ne-am convins de aceasta imediat ce i-am trecut pragul. Vila imensă are dormitoare de câte unul, două, trei, patru și cinci locuri, dotate cu mobilier nou, dressing-uri spațioase, televizor LCD, sistem de încălzire/răcire cu reglarea temperaturii în funcție de necesități. Fiecare cameră are terasă proprie. Vila are bucătărie proprie utilată modern, respectă standardele igienico-sanitare, loc de servit masa, tip restaurant, dotat cu mobilier și veselă de cea mai bună calitate, astfel încât te simți ca în propria casă și nu ai sentimentul că te afli într-un cămin de

bătrâni. Mai mult, la parter se află un living generos având deschidere către spațiul verde din curtea interioară care măsoară aproximativ 1.600 mp, amenajată peisagistic cu terasă, foișor, piscină, jacuzzi, șezlonguri, mese, scaune și pavilion. În plus, un cabinet medical dotat ultramodern stă deschis la dispoziția pacienților. „Costul întreținerii rezidenților căminului nostru se stabilește în funcție de starea de sănătate a fiecăreia dintre persoanele care vin aici. Nu aș dori să dau o cifră fiindcă nu ar fi suma exactă. Pentru un abonament lunar convenabil pentru aproape oricare dintre seniori, aceștia au parte de cazare, masă, servicii medicale, programe ocupaționale, gimnastică recuperatorie și kinetoterapie, activități de recreere și divertisment, dar nu în ultimul rând, de multă afecțiune, grijă și înțelegere. Cred că de la empatia pentru bătrâni a pornit întregul proiect. Ne-am gândit: hai să facem ceva pentru vârstnici”, ne-a explicat Liliana Folea, unul dintre inițiatorii proiectului.

Pentru a vedea care este impresia locatarilor, i-am abordat pe câțiva dintre ei. Fiecare are povestea sa legată de venirea în căminul din Băneasa. Doamna Georgeta are 76 de ani și a fost șef birou la Uniunea Națională a Cooperățiilor: „Am fost internată în altă clinică înainte, dar acolo nu era așa de bine precum aici. Copiii au aflat de pe internet și au decis să mă mute în acest cămin. Toată lumea e prietenoasă, de ziua mea de naștere doamnele au organizat o petrecere în cinstea mea. Stăm patru în cameră, dar totul este în regulă.” Dna Maria Luiza a lucrat în învățământ, dar este imobilizată în scaunul cu roțile încă din tinerețe. A venit în cămin în

luna septembrie. Vorbește greu, dar coerent: „Îmi place foarte mult aici, m-am acomodat. M-au adus copiii, am doi băieți și o fată. Săptămâna trecută m-a vizitat mama, care are 101 ani”, spune dna Monica. Într-o altă cameră stă întins pe pat dl Mihalache, 68 de ani, fost șofer de tir, care a suferit un accident cerebral în această vară: „Am două luni de când am căzut în casă. Cei trei copii ai mei sunt toți în străinătate, când m-am îmbolnăvit au venit și au stat cu mine în spital, dar nu puteau să rămână alături de mine, că au serviciu. M-au adus aici. Am venit anchilozat, cu paralizie pe dreapta. Doamnele kinetoterapeut au lucrat cu mine zilnic și uite, acum îmi pot mișca mâna dreaptă. Sper să mă recuperez.” O altă cameră, o nouă poveste. Dna Ecaterina, 89 de ani, a venit în cămin cu o fractură de șold, acum face recuperare. „Abia sunt la început, merg cu cadrul. Dar e extraordinar aici, personalul e serviabil și politicos, nu te repede, nu îți adresează vreo vorbă rea. are, lenjerie modernă, nu am ce reproșa”, spune dna Ecaterina.

Căminul este ocupat mai bine de jumătate și săptămânal se adaugă noi locatari. Pacienții trebuie să vină cu un set complet de analize pentru a se stabili de ce îngrijiri are nevoie fiecare, ce tratament și ce regim alimentar îi sunt necesare. Sunt primite persoanele din orice mediu ar proveni, dar contra cost, iar pe lângă activitățile zilnice, bunicilor li se celebrează zilele de naștere, li se organizează excursii pentru cei care sunt deplasabili. Aici se acordă, pe lângă asistență psihologică, îngrijire spirituală din partea unui preot care vine periodic și a unor măicuțe de la o mânăstire, chemate în același scop spiritual.

„Multe dintre familiile care și-au adus un membru la noi, au ajuns la concluzia că îi costă mai puțin aici și îngrijirea este mai bună, decât la domiciliu. Acolo este necesară și plata persoanei care acordă îngrijire, și întreținerea la bloc sau casă, și mâncare pentru cel care îngrijește”, spune Liliana Folea.

DOSAR

România ca o boală

p. 04

- Sănătatea în moarte clinică 04
- Culoarul morții 10
- Bătrânețe de lux 16

ZOOM

p. 24

Calendarele mayașe

p. 28

Lecția de erotism

FLACĂRA Nr. 11
noiembrie 2010

DOSAR

- Sănătatea în moarte clinică 04
- Culoarul morții 10
- Bătrânețe de lux 16

ZOOM

- Calendarele mayașe 24
- Lecția de erotism 28
- Cozmin Gușă:
„Nu mă reîntorc în politică” 32
- România și-a refăcut flota de aur 34
- Câte-n lună și-n stele, în pensii și
cașchete de polițist 36

PEOPLE

- Florin Halagian: „Focu’ la ei!” 38
- Gianina pe roți 44

CULTURĂ

- Premiile Flacăra ediția 2010 50
- Adrian Ciubotaru: „Suntem o țară de
oameni buni care nu fac nimic” 54
- Teatru 56
- Film 58
- Top carte 60

BUSINESS

- Pierre Pringuet, Director general al
Pernod Ricard: „Filosofia Grupului
este clară: strategie simplă, îndrăzneală
bine chibzuită și încredere
în echipele noastre” 66
- Green City, o istorie scrisă
cu cerneală verde 70

LIFESTYLE

- Auto 72
- Turism 74
- Rem's îți redescoperă natura 76
- Gadgets 79

PEOPLE

p. 44

Gianina pe roți

CULTURĂ

p. 50

Premiile Flacăra ediția 2010

foto coperta 1: Intact Images

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat
Certificatul de Audit pentru revista Flacăra în con-
formitate cu Standardele Internaționale de Audit.
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență,
conform Studiului Național de Audiență, măsu-
rate în perioada octombrie 2008 - octombrie 2009

PUBLISHER - Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro
CONSILIER EDITORIAL - Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro
REDACTOR-ŞEF - Liliana Petruș
liliana.petrus@revistaflacara.ro

SENIOR EDITOR
Radu Pocovnicu
radu.pocovnicu@revistaflacara.ro

EDITORI
Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro,
Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Andrei Ioan Dimulescu, Claudia Golea Sumiya,
Călin Hentea, Andrei Ichim, Mugurel Mărgărit,
Claudia Nedelcu Duca, Steluța Năstase, Silvana
Pătrășcanu, Raluca Spătareanu, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO - Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR - Laura Tibăr
dtp@publicatiileflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Bardan

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la **Oficiul
Registrului Comerțului București** sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 Cod Unic de
înregistrare RO1582276 S.C. **PUBLICAȚIILE
FLACĂRA S.A.** este membru al Biroului
Român de Audit al Tirajelor - BRAT

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel-
corina.angel@publicatiileflacara.ro

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE - Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro
SECRETARIAT: Anca Velu
Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44
Fax: 021.317.91.43

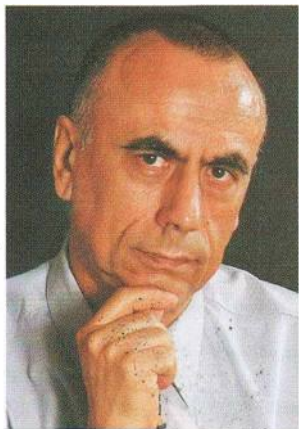
E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,
Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

În Capitală s-a mai desfășurat un protest în zadar.

E frig și e ceață, seniori

După unii, au fost 30.000 de participanți la mitingul din Piața Constituției. După alții – 100.000. Puțini. Prea puțini, chiar dacă a plouat, a fost frig și ceață. Asta înseamnă că românii nu au ajuns pe culmile disperării. Asta înseamnă că mai pot strânge cureaua. Asta înseamnă că nu se simt încă destul de umiliți de către cei care îi guvernează și pe care i-au votat cu entuziasm iresponsabil, sau i-au lăsat să se cocoate în scaunul Puterii, neprezentându-se la vot. Soluții de a scoate țara din criză nu prezintă nici opoziția, a cărei moțiune de cenzură a picat, previzibil, în Parlament. Dar, poate că, de fapt, dorința de a forma un nou cabinet n-o prea ispitește, într-o perioadă atât de tulbură. Iar impresia că toți sunt o apă și un pământ devine tot mai pregnantă.

Urmarea? Un popor se adâncește dezamăgit în el însuși, suferind în tăcere. Suntem tot mai singuri și mai înfricoșați de ziua de mâine. Unii cred că e vorba doar de o amânare, și va veni o vreme în care promisiunile pe care ni le fac politicienii, de douăzeci de ani încoace, vor fi onorate. Eu, unul, mă îndoiesc.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Angela Ciocăzanu
Culegere computerizată: Elena Florescu
Corectură: Pompiliu L. Dumitrescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:

publicitate@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

Șef Departament Distribuție:

Nicoleta Predescu

Distribuție: (021.317.91.37):

Laurențiu Marian Celcan, Victor Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Mihăiță Stoian

ADMINISTRATIV:

Constantin Balica, Iulian Stanciu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,
Abonamente: Camelia Neagu,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.224.60.53

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Revista
FLACĂRA

Ballantine's®

Stenograme

Unii știam, alții bănuiam. „Acum avem confirmarea – peste orice așteptări! Atât prin dimensiuni, cât și prin intensitate și, nu în ultimul rând, prin limbaj... Că un patron de presă are dreptul să se implice în **strategia** editorială, asta e de la sine înțeles. Că poate face **solicitări** ziariștilor, idem. Dar de aici și până la ceea ce ne-a fost dat să citim e cale lungă! O cale pe care mărsăluiesc nu numai ziariști-soldăței, ci și, din câte se pare, politicieni înrolați în pluton. E bine că au apărut, e bine că ne-am lămurit, dar ar fi trist să se creadă că toți jurnaliștii români sunt în genunchi și toți patronii îi cravașează. [T.C.Z.]

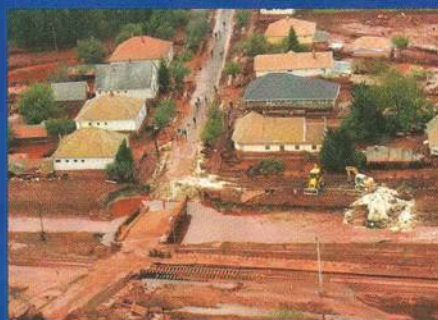
Salvare miraculoasă

33 de mineri au rămas captivi în mina San Jose, la peste 600 m adâncime, în 5 august, după ce o galerie s-a surpat și a blocat toate căile de acces. Au fost descoperiți, miraculos teferi, abia după 17 zile, moment în care a început cursa pentru salvarea lor – care s-a petrecut cu bine abia după ce se aflaseră sub pământ mai mult de două luni! Din fericire, a fost posibilă comunicarea cu ei, să li se trimită apă și mâncare, ba chiar – la insistențele lor – și țigări, să li se asigure o sursă de curent electric. Peste o mie de locuri de muncă li s-au oferit încă înainte de a revedea lumina zilei și cam tot atât de cadouri. [T.C.Z.]

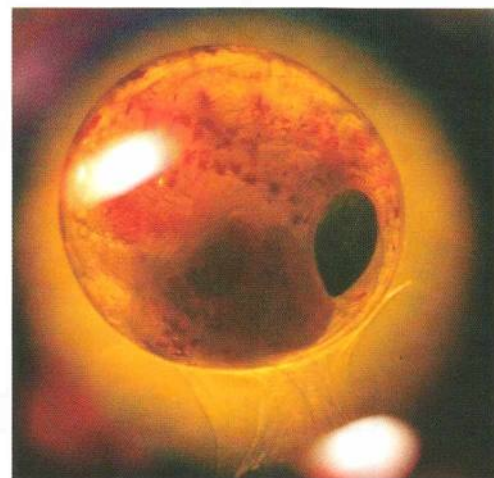
Votul din greșeală

După votul 200% de la legea pensiilor, Camera Deputaților a brevetat și votul din greșeală, adoptând printr-o „eroare legislativă” TVA de 5% la alimentele de bază și neimpozitarea pensiilor mai mici de 2.000 lei (adică majoritatea). Ambele legi erau promovate de opoziție, iar puterea le-a dat drumul din nebăgare de seamă. Conform presei, costurile – la bugetul de stat – ar fi cam de un miliard de euro. La ora închiderii ediției noastre se căuta încă o soluție de reparare a uluitoarei greșeli. Șocant este și faptul că nimeni n-a băgat de seamă unanimitatea rezultatului – fapt rarism în Parlamentul României. [T.C.Z.]

Dezastru ecologic

În regiunea Veszprem din Ungaria, ruperea unui dig a dus la catastrofale inundații cu nămol roșu, rezultat din procesul tehnologic al unei uzine. Patru oameni au murit, printre care și un bebeluș, 90 au fost răniți, iar pagubele materiale și mai ales ecologice sunt încă greu de estimat. Pe deasupra, nămolul e și foarte toxic, iar operațiunile de curățare vor dura cel puțin un an și vor costa zeci de milioane de euro. În ciuda amenințărilor care vizau întreaga Europă de Est, din fericire România nu a fost afectată (via Dunăre). Abia ne trăseserăm sufletele după ce deversarea de petrol din Golful Mexic părea să devină o catastrofă mondială! [T.C.Z.]

De-a Dumnezeu

În Marea Britanie s-a născut un copil dintr-un embrion înghețat în urmă cu 20 de ani. Cuplul care a creat acest embrion a reușit să aibă copii prin inseminare in vitro și a donat embrionii „suplimentari” întru utilizarea lor de către alte cupluri. De altfel, în 2007 o mamă și-a înghețat câteva celule-ou pentru a putea fi folosite de către fiica sa, atunci în vârstă de șapte ani, despre care aflase că va fi infertilă. Dacă fata va folosi cu succes aceste celule, își va naște propriul frate vitreg... Doi ani mai târziu, o fetiță s-a născut din spermă înghețată în urmă cu 22 de ani. Fără comentarii. [T.C.Z.]

Timpuri noi

Conform unor surse citate de agenția de știri Reuters, Rusia ar fi interesată să participe la scutul anti-rachetă al NATO! Subiectul ar fi fost discutat de președintele Dmitri Medvedev (care va participa la summit-ul NATO din noiembrie) în cadrul discuțiilor de la Deauville cu Nicolas Sarkozy și Angela Merkel. Anterior, președintele francez declarase că vrea să propună Rusiei o zonă unică de securitate și cooperare economică. Puțin înainte au apărut informații cum că SUA va cumpăra armament de la Rusia. N-au lipsit nici opiniile rusești privitoare la eventuala aderare la NATO... Se schimbă lumea!

[T.C.Z.]

TOATE SUNT CÂȘTIGĂTOARE!

loteria
română

loto
6/49

loto
5/40

instant
loz

joker

loteria
pasivă

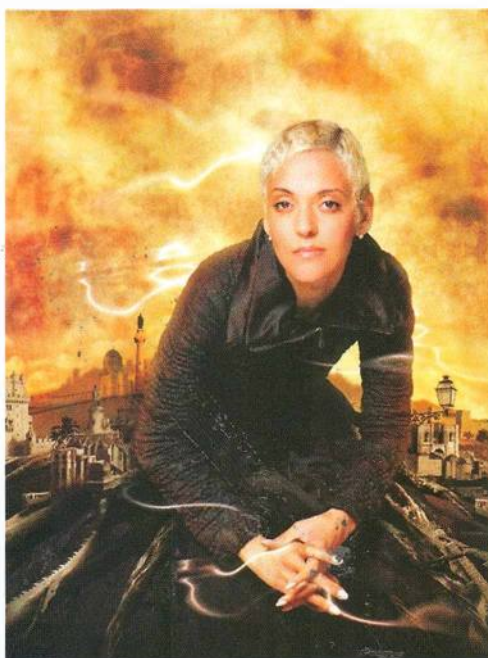
noroc

pariloto

prono
sport

video
loteria

**În 2010 Loteria Română a acordat deja 6 milioane
de premii în valoare de peste 150 milioane euro**

Mariza și al său fado în stil african

Bucureștenii au din ce în ce mai des ocazia să asculte, în sălile de concert, muzică de pe toate meridianele lumii. Iar când această muzică se compune la rândul ei din ritmuri și stiluri de pe continente diferite, spectacolul este cu atât mai inedit și mai fascinant. Așa cum promite să fie întâlnirea cu portugheza Mariza, una dintre cele mai cunoscute interprete de *fado* din lume, care va concerta la Sala Palatului, în data de 11 noiembrie. Născută în Mozambic, dintr-un tată portughez și o mamă cu rădăcini africane, ea a început să cânte la o vârstă fragedă, trecând prin diverse stiluri muzicale, de la *gospel*, *soul*, *jazz* și ajungând, la îndemnul tatălui său, la muzica tradițională portugheză. A înregistrat primul său album (*Fado em Mim*) în 2001, moment care a consacrat-o ca succesoare a celebrei interprete de *fado*, Amalia Rodrigues. Albumul a fost vândut în peste 100.000 de exemplare și a fost urmat de o serie de discuri, care i-au adus numeroase premii și recunoașterea internațională. Mariza a fost invitată să cânte pe cele mai importante scene ale lumii, printre care *Carnegie Hall*, *Barbican*, *Royal Albert Hall*, *Théâtre de la Ville* (Paris), *Teatro Albeniz* (Madrid), *Sydney Opera House* și multe altele, dar și în cadrul Jocurilor Olimpice de la Atena (2004) și la *Live 8*. În 2008, a lansat albumul *Terra*, care conține influențe din muzica jazz și flamenco, dar și ritmuri latine și africane, un album nominalizat la Premiile Grammy Latino la categoria „Cel mai bun album folk”.

[C.A.]

Herta Müller: „Nu scriu tot timpul”

Herta Müller, laureata Premiului Nobel pentru literatură în 2009, a vizitat Bucureștiul timp de două zile, la invitația Editurii *Humanitas* și a Institutului *Goethe* spre a-și lansa romanele *Leagănul respirației* și *Călătorie într-un picior*. La întâlnirea cu ziaristii, de la conferința de presă ținută la Hotel *Intercontinental*, Herta Müller a vorbit despre cum i-a schimbat premiul Nobel viața, despre foștii securiști care prosperă inclusiv după Revoluție, despre scriitorul Oskar Pastior, prietenul său, care i-a fost sursă de inspirație și ajutor la scrierea romanului *Leagănul respirației* și care îl are pe acesta ca subiect în timpul detenției lui într-un lagăr sovietic. Herta Müller a comentat, de asemenea, informațiile apărute în presa germană, potrivit cărora Oskar Pastior a semnat un angajament cu Securitatea. „Oskar Pastior nu a avut ieșire. A venit din lagăr, a venit acasă și a scris poezii, din aceste poezii i s-a făcut lațul. Dacă el nu ar fi acceptat, ar fi fost închis. Rămânea să se spânzure sau să se interneze într-un spital psihiatric”, și-a justificat scriitoarea prietenul.

Întrebată fiind dacă a mai scris ceva după premiul Nobel ediția 2009, autoarea a spus că nu a mai scris decât vreo câteva colaje, fiindcă preferă să facă o pauză de doi-trei ani între fiecare roman de-al său. „Nu scriu tot timpul. Mie îmi place să nu scriu”, a spus, cu umor, Herta Müller.

[A.G.]

Anathema e aici. Pentru că e aici.

Trupa britanică *Anathema* susține pe 19 noiembrie, la *Arenele Romane* din București, un concert dedicat promovării celui mai recent album, *We're Here Because We're Here*, apreciat ca fiind, de departe, cel mai complex, mai lucrat, mai experimental și mai variat dintre toate discurile lăbr. Sonoritățile metalice ale acestui material, așteptat deja de șapte ani, sunt estompate de dimensiunea *light*, ceea ce îi poate dezamăgi parțial pe fanii înverșunați, dar poate fi mai pe gustul consumatorilor de rock clasic. Este un album plin de atmosferă, foarte relaxant, cu mult romantism, ghidat de *key-board* și de mixul inspirat de voci, vocea feminină reușind să ofere un balans perfect vocii masculine.

[C.A.]

Kilipirim la sala Dalles

Kilipirim, cel mai mare târg de carte cu discount, aflat la a 11-a ediție, își deschide din nou porțile la București.

Timp de cinci zile, în perioada 10-14 noiembrie, sala Dalles va fi gazda celui mai mare târg de carte cu discount din București, care aduce publicului peste 10.000 de titluri, din toate domeniile de interes: beletristică, hobby, știință, carte pentru copii, artă, arhitectură și design. Ediția din 2010 reunește cele mai importante edituri din România, prezente cu cărți cu discount de la 10% până la 70%, titluri mai vechi sau mai noi, și o serie de evenimente speciale adresate publicului vizitator: tombola cu premii în carte, sesiuni de autografe și expoziții tematice organizate pe toată durata târgului. Program: zilnic, între orele 10.00 și 20.00. Intrarea este liberă.

Ofertă specială!

- CS 1** - Zâmbet ucigaș - Lisa Scottoline - **5 lei**
- CS 2** - Dansul morții - Linda Fairstein - **5 lei**
- CS 3** - Filiera grecească - B. Hirlo - **5 lei**
- CS 4** - Crima zen - Oliver Bottini - **5 lei**
- CS 5** - În gura presei - Robert B. Parker - **5 lei**
- CS 6** - Sunetele morții - Alex Mihalcea - **5 lei**
- CS 7** - Atac în bibliotecă - George Arion - **5 lei**
- CS 8** - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - **5 lei**
- CS 9** - Câinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - **5 lei**
- CS 10** - Spada - Bogdan Teodorescu - **5 lei**
- CS 11** - Atingerea Sultanului - Hakan Yel - **5 lei**
- CS 13** - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 14** - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - **5 lei**
- CS 15** - Indicii anatomice - Oana Stoica Muijea - **15 lei**
- CS 16** - Ziua Lupului - Carlo Lucarelli - **5 lei**
- CS 17** - Casa secretă - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 18** - Plăceri nevinovate - VT Maroșan - **15 lei**
- CS 19** - Fabrica de păcate - Richard Aleas - **15 lei**
- CS 20** - Consiliul justiției - Edgar Wallace - **5 lei**
- CS 21** - Cameleonul - George Arion - **5 lei**
- CS 22** - Pactul roșu - Olivier Descosse - **20 lei**
- CS 23** - Final Exit - Richard Aleas - **5 lei**
- CS 24** - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Muijea - **5 lei**
- CS 25** - Strada șobolanilor - François Forestier - **5 lei**
- CS 26** - Hoții de timp - Ivona Boitan - **5 lei**
- CS 27** - Almost Blue - Carlo Lucarelli - **5 lei**
- CS 28** - Justițiarul din Cordoba - Edgar Wallace - **9,9 lei**
- CS 29** - Asasin la feminin - Monica Ramirez - **25 lei**
- CS 30** - Greuceanu, roman (cu un) polițist - Stelian Turlea - **9,9 lei**
- CS 31** - Crima de la jubileu - Luca Verona - **9,9 lei**

TALON DE COMANDĂ (cu plata ramburs)

cod carte

Nume prenume localitatea strada nr.
bloc sc. ap. județ/sector cod
telefon

Trimiteți talonul la: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **CRIME SCENE.**

Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/224.60.53, persoană de contact: Camelia Neagu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro Ofertă valabilă până la 20.10.2010 data poștei.

Comanda minimă 15 lei.

Taxele poștale sunt suportate de editură.

KILIPIRIM

targ
de carte cu
discount

10-14 noiembrie

GALLERIA
Dall'es

program: 10:00 - 20:00

INTRARE LIBERA

muzică mai bună
SMART FM
107.3

FLACĂRA

Radio
România
Cultural

zile
nopti

LiterNet.ro

BOOKS.ro

itsy Bitsy

Copii și părinți iubesc

zoom

JURNALUL
NATIONAL

metropotam.ro

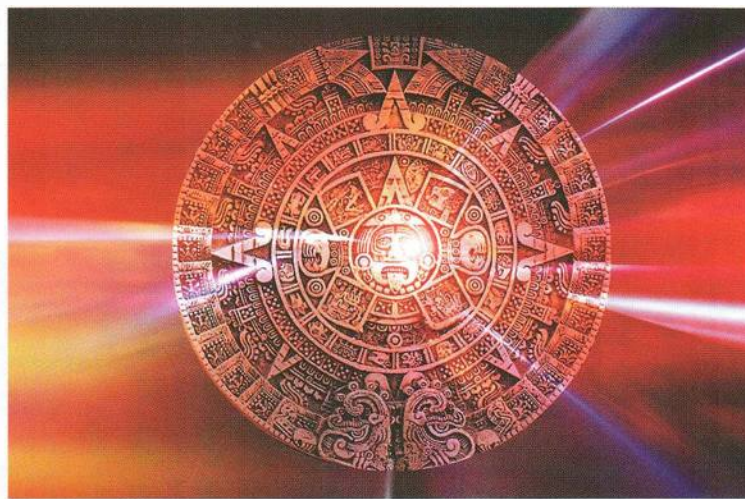
Calendarul mayaș este cel mai precis calendar descoperit până în prezent pe planeta noastră, fapt care a reușit să-i uimească pe oamenii de știință din întreaga lume. De altfel, omenirea este intrigată cum o populație tribală antică a putut să fie atât de precisă, mai precisă decât omul modern și toate tehnologiile pe care le are la îndemână!

text Petre Rău
foto Dreamstime

Calendarele mayașe

Calendarul mayaș are o remarcabilă acuratețe și complexitate. Din punct de vedere al complexității lui se spune că aceia care încearcă să simplifice problema ajung inevitabil la interpretări aberante de tipul celei legate de profeția apocaliptică din data de 21 decembrie 2012, iar cei care abordează problema în toată pluri-valența ei, riscă să nu poată aduce explicații pe înțelesul publicului larg care manifestă interes pentru acest subiect.

Calendarul mayaș, așa cum arăta când a fost descoperit (stânga) și în forma sa reconstituită (dreapta).

P

Poporul mayaș cunoștea scrierea încă de acum trei mii de ani și dovedea importante cunoștințe de astronomie și matematică. Din start trebuie menționat faptul că matematica mayașilor avea la bază sistemul de numerație ventesimal (cel în baza 20), și nu decimal (în baza 10), așa cum îl folosim noi astăzi.

Preoții mayași au conceput două sisteme de numerotare, unul cu puncte și linii și altul reprezentat prin glife și folosit mai ales în Marele Calcul. Civilizația maya avea trei calendare, toate bazate pe sistemul ventezimal, adică pe multipli de 20. Se utilizau în paralel trei sisteme diferite de notare: Marele Calcul (Numărătoarea Lungă), Tzolk'in (Calendarul Divin) și Haab (Calendarul Solar).

Marele Calcul (Numărătoarea Lungă): Independent de anul solar, acest calendar se bazează pe numărul de zile trecute, de la un punct de pornire mitologic considerat a fi începutul celei de-a patra ere și momentul creării lumii. După preoții mayași, cea de-a patra eră a început în data de 11 august 3114 î. Hr., atunci când ar fi fost creată lumea.

De fapt, acest calendar era folosit pentru numărătoarea în zile solare a perioadelor mari: Kin = 1 zi, Uinal = 20 zile, Tun = 360 zile, Katun = 7.200 zile, Baktun = 144 000 zile etc. Prin natura sa, Marele Calcul poate referi orice dată din trecut sau viitor.

Calendarul Divin (Tzolk'in): Numărătoarea Sacră sau Numărătoarea Zilelor, așa cum mai era denumit, acest calendar era un calendar lunar, care combina 20 de nume de

zile cu 13 perioade ciclice, adică un total de 260 de zile. Fiecare lună purta un nume distinct, iar anii nu erau numărați. Este cel mai vechi calendar al mayașilor și era folosit pentru calcularea cu exactitate a conjuncțiilor dintre pământ și planeta Venus, pentru facilitarea corecțiilor calendarului solar ș.a. El avea un caracter sacru, fiind folosit și ca un fel de zodiac, pe baza lui stabilindu-se caracterul și soarta fiecărui mayaș.

Calendarul Solar (Haab): Era un calendar asemănător cu cel gregorian din zilele noastre, fiind folosit pentru necesități sezoniere și având anul format din 360 de zile, împărțit în 18 luni, fiecare de câte 20 de zile. Pentru cele 5 zile rămase, preoții au inventat o a nouăsprezecea lună, de numai 5 zile (considerate toate nefaste), deci în total lungimea anului era de 365 de zile. Acest calendar se mai folosea și la calcularea datei inițiale, a anului („Tun”) și era, de fapt, singurul calendar care furniza lungimea anului.

Prima zi din Calendarul Solar coincidea cu prima zi a Calendarului Divin. Așadar, trebuiau să treacă 52 de ani pentru ca cele două zile să coincidă din nou, iar mayașii știau bine acest lucru, de unde și convingerea lor că timpul este ciclic, întorcându-se mereu la punctul de plecare. De altfel, ciclul de 52 de ani era unul sacru pentru preoții mayași, iar perioada când el se sfârșea era una de panică, mayașii, în credința lor – ca și aztecii – temându-se că ar putea veni sfârșitul lumii. De aceea, preoții trebuiau să prevadă momentul în care se putea petrece catastrofa cosmică. Scopul lor era să evite marea problemă a perioadei celor 52 de ani, iar un astfel de ciclu reprezenta cheia pentru înțelegerea evenimentelor trecute și viitoare. Un total de cinci cicluri de 52 de ani, însumând 260 de ani, formau o perioadă

cunoscută sub numele de Marele Ciclu.

Mayașii știau și faptul că anul are ceva mai mult de 365 de zile. Astfel, în timp ce calculele științifice moderne dimensionează anul la 365,242198 zile, anul mayaș era considerat de 365,242129 zile, fiind mai precis decât calendarul nostru (gregorian) care consideră anul de 365,2425 zile.

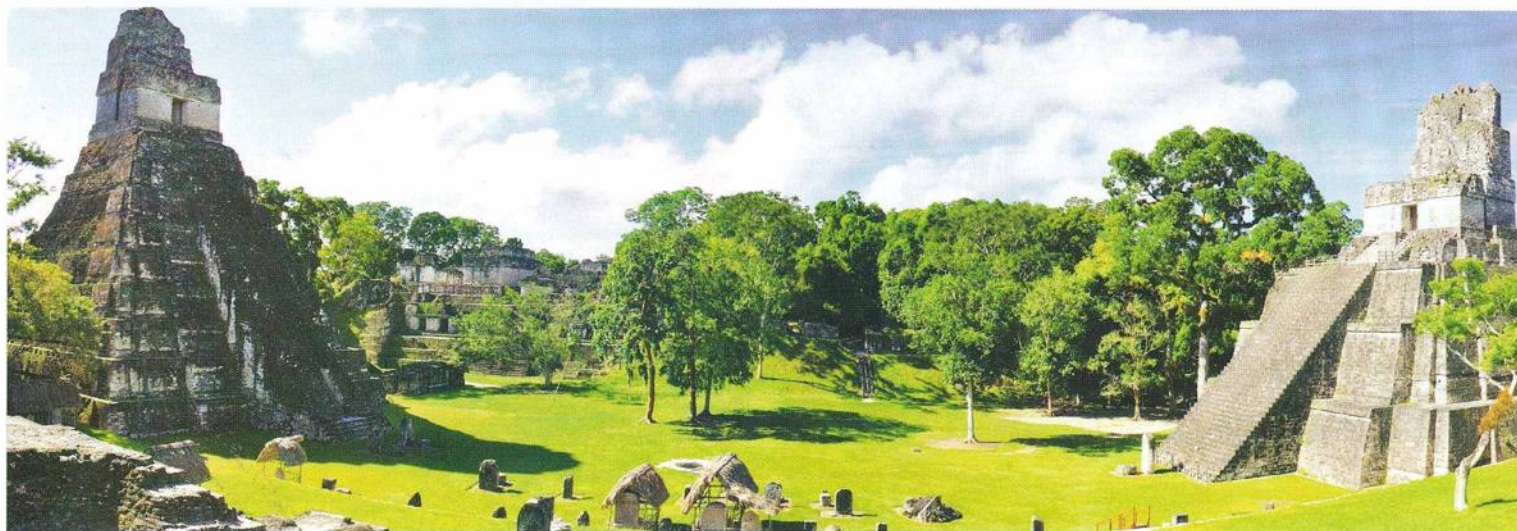
Data de început a Marelui Calcul era considerată 13.0.0.0.0. Iată și alte exemple de date: 0.0.0.1.2. reprezintă 22 zile, 0.0.0.2.5 reprezintă 45 de zile, iar data de 0.0.1.0.0 reprezintă 360 zile (și nu 400 cum ar fi într-un sistem ventesimal pur).

Mayașii considerau că o eră are 13 Baktuns, adică exact 1.872.000 zile. Fiecare ciclu de 13 Baktuns corespundea unei epoci istorice specifice, unei ere a Marelui Ciclu. Fiecare ciclu era guvernat de un alt Soare. Actualul ciclu ține de cel de-al patrulea Soare.

După Marele Calcul, noua dată de început (13.0.0.0.0), adică după cele 13 cicluri complete de 144 000 de zile, va cădea exact pe 21 decembrie 2012.

Așa s-a ajuns la profeția anului 2012 despre care vorbește astăzi întreaga omenire. Totuși, ar trebui să înțelegem mai bine ce anume au de spus, în limbajul lumii moderne, mayașii înșiși, referitor la această dată considerată a fi una apocaliptică.

Calendarul mayaș se oprește brusc la data de 21.12.2012, dată la care, conform profeției preoților mayași, timpul va ajunge la zero, lumea se va sfârși prin foc și se va naște un nou Soare. Totodată, polii magnetici se vor inversa, fenomen despre care savanții spun că se întâmplă o dată la 13 000 de ani, iar ADN-ul uman își va schimba și el structura și va ajunge să conțină nu două spirale ca acum, ci 12. Așadar,

Localizată aproximativ în jungla mezoamericană, civilizația maya a fost una misterioasă.

după mitologia maya, această perioadă va fi una de mari transformări, poate chiar sfârșitul lumii.

Iată și alte argumente aduse în favoarea teoriei catastrofice legată de anul 2012:

- Partizanii *New Age* de astăzi susțin că în solstițiul din decembrie 2012 va avea loc aliniamentul soarelui cu ecuatorul galactic, fenomen care are loc o dată la 25.920 de ani.

- Savanții susțin că anul 2012 va fi unul cu o foarte bogată activitate solară. Se știe însă că un asemenea fenomen se repetă la circa 11 ani.

- Biblia creștină, dar și alte scrieri străvechi, ne spun că sfârșitul lumii va veni prin foc, așa cum se anunță și cataclismul din 2012.

- În anul 2012 va erupe supervulcanul nord-american Yellowstone, care ar putea acoperi o jumătate din suprafața S.U.A. cu un strat de cenușă de peste un metru.

- Tot în 2012 e posibil ca un asteroid să lovească dezastruos pământul.

- Actualul experiment LHC de la Geneva, care vizează simularea Big-Bang-ului, ar putea produce așa-numitele găuri negre și se apreciază că unei singure găuri negre i-ar trebui circa patru ani să dematerializeze întregul pământ.

Mai există însă tot felul de alte argumente, dar nu ne vom strădui să le mai enumerăm aici, întrucât sfidează direct bunul nostru simț, iar la o scurtă examinare rațională am putea constata că multe dintre ele sunt fie forțate, fie vădit false.

Așadar, este posibil ca la 21 decembrie 2012 să fie sfârșitul lumii? Teoretic, totul poate fi posibil. În fond, pământul a avut un început,

de aceea este rațional să acceptăm că va avea și un sfârșit.

Se pare însă că marele interes pentru calendarul mayaș se manifestă din două motive principale: 1) sursa profetică a acestuia, în ceea ce privește destinul lumii, și 2) evenimentele prezentate în el sunt datate cu exactitate.

De fapt, ce așteptăm noi de la calendarele mayașe? De ce nu ne-am aștepta mai degrabă la o înțelegere mai profundă, o dezlegare a unor taine despre istoria omenirii și evoluția conștiinței umane? De ce n-ar putea fi aceste calendare o nouă poartă spre cunoaștere și înțelegere? De ce n-ar putea fi ele utile pentru istorie, climatologie, matematică sau astronomie, pentru știință în general?

Este totuși o practică dăunătoare să faci afirmații categorice cu privire la mari dezaстре sau la sfârșitul lumii. „A nu fi sigur este, cred, unul dintre lucrurile esențiale ale raționalității”, spunea marele logician Bertrand Russell. Din păcate, fuga unora după senzațional, precum și publicarea multor aberații legate de civilizația maya, ne-au adus în situația să nu mai

fim raționali atunci când discutăm acest subiect. Astrologii, de pildă, speculează copios calendarul mayaș și previziunile lui.

Nu mai puțin adevărat este și faptul că măsura în care adevărurile științei moderne și ale cercetării istorice se potrivesc cu previziunile calendarului mayaș este, după orice standard, una uluitoare.

Există însă multe denaturări și interpretări greșite în legătură cu profeția calendarului mayaș. De pildă, interpretarea că acest calendar fixează o dată limită pentru sfârșitul lumii este, într-un fel, una abuzivă. În fapt, nimeni nu este dispus să accepte că mayașii și-au construit calendarul pur și simplu până la această dată, adică până la sfârșitul unui ciclu, așa cum considerau că se împarte timpul în viziunea lor. Și asta, poate chiar din lipsă de timp sau de spațiu. Sau poate că perioada considerată era arhisuficientă, gândind că, atunci când necesitățile o vor cere, cineva se va apuca să prelungească numărătoarea zilelor și după data limită fixată atunci de ei.

La ce ne-ar folosi azi un calendar gregorian detaliat, de pildă, peste anul 2100? Dacă, însă, ceva anume ne obligă să precizăm o dată care depășește acest termen, cu siguranță că vom fi interesați să prelungim calendarul nostru și peste limita impusă.

George Orwell obișnuia să spună că „Miturile în care credem au tendința de a deveni adevărate”. Ne-am putea însă teme că așteptarea unui eveniment profetit, precum cel al sfârșitului lumii din 21 decembrie 2012, ar putea deveni, pentru o bună parte dintre noi, cea mai înaltă formă de speranță.

169 câștiguri totale:

1 x 50.000 lei

18 x 5.000 lei

150 x 1.000 lei

loteria
română

23 decembrie 2010

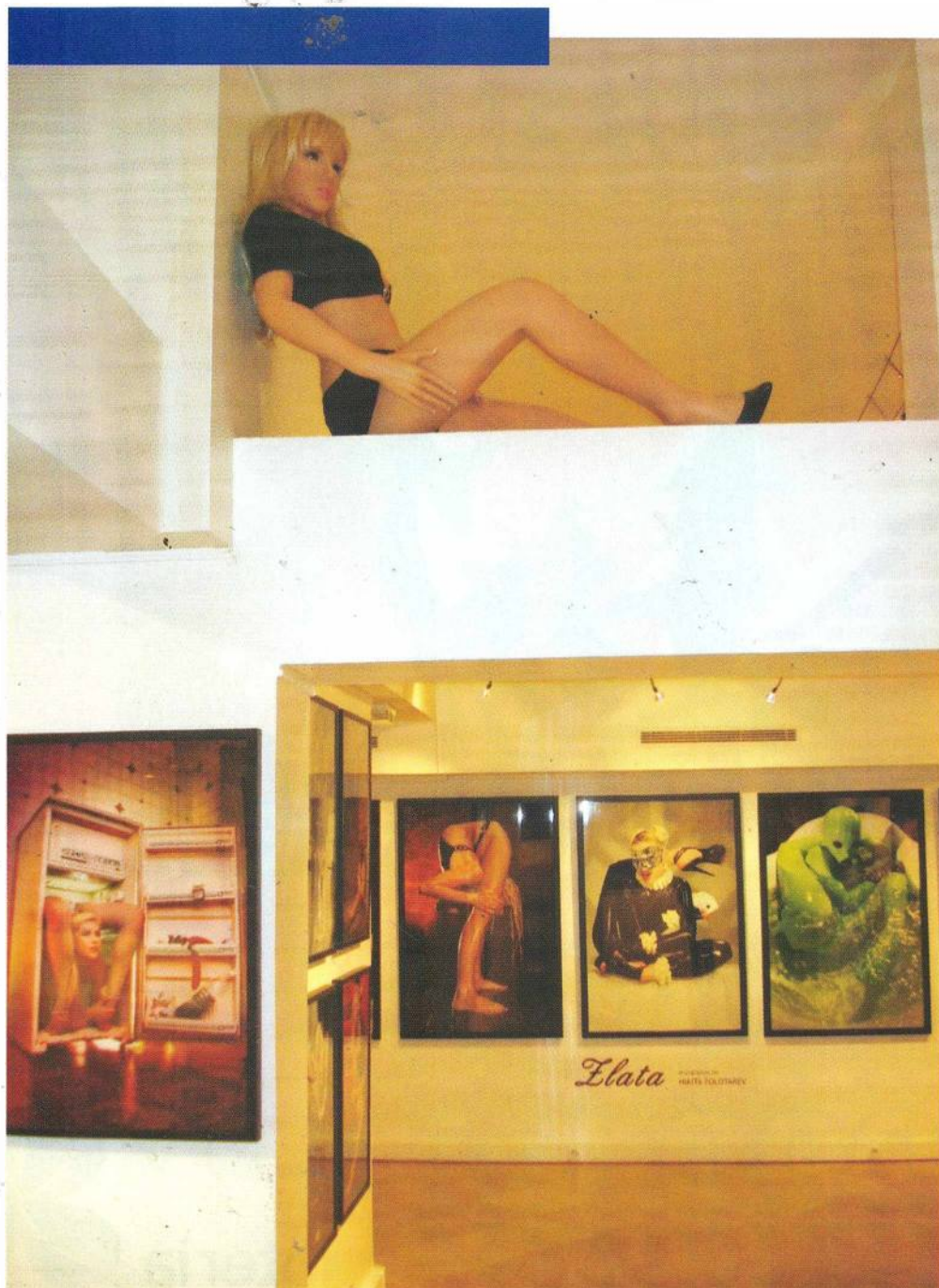
**Letrișii
Căciunii**

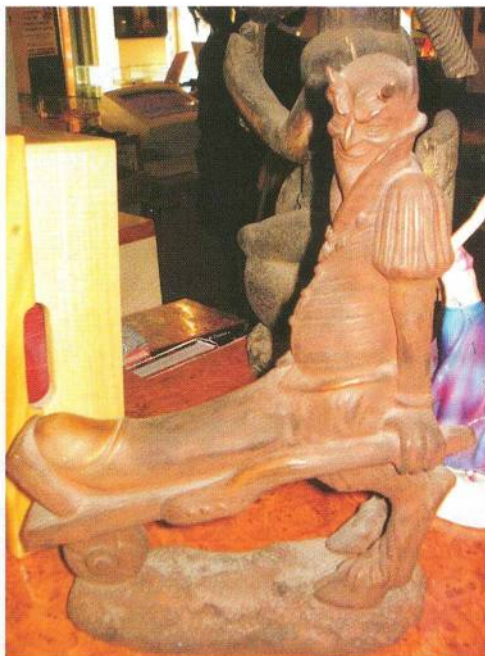
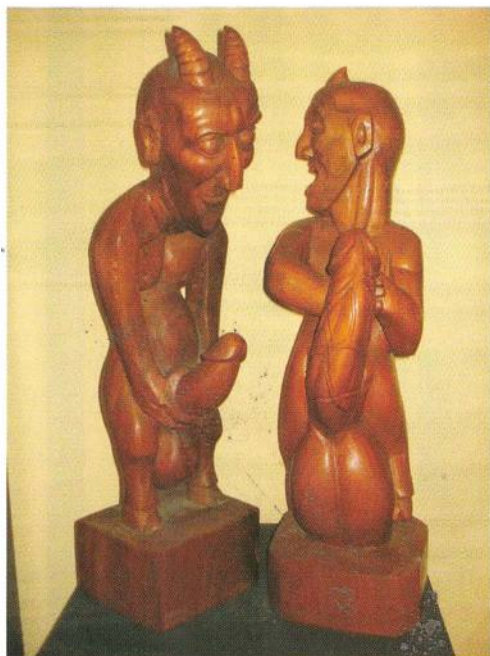
Pe Boulevard de Clichy, la doar o sută de metri de Moulin Rouge, se află Muzeul erotismului: unul dintre muzeele foarte bine cotate din Paris, ce poate fi frecventat atât de către abonații Luvrului, cât și de obișnuiții boite-de-nuit-urilor pariziene. Totul depinde de apetitul și de open-mind-ul turistului.

Text și foto Călin Hentea

Lecția de erotism

Mi s-a părut extrem de firească prezența unui astfel de muzeu în acel cartier renumit al Parisului, de la poalele Montmartre, pe bulevardul doldora de tot felul de stabilimente ale plăcerii. Desigur, nu toți cei zece milioane de vizitatori anuali ai boemului Montmartre trec porțile acestui muzeu (peste 100.000 anual), dar cei care o fac, ziua, ca și noaptea, nu regretă. Dimpotrivă, poate că unii vor fi surprinși de lipsa oricărei vulgarități sau obscenități, adesea ieftine, care te trage de mânecă zi și noapte, la tot pasul – din Place Pigalle până în Place, Clichy. Chiar dacă afirmația poate părea doctă sau pur și simplu aiurea, o vizită la Muzeul erotismului este un act de cultură erotică universală. O lecție utilă oricărui om modern și cu atât mai mult unor românași sau româncuțe îngheșuiți până ieri în frustrantele și ipocritele dogme ale castității și moralei comuniste. Nu numai românii au încă multe de învățat despre sex și amor, nu doar de la francezi, dar mai ales din imensa varietate de experiențe și credințe erotice ale tuturor semințiilor de când există lumea și pământul.

Peste tot în lume, invocarea virilității și a fertilității s-a făcut prin exagerarea reprezentării falice, la fel ca și a amplitudinii bustului feminin

Povestea Muzeului erotismului a început abia prin 1995. Atunci, Alain Plumey, principalul creator al muzeului, împreună cu încă doi camarazi, a acceptat oferta unui grup financiar de a deschide un muzeu dedicat sexului chiar în locul consacrat, Place Pigalle – Boulevard du Clichy, din inima Parisului, care ar putea fi clasat – de ce nu? – drept un „teritoriu afrodiziac”. Cei trei colecționari autodidacți ai obiectelor de „cult” erotic au avut la dispoziție doar doi ani pentru a aduna de pe tot globul acele piese necesare reprezentărilor sexuale din aproape toate culturile Pământului. Au luat legătura cu alți colecționari, le-au scris anticarilor renumiți din toată lumea, au bătut licitațiile din marile capitale, au dat anunțuri în cotidiane de mare tiraj sau în reviste populare „de profil”, au zburat în toate cele cinci continente pentru a scotoci răbdători, uneori cu folos, dar adesea fără spor, prin târguri și iarmaroace, pe tarabele artizanilor locali pentru a descoperi acele piese rare, semnificative și expresive care să ilustreze viziunea despre sex și erotism a oamenilor din locul respectiv. Spre exemplu, în Mexic, Alain Plumey a scotocit răbdător și fără nici un rezultat în patru piețe cu obiecte de artizanat, pentru ca abia în a cincea să găsească ceva interesant. Rezultatul este uimitor, pentru că, dacă toți știm sau am auzit câte ceva despre rafinamentul sexual al asiaticilor sau despre diferitele practici sau credințe erotice ciudate ale unor triburi africane sau sud-americane, este cu totul altceva să vezi statuete, desene, picturi sau obiecte autentice care ilustrează imaginarul senzual al acelor oameni.

Depart de a fi o „șușă improvizată” de tip

O frisonantă centură de castitate medievală, model Desdemona, tip Othello

mioritic, pentru a le lua banii turiștilor creduli americani sau japonezi (9 euro intrarea, față de 9,5 euro biletul la Luvru sau 8 euro la Musée d'Orsay și 27 euro la Versailles), Muzeul erotismului te întâmpină la intrare cu o autentică centură de castitate medievală și se întinde pe șapte etaje, fiecare având un profil anume. Primele patru etaje cuprind fondul permanent de exponate al muzeului, iar ultimele trei sunt rezervate expozițiilor periodice de artă contemporană cu subiect erotic ale unor artiști francezi sau străini. Fondul permanent al muzeului este constituit din două etaje dedicate așa-numitului „erotism sacru”, legat de credințe religioase sau concepții filozofice de pe diferite continente, un etaj revine „erotismului profan”, exprimat prin lucrări folclorice umoristice sau satirice pe tema sexului și, în sfârșit, un inevitabil etaj consacrat erotismului francez și prostituției de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, până în 1946, când au fost închise casele de toleranță în Franța, subiect ilustrat prin numeroase cărți poștale, fotografii, documente și chiar filme erotice din epoca respectivă. Cu alte cuvinte, urcând etajele muzeului, urci din preistorie (toată lumea știe de celebra statueta numită „Venus din Willendorf”) până în zilele noastre, pentru a descoperi obiecte ce dovedesc venerația omului în fața miracolului vieții, al fecundității și perpetuării voluptuoase a speciei. Sculpturi, picturi, gravuri, amulete, măști, obiecte de ceremonie, prezervative, falusuri de pe toate continentele și din toate timpurile arată firescul unui act privit de unii drept un element de legătură între corp și suflet sau

**Muzeul
erotismului**, din
celebrul cartier
parizian
Montmartre,
primește, anual,
peste 100.000
de vizitatori.

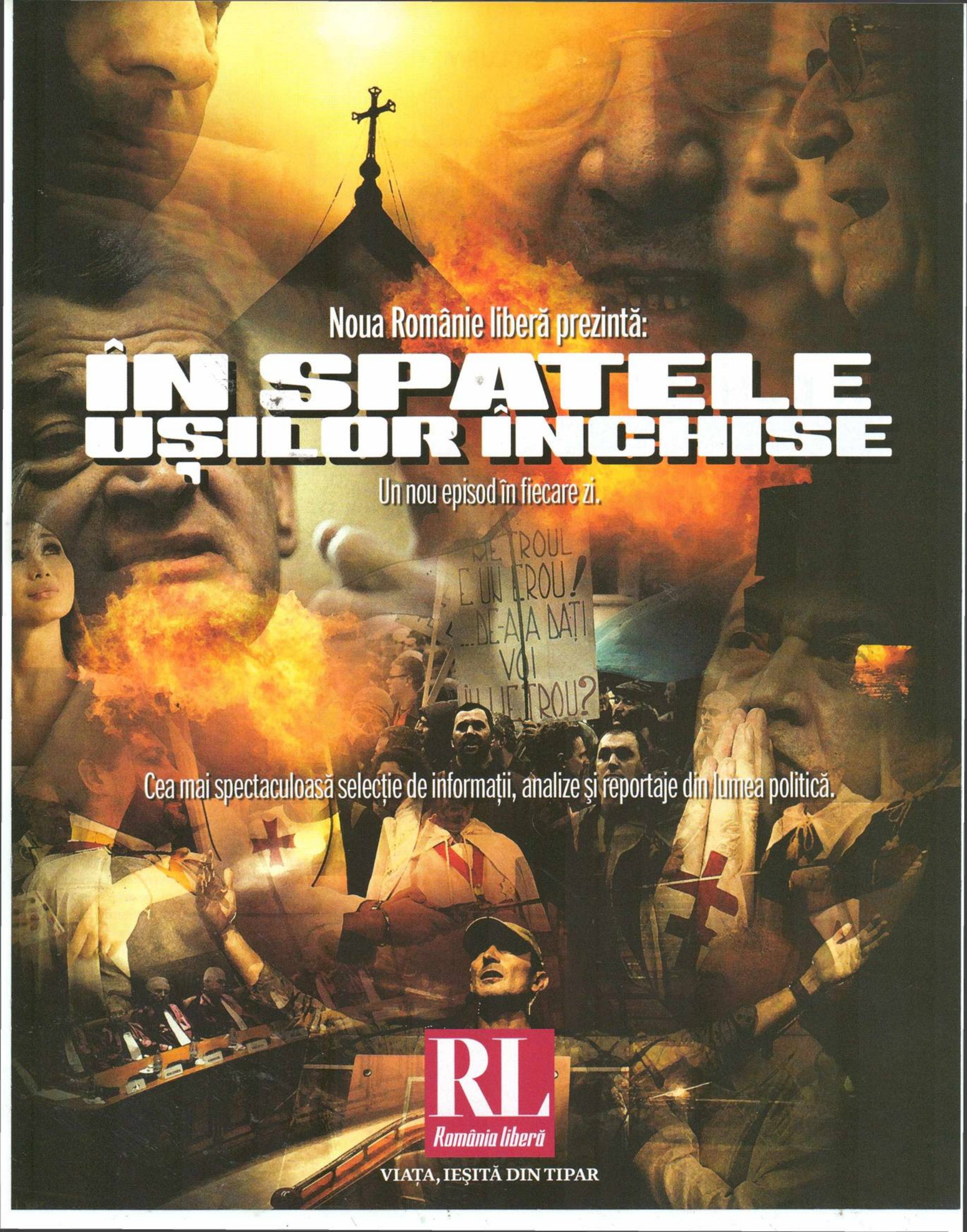
între religie și sex, drept rațiune de a trăi. Hindușii și budiștii cred că sexualitatea este un act spiritual ce permite o unire mistică cu dumnezeirea, dar că ejacularea spermei de către bărbat duce la reducerea forței acestuia și la scurtarea vieții. În unele zone rurale din Balcani sunt considerate sacre propria mamă, soție și soră, în timp ce țigăncile, prostituatele, cântărețele din local și străinele sunt percepute drept femei profane. Prostituția (anticii fenicieni practicau prostituția sacră în temple ale zeiței iubirii) sau virginitatea, de care se face atâta caz în civilizația iudeo-euro-atlantică, nu au nici o semnificație, nici un înțeles în multe culturi din Pacific, africane sau sud-americane, tot așa cum sărutul este universal în societățile occidentale, arabe sau hinduse, dar este necunoscut în unele zone din Africa. Dacă pentru occidentali a face sex în public reprezintă ceva obscen, inhibant, greu de conceput, în unele insule din Oceania, în Aleutine sau în Caroline a face dragoste în aer liber nu este deloc neobișnuit, actul fiind uneori o secvență din festivaluri și ceremonii erotice.

Arta erotică populară – inexistentă în România, unde „Povestea poveștilor” („Povestea pulei”) din secolul al XIX-lea, a lui Ion Creangă, pare chiar și astăzi un text provenind dintr-o altă lume –, dincolo de totemurile și tabuurile sale, este extrem de recreativă, dând naștere unui artizanat licențios, debordând în toate colțurile lumii de o veselie sănătoasă și viguroasă. Concesiunile inevitabile făcute ludicului, frivolului sau comercialului ce pot fi imediat sesizate în toate aceste mici figu-

rine, caricaturi sau jucărele, unele chiar cu veleități artistice, nu sunt nici vulgare, nici anoste, nici triviale, ci doar amuzante, incitante, uneori naive, dar mereu libere de dogme și false prejudecăți. Cei care doar au auzit sau citit despre faimoasele „maisons closes de Paris”, bordelurile sau casele de toleranță de la începutul secolului XX, pot să vadă în acest muzeu nu doar fotografiile fetelor, dar și luxoasele detalii de interior, prețurile și condițiile de prestare a serviciilor sexuale. În fine, după atâtea „documentare istorice”, obositoare prin densitatea și spectaculosul informațiilor, un pic de relaxare artistică în expozițiile de pictură, sculptură și artă fotografică erotică de la ultimele etaje pică foarte bine.

După o asemenea vizită, un turist român adult nu poate să nu-și aducă aminte, prin contrast, de aberanta pudibonderie comunistă a Epocii de aur, de ipocrizia fără margini a Codului eticii și echității socialiste, de cenzura totală a oricăror secvențe cu cea mai mică aluzie erotică din ilustrațiile sau filmele românești, de eroii comuniști sau voievozii asexuați din cinema, de anumite pagini foarte uzate din „Răscoala” lui Rebreanu și, nu în ultimul rând, de criminala politică demografică a lui Ceaușescu. Muzeul erotismului din Paris este pentru români o altă lecție de civilizație și bun gust, un exemplu rafinat de *joie de vivre*, care, împreună cu multe alte aspecte, face ca denumirea de „petit Paris”, autoatribuită Bucureștiului contemporan, să pară doar un apelativ emfatic.

Noua Românie liberă prezintă:

ÎN SPATELE UȘILOR ÎNCHISE

Un nou episod în fiecare zi.

Cea mai spectaculoasă selecție de informații, analize și reportaje din lumea politică.

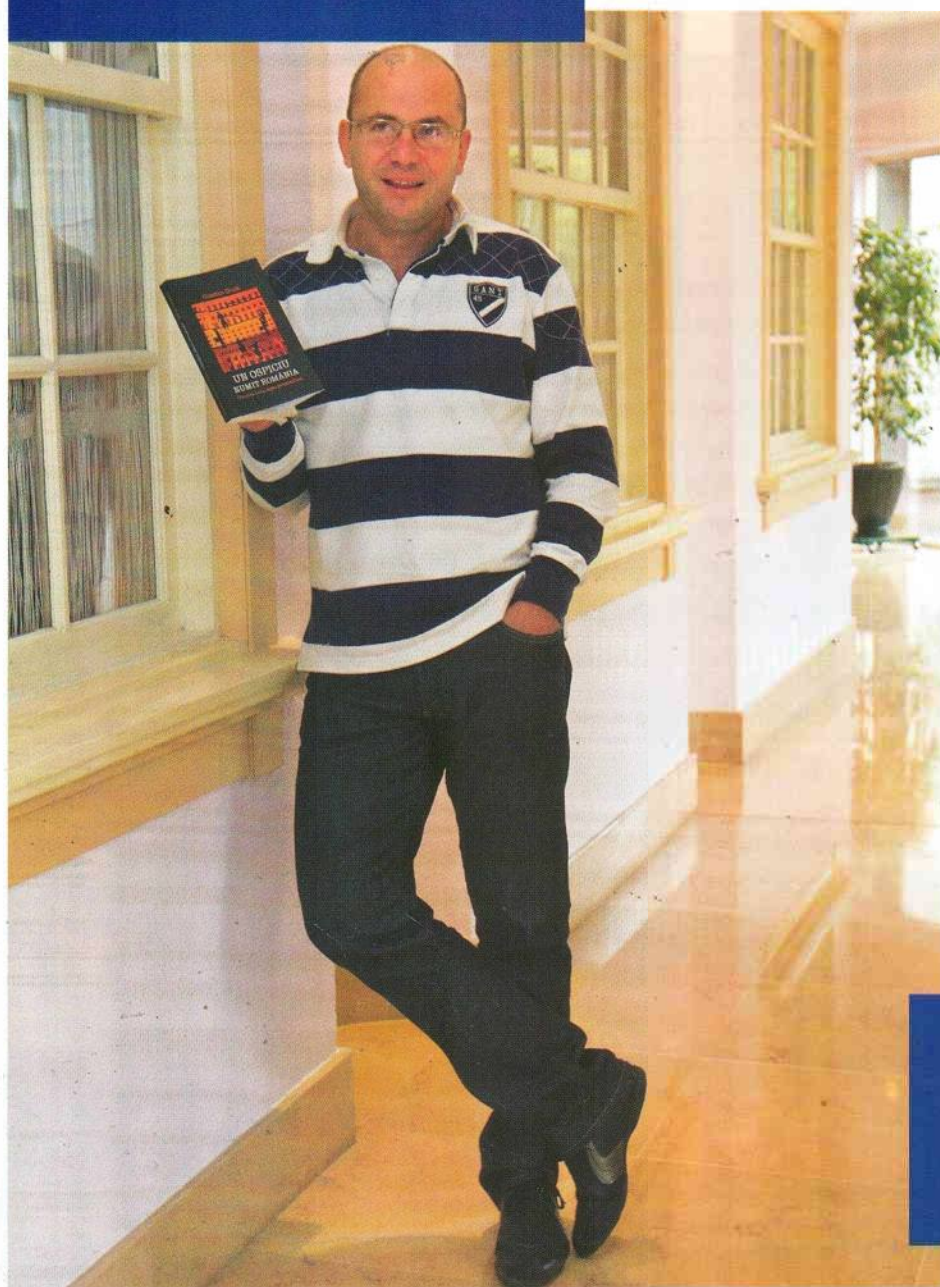
RL
România liberă

VIATA, IEȘITĂ DIN TIPAR

Nu vi se pare că trăim ca într-o casă de nebuni? De multe ori am gândit așa... Și atât. Cineva a considerat că e cazul să scrie despre asta. Cozmin Gușă. Un tip direct și prietenos. Un tip ironic, vesel și aparent incomod. Un insider... Cartea lui pune degetul pe rană! Nu credeți că aveam nevoie?

text Bogdan Hrib
foto Octavian Tibăr

„Nu mă reîntorc în politică!”

„În mod paradoxal, deși am scris o carte tristă, am un sentiment pozitiv, simt un fel de ușurare. Nu am de gând să vorbesc prea mult despre carte în următoarea perioadă pentru că mi-ar fi teamă ca oamenii să interpreteze gestul meu, ca pe unul de PR personal, ceea ce nicidecum nu e cazul, nu am de gând să mă reîntorc în politică.

Caut metode, însă, împreună cu editorul cărții, Tritonic, să ajungem cu volumul la nivelul *new generation*, în universități, în mediile responsabile și progresiste, pe aceștia aș vrea să-i pun pe gânduri. Și, nu în ultimul rând, și deloc formal, aș vrea să mulțumesc editurii pentru curajul de a publica o asemenea carte!”

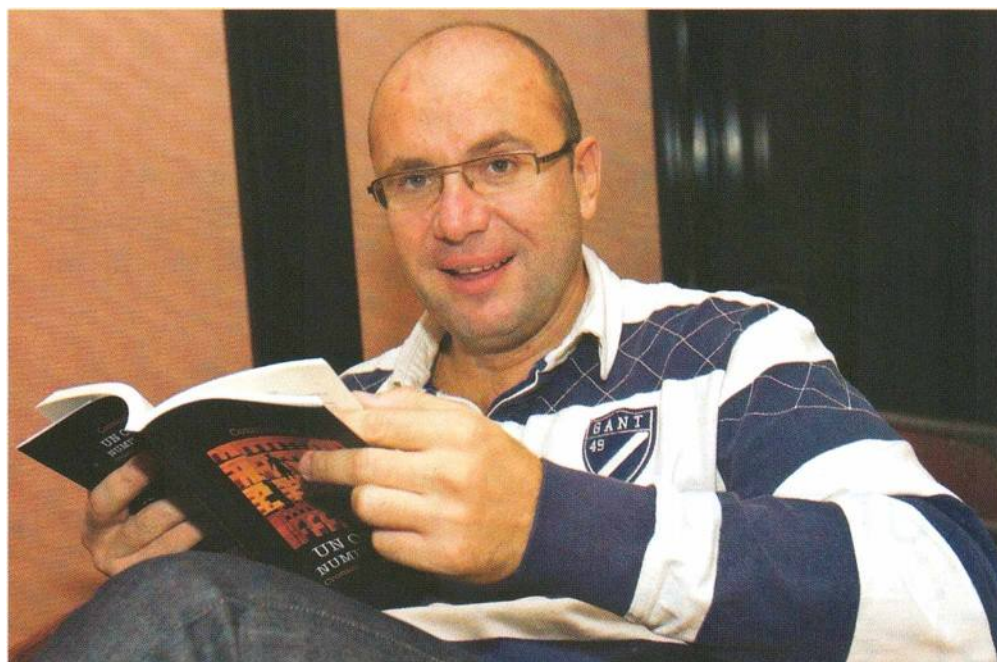
Exclusiv pentru Flacăra la câteva zile de la apariția volumului „Un ospiciu numit România. Cronica unui eșec premeditat.”

Geoană – o combinație nemaîîntâlnită de inteligență remarcabilă și frică

În ajunul alegerilor prezidențiale din 2009, Mircea Geoană, ca persoană, era o variantă maxim democratică la nivelul oamenilor politici de astăzi. De aici îi venea lui însă în același timp și slăbiciunea, „tratată” de răuvoitorii inspirați de Iliescu, cu porecla total nemeritată de „Prostănacul”. Geoană lua puține decizii, dar avea un aparat critic bine pus la punct și accepta mereu păreri. Marea lui problemă era frica. Și fiindu-i destul de frică de „umbrele de pe pereți” pe care le proiectau oamenii Sistemului de obicei, el putea ajunge să nu mai administreze așa cum trebuie momentul decisiv al deciziei. Astfel că, în luarea deciziei, fiind înconjurat și de mulți infideli, mergea pe mâna celui mai puternic sau a celui care „făcea umbra mai mare pe perete”. Dar latura lui democratică era incontestabilă, ceea ce e de maximă importanță pentru un prezidențiabil.

Formația lui profesională era de asemenea o garanție că deținea bagajul de cunoștințe necesar și posibilitatea să discearnă cu alte unități de măsură decât cei care o fac acum. Politicianul Geoană nu măsura cu metrul de tâmplărie sau cu șublerul. Avea acces la măsurători sofisticate, din domenii sofisticate, pentru că are un nivel de expertiză mult superior mediei clasei politice. Mircea Geoană, din păcate, este însă o combinație nemaîîntâlnită de mine, de inteligență mai mult decât remarcabilă, pe de o parte, și frică, de cealaltă parte, fobie de fapt. Iar inteligența asta a lui, incontestabilă, dublată de frica pe care o resimte în diverse situații cu care se confruntă, poate fi uneori o combinație cu efecte letale asupra concentrării sale, lucru care s-a și dovedit. Probabil că în momentul în care ar fi putut să administreze puterea, să fie deservit și protejat, cum se-ntâmplă președinților, i-ar fi dispărut mare parte din frică.

Cum i s-a întâmplat de altfel și când a devenit președinte al PSD. După ce la alegerea ca lider al PSD a fost foarte șovăitor, a ajuns însă

ca din momentul în care a cucerit majoritatea puterii în partid nemaivând rival, mai ales în 2009, practic nici un pesedist „să nu mai miște în front” fără să ceară voie. Perspectiva PSD-ului de a-l vedea pe Geoană președinte de țară îi crescuse respectul în interiorul organizației într-atâta încât devenise neatacabil, iar această stare i-a dat o forță, care la nivelul structurii de campanie a partidului s-a resimțit foarte puternic, având efecte din cele mai benefice.

(...)

Mircea Geoană n-a ajuns președinte, și asta e rău pentru România de azi, opinie justificată prin simpla analiză a acțiunilor unui Traian Băsescu, aflat în evidentă până de soluții. Motivele pentru care n-a ajuns președinte, însă, îi sunt imputabile lui Mircea Geoană în proporție de 100%. Și aici calculez și indecizia sa de a pedepsi trădătorii din partid, în special din zona Transilvania, care au închis ochii total la turul 2 în fața armatei prietenului lor Vasile Blaga, și tolerarea turbulentelor mesaje iliescienne, în speranța unui vot global, și decizia de a avea doi șefi de campanie, Hrebenciuc și Dragnea, unul mai „vrednic” decât celălalt, și bineînțeles neînțelesul episod Vântu, vizita intempestivă la domiciliul acestuia, plus refuzul de a doua zi de comunicare a evenimentului către echipa de campanie, pentru a încerca depanarea. Ca să nu mai vorbesc despre împiedicarea pesediștilor de a ieși în stradă să-și apere în mod democratic victoria în alegeri, furată în mod dovedit, de către echipa complexă din jurul lui Traian Băsescu. În loc să mă asculte pe mine, așa cum o făcuse în majoritatea campaniei în momentele dificile, a preferat atunci când era mai important să aleagă culpă sugerată de „prietenii” Iliescu și Năstase.

(fragment din Capitolul VII. În loc de epilog:
Perspective personale)

**„Tinerilor valoroși,
plecați din țară!** Pentru
că este singura șansă
de a vă realiza profesio-
nial, de a vă satisface
ambitiile personale.
Aici, Sistemul nu o să
vă lase, vă va pedepsi,
îngrădi, și-n final, dacă
nu veți învăța lecția, vă
va rejecta. Iar pentru ca
să vă conving, am
încercat să dezvălui în
această carte modul de
acțiune al acestui
Sistem complex, care
azi este imbatabil. Dar
dacă vă veți întoarce
într-un număr suficient
de mare, măcar veți
avea șansa ca, având
mijloacele și știința pe
care le veți dobândi, să
preluați puterea. Doar
dacă plecați, poate mai
puteți da o șansă
viitorului României pe
termen mediu. Este o
opțiune ce pare azi
cinică, dar este singura
pe care o aveți!”

Povestea celor doi campioni mondiali la canoe dublu a început în luna iulie. Atunci au reușit să câștige două medalii la Campionatele Europene găzduite de Spania: aur la 500 m, respectiv bronz, la 1.000 m.

text Nicolae Predeșel
foto Agerpres și arhiva

România și-a refăcut „flotila de aur”

În august, Alexandru Dumitrescu (22 de ani) și Victor Mihalachi (21 de ani) au cucerit alte două medalii de aur la Campionatele Mondiale de kaid-canoe de la Poznan (Polonia), pe distanțele de 500 și 1.000 de metri. Dar Alex și Victor nu s-au oprit aici. La Mondialele Universitare, desfășurate în aceeași lună, au pus mâna pe tot aurul de la canoe dublu: 200, 500 și 1.000 de metri. În umbra acestor performanțe se află antrenorii Igor Lipalit și Florin Popescu – campion olimpic, mondial și european la canoe.

La ce se gândește un campion după astfel de performanțe? Ce simte?

Victor Mihalachi: Clar, la mai multe performanțe. Pe loc, după ce ai câștigat cursa, nu realizezi asta, însă când ajungi la ponton și urci pe podium apare satisfacția totală. Atunci trăiești cu adevărat.

Este greu de ajuns aici? Cum a fost începutul?

Alexandru Dumitrescu: Acum nouă ani, la Orșova, am avut un început destul de greu, însă de-a lungul acestor ani au venit multe satisfacții și bucurii.

V.M.: Eu am început în Republica Moldova, unde m-am născut. Cam de prin clasa a IV-a am învățat să stau în barcă. De trei ani trag pentru România și sunt mândru de asta.

Ce înseamnă să faci canoe de performanță? Putem vorbi despre un stil care vă caracterizează?

V.M.: Să faci canoe la cel mai înalt nivel înseamnă 11 luni pe an de cantonament și multe sacrificii. Practic, nu prea îți vezi casa. Doar barca și apa. E necesară foarte multă muncă.

A.D.: Foarte, foarte multe renunțări. Trebuie să renunți la o mulțime de plăceri ca să poți face sport de performanță. Mai ales la canoe, o disciplină sportivă care include și alte sporturi. E musai să fii bun și la alergare, și în sala de forță, iar în timpul cantonamentelor de iarnă la... schi fond.

■ Pentru orice antrenor, chiar și secund la lotul olimpic, este o mare realizare să formezi campioni mondiali. Ce ne puteți spune despre performanțele uluitoare ale acestor băieți?

Florin Popescu: Până acum nu îmi imagineam că poate fi atât de greu ca antrenor la lotul olimpic de canoe. Emoțiile sunt foarte mari când stai pe mal și privești cursele. Ai muncit un an și aștepti rezultatele cu sufletul la gură. Ca antrenor mi-am propus să obțin măcar cât am reușit ca sportiv. Ușor, ușor, acest vis începe să devină realitate. Împreună cu antrenorul principal Igor Lipaliț am lucrat foarte eficient și eu cred că am făcut o treabă bună.

■ Ați refuzat să dați interviuri înainte de Mondiale. Atunci mi-ați spus: „Am mai vorbit o dată înainte de concurs și nu a ieșit așa cum am vrut. Acum vreau să vorbesc după...” Cred că a meritat așteptarea. De ce așa?

F.P.: Da, este adevărat. Înainte de a pleca la Atena, la Olimpiada din 2004, am tot spus și am repetat că nu mă voi întoarce fără medalii. Din păcate, nu s-a putut mai mult decât două locuri 4. De atunci mi-am spus că, indiferent ce-o fi, vorbesc după, și nu înainte.

■ În cariera sportivă există și momente în care îți vine să te lași. Pur și simplu. Ați trăit un astfel de moment?

V.M.: Acum cinci ani am trecut prin așa ceva. Erau probleme cu regimul vizelor pentru Republica Moldova. Au existat și probleme financiare. Mă rog, am traversat o perioadă mai grea pe care am trecut-o până la urmă cu bine.

A.D.: Cred că orice sportiv de performanță ajunge la acest punct. Mulți au spus: „Nu mai are rost să continui, mă las!” Fiecare a simțit acest impas.

■ De curiozitate, ai avut un idol atunci când te-ai decis să faci sport de performanță?

V.M.: Nu am avut unul, în mod special. Toți campionii olimpici pe care îi cunosc au reprezentat un exemplu, dar și o provocare.

■ Alexandru, la tine cum a fost?

A.D.: La fel. Aș adăuga sportivii de înaltă performanță de pe plan mondial. Toți sunt idoli noștri.

■ Cum arată o zi de antrenament?

A.D.: Ne trezim devreme, la ora 6:30. La șapte fără ceva trebuie să fim pregătiți pentru primul antrenament. Încălzirea durează cam un sfert de oră, după care avem program pe apă cu 8 km de vâslire tehnică. Abia după asta luăm micul dejun. Ne odihnim un pic pentru că la 9:30 începe cel de-al doilea antrenament, cu 12-14 km de vâslit pe apă, urmat de contratimp. Apoi depinde de ce vor antrenorii în acea zi.

■ Ca antrenor, ce obiective de performanță aveți? Vreau să începeți cu Dinamo, unde conduceți secția de canoe.

F.P.: Am convingerea că obiectivele secției de canoe au fost atinse. Alexandru și Victor sunt sportivii lui Dinamo și cred că am spus totul. De asemenea, la canoe 4, cu doi sportivi de la Dinamo în barcă, am cucerit medalia de argint a Mondialelor de la Poznań. Vreau să amintesc și de Silviu Simiocencu, care în Polonia a ocupat locurile 5 și 6 la canoe 1 pe distanțele de 1.000 respectiv 500 de metri.

■ Cum vedeți viitorul acestor campioni? Cu aurul olimpic în brațe?

F.P.: Sincer, îmi doresc aurul olimpic. Să nu uităm însă că anul viitor avem Campionatele Mondiale unde se desfășoară și calificările pen-

tru Jocurile Olimpice de la Londra, din 2012. Deocamdată este prea repede să vorbim despre Olimpiadă. Depinde și de băieți. În sport e greu să ajungi sus, dar și mai greu este să te menții. Ei trebuie să muncească la fel ca și până acum dacă vor să câștige laurii olimpici.

■ Inevitabil vorbim și despre bani. Dacă raportăm efortul și sacrificiile făcute pentru această salbă de titluri mondiale, la nivelul premierii este ok?

A.D.: Premierile nu sunt pe măsura performanțelor noastre. De exemplu, medalia de aur de la 1.000 de metri, o probă olimpică, se plătește cu 21.000 de lei. O sumă modestă, în raport cu anii de muncă pe care i-am parcurs ca să ajungem aici. Ca sportiv la Dinamo sunt încadrat în Ministerul Administrației și Internelor. Bineînțeles, nu am scăpat de tăierea cu 25% a salariului.

■ Victor, tu cum vezi lucrurile la capitolul recompense? Așa, în general...

V.M.: Răspłata financiară nu este în ton cu munca și efortul depus. Nu se compară cu alte sporturi, să zicem fotbal. În România, mulți jucători de fotbal din ligile inferioare câștigă mai bine ca noi.

■ Este un moment de ascensiune pentru canoe. Mă refer în planul imaginii. O întrebare simplă: sunteți mulțumit de maniera în care sunt promovate sporturile din România, altele decât fotbalul?

F.P.: Nu vreau să supăr pe cineva din fotbal. Chiar urmăresc cu plăcere meciurile, însă sporturile de apă, mă refer în special la canotaj și kaiac-canoe, sunt prea puțin mediatizate. Eu sper că, în timp, cei din mass-media își vor schimba părerea și vor veni mai aproape de noi.

Chiar dacă sunt supercampioni la canoe dublu, Victor Mihalachi și Alexandru Dumitrescu nu au scăpat de tăierea cu 25 la sută a salariului.

A fost o lună politică de tensiune surdă. Și de plâns în pumni. S-a vorbit despre câte în lună și-n stele. Și-n pensii. Și-n cașchete de polițist, cum ar spune nea Puiu (e preferatul meu dintre politicieni, pen' că se pricepe la jocul cu mingea).

text Mihail Gălățanu
foto Agerpres și Intact Images

Câte-n lună și-n stele, în pensii și cașchete de polițist

Boc a devenit, între timp, purgativul numărul unu. Ceea ce e laudabil.

Au apărut *sternograme* (nu, nu de pui), ci *mogulate*, în sos de ziariști. Carevasăzică, pentru ce? Pentru ca să-i combatem pă jurnaliști. Să-i facem mucii, nene. Să le scoatem lor din cap ideea aia cu potența, cum că ar fi, nu-știu-care, a zecea putere în stat (sau a patruzeci și noua? – cine mai știe?)

Să lăsăm, deci, vrăjeala, că ar exista presă independentă. Toți sunt mogulii, mai mari sau mai mici. Unii, e drept, sunt mai mogulache. Alții – mogulii în devenire. Stai aici, dacă îți place, împuști francul – dacă nu, *bip!* Adică, na, e clar: *te cari*. Ce atâta independență?

Mogulii noștri sunt buni, ceilalți mogulii e răi, nene – și stăm cu bunghiul pe ei. De ce ne-am cumpărat ziar? Ca să ne facă propriii noștri angajați de rahat în ziarul nostru? Mucles-Apostol, vorba lui Becali, și ziaristul e un fel de „apostol”, dar al mogulilor.

Să transcriem noi CONVOBIRI LITERARE – sau CONVORBIRI MOGULARE? – asta-i întrebarea.

Lăsați baltă ideea că SOV v-ar plăti pe ochi frumoși. Și acum mai vezi, în presă, două tabere: ăia care sunt cu B. – și ăia care nu-s cu B.

Rar am văzut să se bălăcărească mai tare jurnaliștii între ei, de parcă totul ar fi devenit un război personal, între jurnaliștii buni și jurnaliștii răi. Și așa ar putea să îmi pară și mie, numai că am o problemă: înțeleg cam greu – ori nu prea înțeleg deloc – care-s jurnaliștii buni –

și care-s ăia răi. Și, la fel de greu, nu prea știu care-s mogulii de treabă – sau mogulică – și care-s mogulii nașpa – moguloi, că e tare greu să-i deosebești. Vilă unii, palat și alții. Paradis unii, rai la alții. Mașini supărate: și colo, și colo. Dosare grase: și colo, și colo. Golării de presă – sau numai în afaceri. Și colo, și colo.

Se caută mogul de bine. Cu caracter. Cu onestitate. Neîntinat ca albul ochiului. Dar și mogulii se înădălesc la trusturi de presă. Mogul discret, sfios, caut grup de presă cu intenții serioase. Grup nobil de presă, scăpat de criză, caut mogul cu acte în regulă, în vederea mariajului, neserioșii sunt rugați să se excludă singuri.

SOV a reușit o performanță: să plătească toată floarea cea vestită a presei. N-a scăpat (mai) nici unul. Așa că are o „oștire regulată”.

Dar aceste stenograme care au făcut extrem de multă vâlvă se conectează cu dezvăluirile care au făcut ziarurile să bubue cu ceva timp mai în urmă: care ziarist a luat, cât i-a dat Vântu, cine lipsește de pe listă, ce fel de contracte aveau fiecare, care lucra la mogul, care era consilier, care frați mai mari, care morți, care plurgari.

În ce mă privește, mă gândesc, adesea, că Dumnezeu este mogulul suprem, iar eu, unul, OK, atunci recunosc că am lucrat la mogul (dacă mă gândesc bine, lista e: Adrian Sârbu, Bertelsmann ș.a.). Într-un fel, toți am lucrat la mogul, dacă ne gândim, iarăși, că statul este mogulul suprem.

Dar Traian Băsescu, ce e? Nu cumva e și el un mogul al Cotrocenilor – și al neamului de pedele (care, vorba cântecului, imn de eroi, se

Ședința de plen în care s-a dezbătut moțiunea de cenzură a avut, drept fundal, moaște & mitinguri. Mitingul-mamut, unul dintre cele mai mari pe care le-a cunoscut România în ultimele două decenii, a fost „contrapunctul” mișcărilor din Parlament.

vor naște în veci, din diferite coapse)? Și Emil Boc, așa, cu prestața lui nativă, cum este el, ce este? Nu cumva tot un soi de mogul, dar al Guvernului?

Voi, bandiților, care lucrați la stat, credeți, cumva, că sunt mai breji?

Acum au apărut tot mai des stenograme încrucișate, de nici nu mai știi care cu cine vorbește. Dovadă că trăim într-o lume „ce vorbea în stenograme și gândea în porcării”. Sau rechizitorii. Colcăieli de interese mai mult sau mai puțin sublimе, mai mult sau mai puțin imunde. Pupăză peste colac, mai apare, deunăzi, și doamna Vlas, peste Vântu.

Dacă nu știți cine e doamna Ioana Maria Vlas, vă spun eu: este o autoare de texte. Un fel de textieră. Nu, nu de la *Sarmalele reci*, n-ați ghicit. E o doamnă cu veleități artistice. Care a reușit, abia după vreo zece ani de creație, să ne explice cum e să cari milioanele cu sacoașă, astfel încât ele să ajungă, grațios și evenescent, în buzunarele curate ale GELSOR.

Dovadă că, dacă mogulii spun lucruri trăs-nite, măi animalelor, apăi și aghiotantele de mogul fac la fel.

Problema e că, d-aicea, noi, jurnaliștii, ne-am ales cu onoarea nereperată. Vorba scepticului: nu există ziarist de necumpărat. Sau există? Și care e prețul?

În plenul Parlamentului s-a dezbătut moțiunea de cenzură împotriva guvernului condus de Emil Boc. Reprezentanți ai Coaliției au susținut că acest „push” nu are vreo șansă de a demite Guvernul.

În aceeași vreme, Opoziția a susținut, cu vehemență, că are nevoie doar de câteva voturi pentru ca moțiunea să treacă.

Emil Boc, în plen, a afirmat că: „În acest moment de răscruce în România, avem de făcut o alegere foarte importantă pentru țară.” A încercat, mai târziu, să ia cuvântul, dar deputații PSD au început să arate dosarele cu semnăturile pentru demiterea Guvernului. Întreaga opoziție scanda „Demisia, Demisia!”

O parte dintre scene nici nu sunt obligatoriu de văzut, se pot imagina cu ușurință, dacă ai citit, în școala generală, Caragiale.

Și tot așa mai departe: și dă-i, și luptă.

Și luptă, și dă-i.

Dezbaterea – și duelul cuvântătorilor (printre care și Varujan Vosganian, și Victor Ponta) s-a prelungit până la căderea nopții.

Până la urmă, moțiunea a căzut. A obținut 219 voturi, cu 17 mai puțin față de necesar.

CHIVAS CHIVAS CHIVAS

Hoinărind printre conacele și bordeiele uitate în ruină prin preajma „Șarpelui Roșu”, ajung pe Venerei. Acum cred că se cheamă altfel, dar asta nu-i schimbă nici sensul de mers și nici aspectul. E o după-amiază de pierdut timpul. Nici frumos, nici urât, nici frig, nici cald. E miros de toamnă târzie.

„Focu’ la ei !”

În cariera sa de 32 de ani ca antrenor principal, lui Florin Halagian i-au trecut prin mână, la cele zece echipe, la care a activat, peste 500 de fotbaliști. Cel mai bun dintre ei a fost Dobrin, așa cum declara, recent.

text Horațiu Ciornei
foto arhivă

Merg până la locul unde încep să se certe arhitecturile între ele. Aici ne întâlnim de obicei. Am ajuns devreme. Traversez în epoca modernă de pe Moșilor, după atât parfum interbelic și mă plimb aiurea. E monoton, dar sănătos. Două bănci, farmacie, casă de pariuri, alte două bănci și iar farmacie. Și tot așa curge drumul până când telefonul îmi dă „pe loc repaos!”. La celălalt capăt se aude o voce spartă:

– Unde ești, mă Horică ?

– Aici pe bulevard, aproape.

– Păi hai mă-ncoace, pe unde umbli ?! – mă ceartă vocea de la celălalt capăt, de parcă eu întârzasem.

– Vin, vin... Sunt aproape.

Măresc pasul, iar la colțul de la Odobesti, cu statura-i caracteristică, impunătoare și cu șapca obișnuită pe cap, de sub al cărei cozoroc mă fixa o privire încă severă. Armeanu. Ne îndreptăm spre clădirea unde-și are biroul și urcăm vreo două rânduri de trepte. Aici ne vedem din când în când. Destul de rar în ultima vreme. Ajunși sus, ne facem comozi. El își caută îngrijorat o șapcă pe care a primit-o cadou recent.

– Dar aia cu *Chicago Bulls* unde e, dom’ Profesor, că aia e norocoasă ? – încerc să-l provoc puțin la discuție...

– Lasă că o am eu și pe aia, dar asta era nouă, frumoasă și nu știu pe unde am lăsat-o. În fine... O găsesc eu. Ia zi, cu ce te servesc ? O bere, un suc, o apă, ceva...

– Cu nimic, mulțumesc. Ați găsit pozele pe care voiam să le văd ? Sau mai bine zis, le-a găsit doamna ?

– Da, măi, uite aici. Mi le-a dat. Hai să-ți arăt. Uite aici, pe prima pagină sunt eu – un copil, cu

Radu Burtică (Radu I) și cu Gicu Dobrin. Gicu era cel mai talentat, făcea o impresie artistică extraordinară. Mi-aduc aminte că eu jucam inter-stânga, Gicu – dreapta, iar Radu I era extremă. Era sistemul ăla cu cinci atacanți. Pe atunci echipa (n.r. FC Argeș) juca în „Strand”.

– Păi nu știam că ați fost coechipier cu Gicu...

– Am fost și am și promovat împreună. Dar tu ești din alte vremuri. E adevărat că el era mai tânăr ca mine. Dar l-ăm prins o perioadă destul de lungă.

– Și cum era? Ați fost apropiați, nu?

– Dacă-ți spun ceva ai să râzi. Eu îl apăram în vestiar de ăștia mai mari care voiau să-l bată pentru că le dădea mingea printre picioare la antrenament. Mi-o mai dădea și mie, dar nu mă supăram. Eu am fost singurul care am înțeles că nu făcea asta ca să te faci de râs. Pentru el era doar un mod de a te dribla pe care îl stăpânea foarte bine.

Privește în continuare pe album ca printr-o oglindă a timpului. Și îmi arată o altă poză, în care era deja antrenor.

– Ia uite aici. Eram prima dată la echipa mare...

– V-ați cam făcut antrenor așa peste noapte. Foarte tânăr...

– Nu eram chiar așa de tânăr. Poate mai tânăr decât ceilalți. Președintele de atunci, Puiu Rapaport, m-a pus la tineret, unde am avut rezultate bune. Mai târziu, la ăștia mari, s-a certat Ozon cu Gicu și primul dintre ei a plecat. Erau în căutare de antrenor și primul secretar al județului, Gheorghe Năstase, i-a sugerat președintelui că ar fi binevenită numirea mea.

– Și?...?

– Și am luat titlul din primul sezon. Am stat la FC Argeș 9 ani. Și mă mândresc cu faptul că am reușit să câștig campionatul de două ori împotriva echipelor bucureștene și a Universității Craiova. Astea erau forțe mari atunci. Dar și noi aveam băieți deosebiți.

– Cum v-au primit băieții prima dată-n vestiar? Știți cum e, antrenor nou, tânăr, mulți poate aveau tentația de a nu percuta la comenzi...

– Știi ce se întâmplă, măi Horică... O parte dintre ei îmi fuseseră colegi. Mă cunoșteau și mă cam respectau, iar ceilalți au avut ocazia să mă cunoască după aia. Eu am fost de la început un antrenor poate mai sever, dar foarte corect cu jucătorii. De asta majoritatea mă respectă și acum.

– Tot în primul an de antrenorat a apărut și expresia „Focu’ la ei!”?

– Cred că da. Nici nu mai știu. Asta e o expresie pe care eu am inventat-o pentru a le transmite băieților din teren că mingea e bine să fie în jumătatea adversarului, chiar dacă avem sau nu posesia, le-am spus că e mai bine să se joace acolo..

– Păi oricum, dacă mingea ajungea la Dobrin... Dar, apropo de Gicu, el cum era în vestiar? Se poate compara cu vedetele de astăzi?

– N-am avut nici o problemă cu el. Era un om deosebit. Mai avea și el scăpările lui, ca orice bărbat. Dar în rest, un familist convins, un caracter adevărat. Dimineața îi plăceau ouăle la nebunie, de fapt omleta.

Florin Halagian s-a retras de pe teren în 1969, fiind un mijlocas talentat, cu o bună orientare în teren. Din 1970 a început să lucreze ca antrenor, fiind, la acea vreme, cel mai tânăr antrenor din Divizia A.

Iar la prânz, friptură. Știi ce problemă avea el de fapt? Pentru că nu era omul exceselor... Fiind foarte popular, suporterii – chibiții – așa cum se mai numeau ei atunci, îl mai opreau la discuții, la câte o bere, care se mai prelungea uneori. Asta era cu el...

Dă pagina și zâmbește. Drumurile printre amintiri se intersectează între ele, la fel ca și performanțele și momentele memorabile.

– Uite, aici eram în primul an la FC Argeș. Uite-i pe Pigulea, Remus Vlad, Ciolan și portarul Niculescu.

– Cum a fost la celebrul meci de pe Dinamo? Acel 3-4 care a făcut pe FC Argeș pentru a doua oară campioană... Chiar nu au fost presiuni să câștige Dinamo? Gicu mi-a povestit cum vă pândeau securiștii de prin boscheții care înconjurau Hotelul Parc.

– Nici vorbă. Nu a fost absolut nici o intervenție. S-a jucat pe teren. Eu le-am zis băieților în vestiar următoarea frază ca să-i mobilizez: «Dacă jucăm de 10 ori cu Dinamo, de 9 ori ne bat ei. Dar astăzi trebuie să câștigăm noi!». Așa le-am zis și se pare că am reușit să-i mobilizez foarte bine.

– Ați avut un arbitru ungar la acel meci, Otto Anderco, și la un moment dat, la 3-3, scor la care erați campioni, Dobrin i-a zis ceva acesuia...

– ... Da. Păi Otto tot prelungea meciul, doar, doar, de-o marca Dinamo. Și atunci, Dobrin s-a dus la el și i-a spus să fluiera finalul că altfel le mai dă un gol dinamoviștilor. Ceea ce a și făcut. A luat mingea, două driblinguri, și i-a dat-o lui Anuței de s-a făcut liniște pe tot stadionul... Dar îmi amintesc un alt arbitru ungar mai simpatic. Ioan Rus. I se spunea „Ioni Baci” și era șef de magazin prin Târgu Mureș. Nu vorbea prea bine românește. La un meci a dat penalty împotriva echipei mele chiar pe Dinamo. Băieții mei au protestat, însă acesta, foarte ferm pe poziție, le-a spus: „Pune-o acolo jos la var că la mine nu pârleşte pe Halagian”. Când am auzit am murit de râs.

– Cu Steaua cum a fost?

– Ei... cu Steaua... Eu nu voiam să mă duc acolo. Mie îmi era bine la Scornicești. Și de aia preferam să le dau jucători și să-i sfătuiesc uneori pe cine să ia. Așa au ajuns în Ghencea Pițurcă, Petcu, Bărbulescu, Radu II, Tătăran, Bumbescu – asta a fost cel mai bun, „ministru apărării” – Duckadam, Eduard și Belodedici. Până la urmă, tot n-am scăpat. Ministrul Apărării, Olteanu, mă simpatiza foarte mult și i-a convins pe toți să mă aducă în Ghencea. Eu l-am titularizat pe Duckadam în detrimentul lui Iordache și am făcut multe schimbări. Dar am stat numai 7 etape, povestea e cunoscută. Așa a fost să fie. Când m-a chemat generalul Olteanu să mă anunțe, stătea pe un scaun la birou și avea deasupra capului atârnat pe perete tabloul cu Ceaușescu. Mi-a spus atunci: «Știi cine te-a dat afară?». Eu am dat din umeri întrebător. Apoi, a ridicat degetul și a arătat în sus, spre tablou, fără să se uite la el.

– Și ați ajuns apoi în tabăra cealaltă...

– Mai târziu. Da, păi eu sunt cel mai vechi dinamovist în viață. Am stat la ei vreo trei ani. Am luat și

campionatul. Ce băieți am avut și acolo! Gerstenmeyer, Selymes, Kadar, Cheregi, Demolari, ș.a.m.d.

– Dar l-ați avut director tehnic pe Rinus Israel. Cine conducea până la urmă echipa, cine avea ultimul cuvânt?

– Eu am fost toată viața mea antrenor principal și cu asta ți-am zis tot. Pe Rinus l-a adus Vasile (n.r. – Vasile Ianul – ex-președinte Dinamo) să fie și el pe acolo. Era băiat bun. Mai multe nu sunt de spus și nici nu cred că mai are vreo importanță. Pe vremea aia se umplea stadionul la fiecare meci. Acum îl văd cam gol, iar lucrul acesta mă doare.

– Care a fost totuși jucătorul preferat, fotbalistul care vă aducea liniștea când îl aveți în echipă, în afară de Gicu Dobrin, care iese din discuție?

– În primii ani se remarcău trei fundași care dacă jucau n-aveam nici o grijă: Barbu, Olteanu și Remus Vlad. Apoi au fost și alții. Bărbulescu, Mihai Zamfir, Radu II... La Steaua nici nu se mai poate pune problema. Acolo eu am contribuit decisiv cu selecția. Cei care au venit după mine au meritul că au știut să omogenizeze lotul. De la Dinamo mi-l amintesc cu plăcere pe Gerstenmeyer, care a fost golgeter sub comanda mea.

– Demolari nu rămâne cel mai bun străner din Liga 1, de după 1990 și până acum?

– Da, aici cred că suntem de acord amândoi.

– Și ce jucători-problemă ați avut, dar sincer... știu că de obicei sunteți diplomat..

– Eu n-am avut jucători problemă pentru că îi dădeam afară imediat cum veneam nou la echipă. De exemplu, ultima dată i-am exclus din lot, cum am ajuns la Bistrița, pe Alin Rus și pe Sânmărtean, după care a început să meargă echipa. La mine, să știți că fotbalistul trebuia să arate totul pe teren. Dacă aflam că nu se pregătea bine, vorbind de viață extrasportivă, și juca și slab, de abia atunci luam măsuri. În rest, era viața lor.

– Mitică Dragomir spune că nu a îmbrăcat în viața lui uniforma de milițian. Puteți să-mi povestiți cum era chemat la raport la generalul Marin Bărbulescu sau de ministrul Nuță?

– Așa e. Nu purta uniformă. Dar când era chemat la raport, la 7 dimineața, la birou, la Bărbulescu sau

la Nuță era obligat să poarte uniformă. Și mergea mai mereu cu mine. Nu știu, cred că așa le era obiceiul, să ne cheme pe amândoi. Asta se întâmpla când ieșea vreun rezultat negativ. Ne certau cât ne certau, dar o făceau cu dragoste și din patimă pentru fotbal.

– Și actualul președinte LPF nu se băga la echipă să vă spună cine să joace?

– Nu. Eu mă duceam la el să ne sfătuim, pentru că Mitică era de atunci un conducător foarte priceput. Ne confruntam în idei și deseori țineam cont de punctul lui de vedere. La mine oricum nu era cazul să se bage nimeni la echipă pentru că eu făceam și politica de transferuri. Și când știam că e în interesul clubului să vândă un jucător, îl băgam eu, fără să-mi spună nimeni.

– Și o ultimă întrebare: de ce nu ați ajuns nicodată selecționar? Alții, mai puțin titrați, au ajuns...

– Asta să știți că m-am întrebat și eu la vremea respectivă. Atunci când eram pe val. Unii spuneau că sunt armean, alții că nu sunt comunist... Habar n-am motivul. Era și moda ca selecționarul să fie recomandat de cineva, iar pe mine nu m-a recomandat nimeni. Iar eu, până la urmă, m-am dus mereu acolo unde am fost chemat.

– Și cu toate astea sunteți un nostalgic al comunismului...

– Da. Sunt. Oamenii erau mai serioși atunci. Eu cred că și tu gândești la fel. Dar e adevărat că au fost și lucruri rele...

– Au fost cam multe...

– Or fi fost, însă vreau să te întreb un lucru: ce sistem politic îți mai oferă acum trei lucruri esențiale și anume: carte, servicii și locuință? Oricum, asta nu e o discuție pentru articolul ăsta. Așa a fost să fie.

Mă vede că închid agenda.

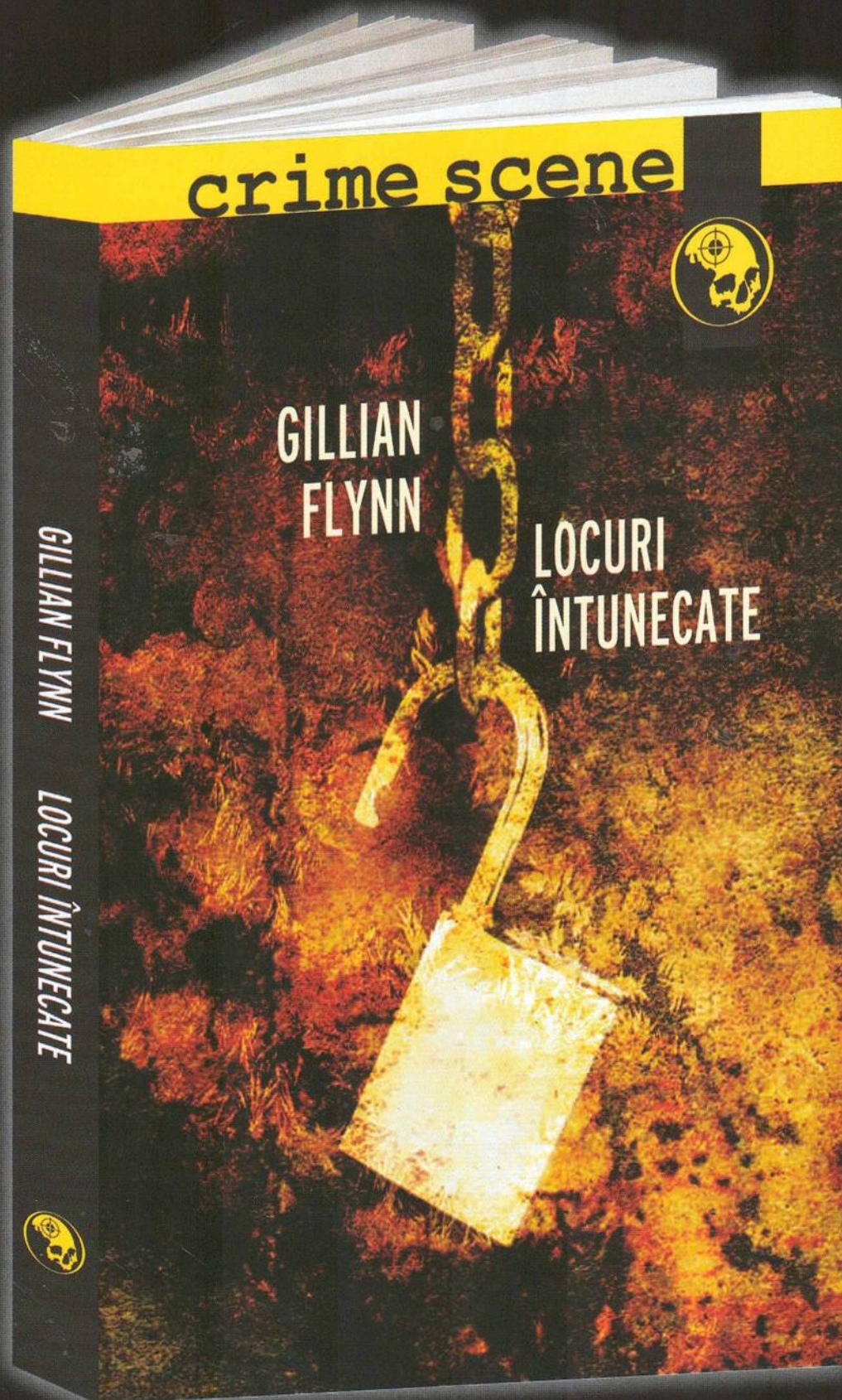
– Gata, am terminat?

– Am material de-o carte...

În perioadele 1979–1980 și 1988–1991 a fost antrenor federal, conducând lotul olimpic al României.

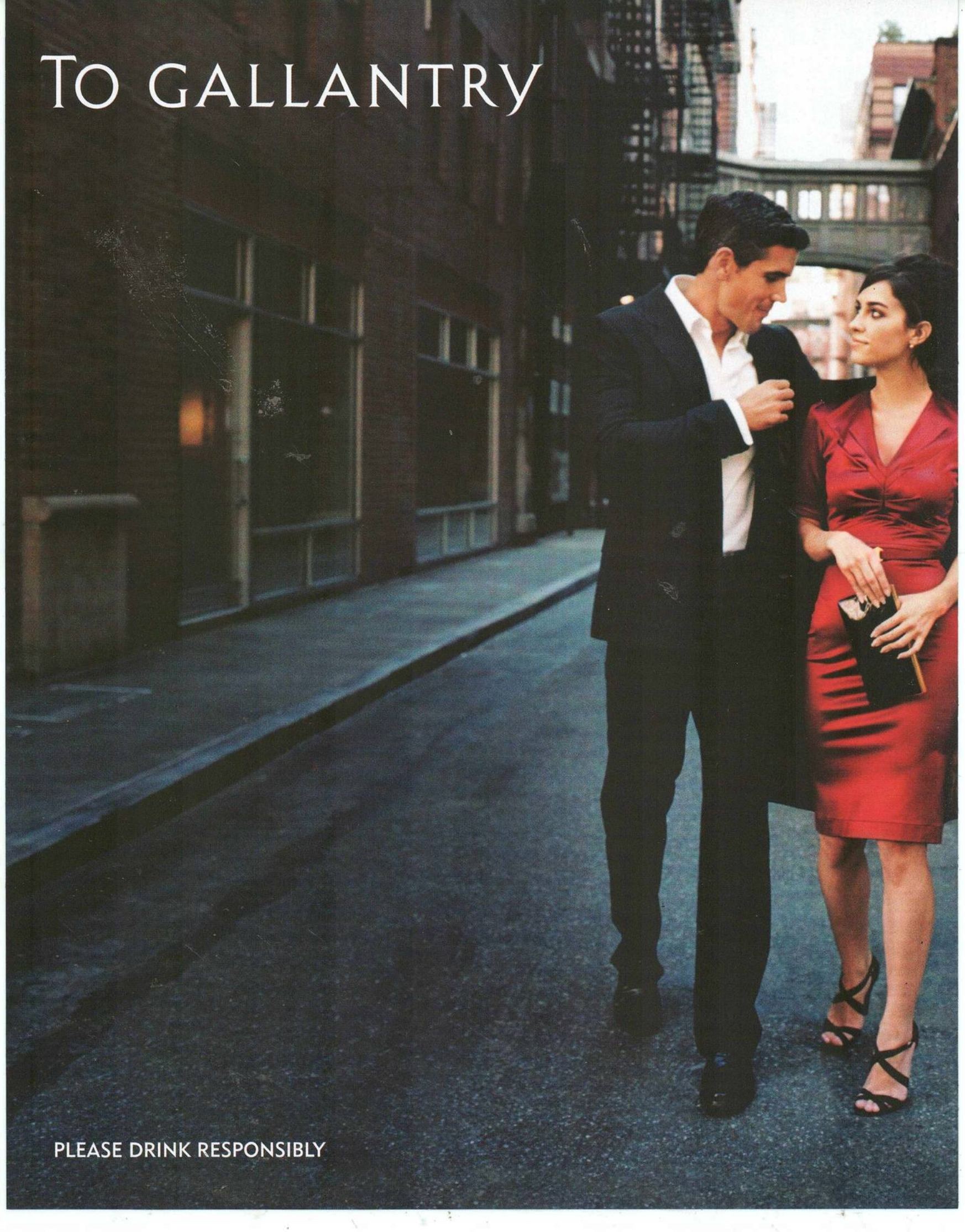

Un thriller care te prinde de la prima pagina și nu-ți mai dă drumul!

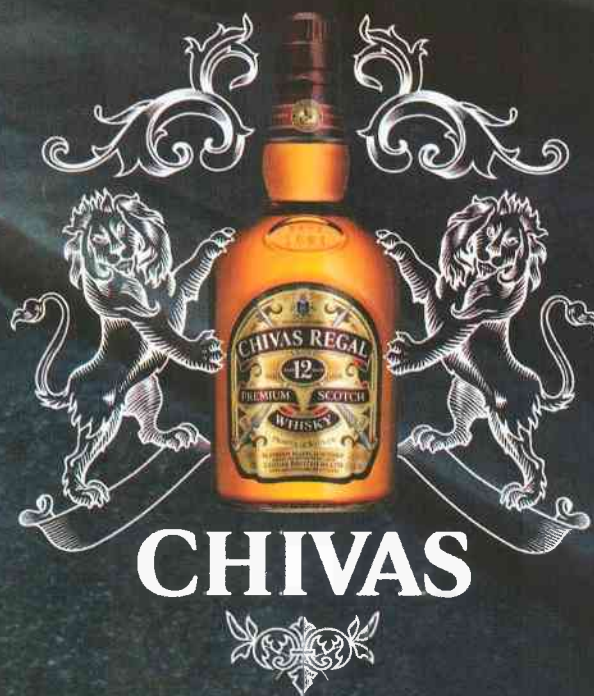

Cu 25 de ani în urmă, Libby Day a fost singura supraviețuitoare a masacrului de la ferma din Kinnakee, Kansas. Atunci mama sa și cele două surori au fost ucise cu bestialitate. Era 2 ianuarie 1985, o zi geroasă... Libby avea doar 7 ani atunci. Singurul bănuțit și implicit inculpat, condamnat și închis – Ben Day, fratele lor, un individ ciudat, introvertit și rebel de 15 ani.

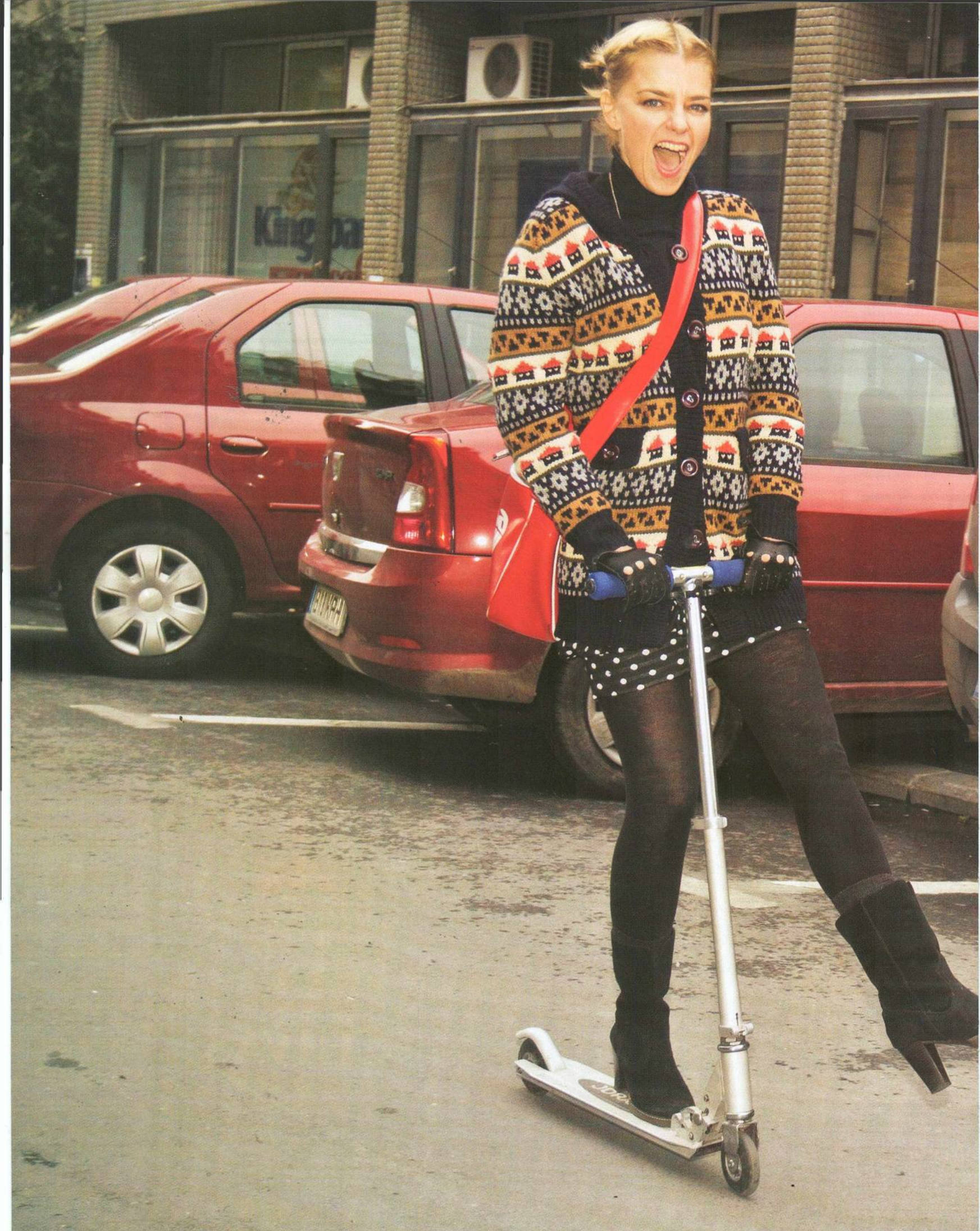
TO GALLANTRY

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

LIVE WITH CHIVALRY

PEOPLE

Gianina pe roți

Poate că orice interviu monden ar trebui să înceapă dintr-o dată, total nepregătit, încât să dezamorseze efectul de PR. Pentru că, din nefericire, se știe, presa românească din această zonă e plină de perieri. „Biiine”, mi-a răspuns Gianina concesiv când i-am propus un interviu, în contul unei amicitii care ne leagă de mai mulți ani. „Dar să știi că am zis cam tot ce era de zis”, mi-a mai spus ea sceptică. „În regulă, vedem noi”, am încheiat eu discuția, fără să știu cum o să evolueze lucrurile. Și au evoluat exact în sensul în care ne-a obișnuit Gianina Corondan: spontan, original și în... mișcare. Pe roate, cum s-ar spune. Vă aduceți aminte de celebrul Tico roz al vedetei TVR?...

Povestea mașinilor Gianinei Corondan

text Radu Pocovnicu
foto Octavian Tibăr

Am avut impresia că Gianina nu și-a schimbat prea des mașinile. De vină e, evident, *Tico* roz, un adevărat brand, care probabil operează și în acest moment în mințile telespectatorilor. „Să știi că în ultimul timp mi-am schimbat mașinile anual, spune Gianina, pregătită să consimtă la o relație de dragoste de lungă durată, cu un seducător *Fiat* 500, botezat Domnul Paul, punând astfel capăt unui întreg ciclu, care a început cu vopsirea în culoarea zmeurei a mașinii ce avea să fie mulți ani în viața vedetei: „Achiziționarea *Fiatului* a fost o decizie conștientă și bine cumpănită. Au vrut și părinții lui, au vrut și părinții mei, așa că ne-am dat mâna. Am luat-o cu banii jos. Ori albă, ori

neagră, și era... albă! Nu mai suport ideea de rate, leasing. Mai bine mă împrumut de la prieteni decât de la bănci. Sau mai bine mă leg cu lanțuri decât cu conturi!” Dar apropo, ce s-o mai fi întâmplat cu *Tico* roz? „Kim Jon Gil, fiul lui Kim Ir Sen (n.r. – joc de cuvinte legat de numele fostului dictator coreean – Kim Ir Sen), că era o mașină coreeană, era o completare a mea. Puteai să intri și în scorburi cu ea, de fapt cu el, că era tot un el, ca și Paul. Este în buna grijă a lui tata, a fost și a rămas în familie. Familia Kim. Funcționează, e mașină de marfă!”, face haz Gianina, cu toate că ar fi putut lesne să-l vândă, doar a fost și el o vedetă pe străzile Bucureștiului. „Am primit multe oferte cât a fost roz, adică în vremea când era copt. Dar nu am putut, nu m-a lăsat inima, că na, e din familie, e ca degetul meu mic”, povestește vedeta TVR despre prima mașină din viața ei.

„În 1998 voiam să-mi iau o *Dacie*, adunase niște bani de avans. Tata mi-a zis că au

apărut ăstea coreene, așa că m-am interesat și mi-am luat un *Tico*. A fost prima mea experiență de leasing. O lună întreagă am ținut foșnitoarele (n.r. – celofanul protector) pe scaune. Condusesem când și când, dar numai cu tata, îmi era teamă să merg singură. Îmi indusese teama instructorul, care mi-a zis că n-a mai întâlnit așa catastrofă ca mine. Eu zic că el era o catastrofă! Mă complexase, drept care mi-am mai luat niște ore.” Cu folos, pentru că în prima săptămână a și lovit-o. „Intru într-o parcare să-mi las mașina. Loc gărlă, erau doar vreo două autoturisme parcate. Ce-am zis: cum s-o las stingheră, singurică, o pun lângă ălea două. Și am parcat-o așa de bine că am spart un far!”, își amintește vedeta despre patimile prin care a trecut mașina sa înainte de momentul istoric când a devenit roz. „Totul s-a întâmplat într-o emisiune unde noi dovedeam că se puteau face lucruri mărețe cu mașini mici. Era la începutul amprentării într-un fel deosebit a mașinii,

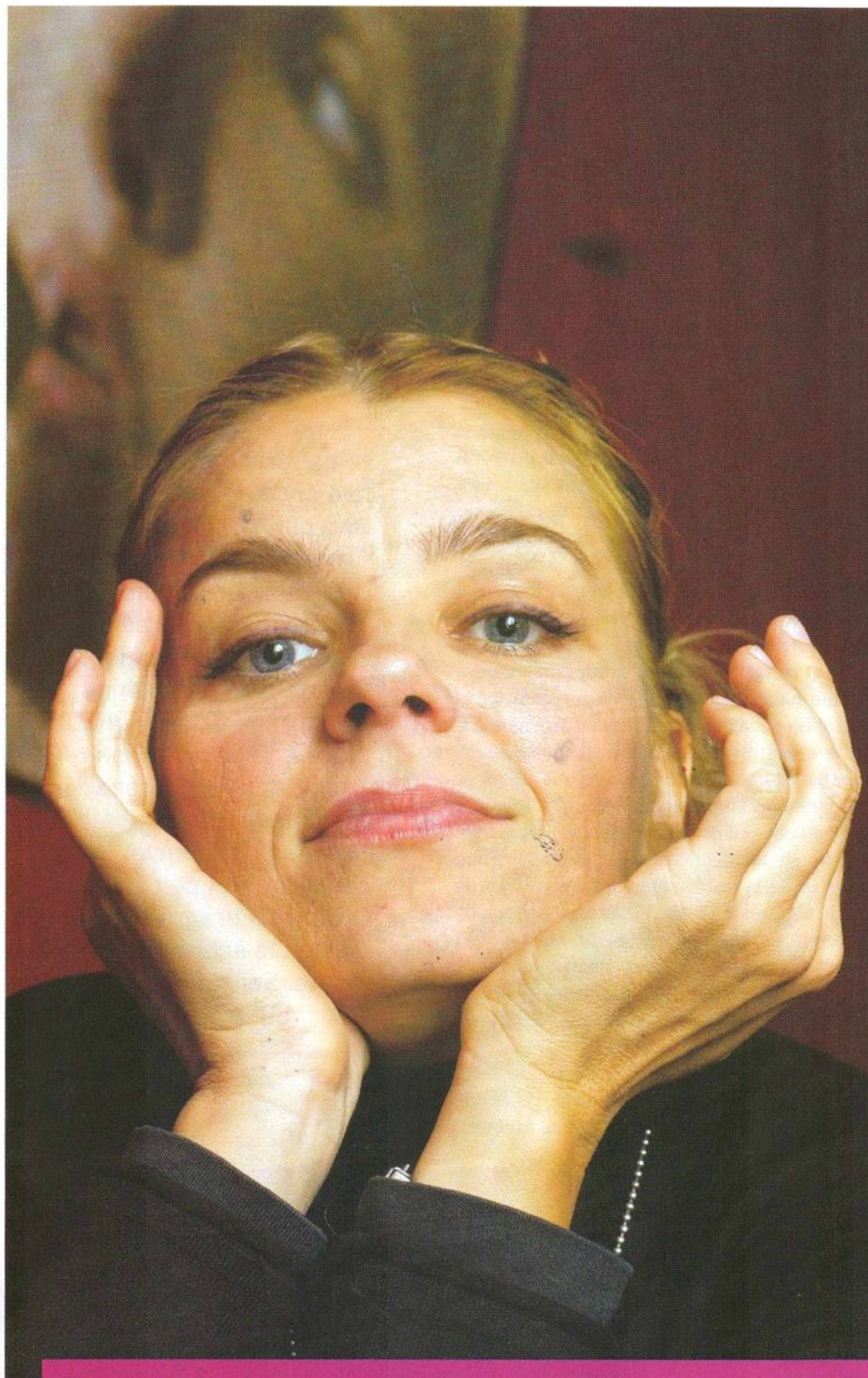

„În trafic m-am reglat de-a lungul timpului. La început eram agresivă, cum zicea cineva ceva, reacționez, strigam, arătam diverse semne. Dar unii nu știu foarte multe și am realizat asta în câteva incidente. De atunci, de câte ori greșesc ceva, zâmbesc, chiar dacă forțat. Zic: Bravo! bravo! și celălalt rămâne cu gura căscată. Se schimbă cu totul, râdem, ne despărțim prieteni. Am avut surpriza să-mi schimb și ziua.”

iar noi ne uitam după lucruri aparte pe piața publicității. Cum căutam lucruri originale, am folosit prilejul. Ce culoare să imprimăm? Dar ce mașină? – a venit inevitabila întrebare. Ăla nu, ăla nu. Hai tu, Gianina – a sosit și propunerea. Mașina mea era verde. Eu nu cedez: Lasă-mă, că trebuie să-mi schimb talonul, să mă duc la poliție etc. Ei: Hai măi, că ar fi haios, te gândești la o culoare și... Până la urmă mi-a surâs și m-au convins. Era tentația prea mare să fac materialul, așa că m-am sacrificat. Într-adevăr, e un efort să-ți schimbi talonul. Însă redactorița emisiunii mi-a spus că a vorbit ea cu nu știu ce general, că o să-mi rezolve problema. Văjeală! Unde mai pui că, acum, toată lumea mă știa ca pe un cal breaz. Nu mai zic poliția. De câte ori mă întâlneam cu polițiștii de la circulație, mă întrebau: Ți-ai schimbat talonul? Arată talonul! Eu o tot scâldam: Măine, măine. Ei: Schimbă talonul, vezi că dacă te mai prindem fără, îți dăm amendă! Mă rog, aveau și ei glumele lor...”

După *Tico*, prin viața Gianinei au mai trecut câteva mașini. „Un *Fiat Grande Punto* portocaliu, pe care l-am ținut un an. Avea plafon de sticlă, era extraordinar. Te uitai pe cer și conduceai ca în brânză. Am mai avut o *Skoda Fabia* portocalie cu plafonul alb. Semăna cu un *Mini Cooper*. Era foarte dotată, avea sistem de navigație, tare! Apoi un *Jeep Kia*. Mașină sport. Eu personal sunt împotriva *jeepurilor* în oraș, arată ca niște blocuri mergătoare. Sunt mașini de teren și pe teren trebuie folosite.” De unde dorința asta de a schimba atât de des mașinile? „Erau diverse oferte pe care mi le făceau dealerii. Începeau să mă convingă să iau o mașină cu o formă mai deosebită și, dacă mi se părea o alegere potrivită, acceptam. Pe urmă, participam la evenimentele lor sau deveneam imaginea lor. Îmi plac prototipurile și inițiativele noi. Mă tot bag la încercate.” Voluntariat, voluntariat, dar până unde?... „La mecanică mă pricep... la chemarea unor domni de treabă! Am rămas odată în pană pe autostradă și m-au ajutat unii să-mi pun roți de rezervă. Altădată am avut o pană forțată de împrejurări, cred că cineva a ajutat providența cu un cui. Aveam o firmă în zona respectivă și parcasem pe locul cuiva. Eu, cu bun simț. Întrebam mereu dacă e liber, dacă se poate parca acolo. M-am trezit și cu ștergătoarele îndoite. Dar mă rog... Noi suntem intransigenți. Doar când ni se întâmplă nouă, nu mai suntem. A fi șofer, e o extensie a firii noastre. Iar felul nostru de a fi, al românilor – o trăsătură pe care am moștenit-o de când erau aduși pe teritoriul ăsta tâlharii. Ne-om mai fi civilizat câțiva dintre noi, dar avem un fel de a fi duplicitar, periculos și foarte supărător. Chestia e că noi nu dăm, mai mult cerem. Sau mai întâi cerem și pe urmă dăm. Păcat”, spune Gianina, care nu a scăpat nici de emoțiile unor accidente rutiere.

„Nu din vina mea. Au fost destul de șocante, neprevăzute. Eram odată cu *Fiatul Punto* în

„Bărbatul e mult mai pasionat. E îndrăgostit de mașină mai ceva decât de soartă. Țin mașinile mult mai curate, totul scilipește, probabil e un fel de complicitate. La femei, e un carusel înăuntru, zici că-i parc de distracție: șervețele, pungi de gunoi, păpuși... Femeia o consideră o unealtă necesară, dar nu ca pe ruj. Rujul e mai important! Mașina e un fel de expresie a ordinii din capul tău. Suntem fascinați de elementul tehnic, de confortul pe care ți-l dă. E ca o căsuță la purtător.”

fața Casei Studenților, aveam o întâlnire în Pod (n.r. – Teatrul Podul). Așteptam să vină un coleg, era iarnă, ploi pe jos. La un moment dat a trecut o mașină, a frânat și a ricoșat fix în mașina mea, unde mă aflam înălțuită cu centura de siguranță. M-a zdruncinat serios că m-a durut ceafa nu știu cât timp și a distrus botul mașinii. Altădată, un șofer nu s-a asigurat și mi-a șifonat o portieră. Dacă erai pe jos, te făcea! Zice: Vai, spuneți că am ocolit o groapă! Dar milostenia e prost înțeleasă. Ție îți este milă, dar poate că dacă-l mai lași să circule, respectivul distruge 15 vieți. În urmă cu câțiva ani, am avut o aventură teribilă. Eram cu Liana Stanciu, ne pregăteam să mergem cu proiectul *Cu Papucii în Deșert* în Africa. Am făcut niște trasee în Subcarpați undeva, iar după ce am terminat treaba, ne-a condus un băiat cu o mașină de teren, pe o potecută șerpuitoare. Șoferul s-a avântat, a băgat viteză, a pierdut controlul și ne-a aruncat într-o râpă. Am căzut pe o parte cu mașina, care apoi s-a rostogolit. Am dat cu capul de tavan și am rămas câteva minute năucă. Eu și Liana ne priveam fix în ochi și nu ne venea să credem. În acel moment nu te sperii. Se desfac ochii cât farfurioarele, până la orbită. Zici: nu se poate, mă, să mi se întâmple mie! După aia am ieșit frumușel și am făcut autostopul că aveam treabă la București. De un alt accident am avut parte la Sibiu. Veneam de la un eveniment, ne întorceam la hotel. Era toamnă târziu, începuseră ploile înghețate, era ploi pe jos. Șoferul n-a avut nici o vină. A vrut cineva să intre înaintea lui, el pus a frână și a început *dansul*. Mașina s-a învârtit și dubița care venea din contrasens s-a izbit de noi. Și eu tot cu capul în geam”.

Mașina nu este singurul mijloc de locomoție din viața Gianinei. Un altul, pe cât de important, pe atât de neașteptat, este trotineta,

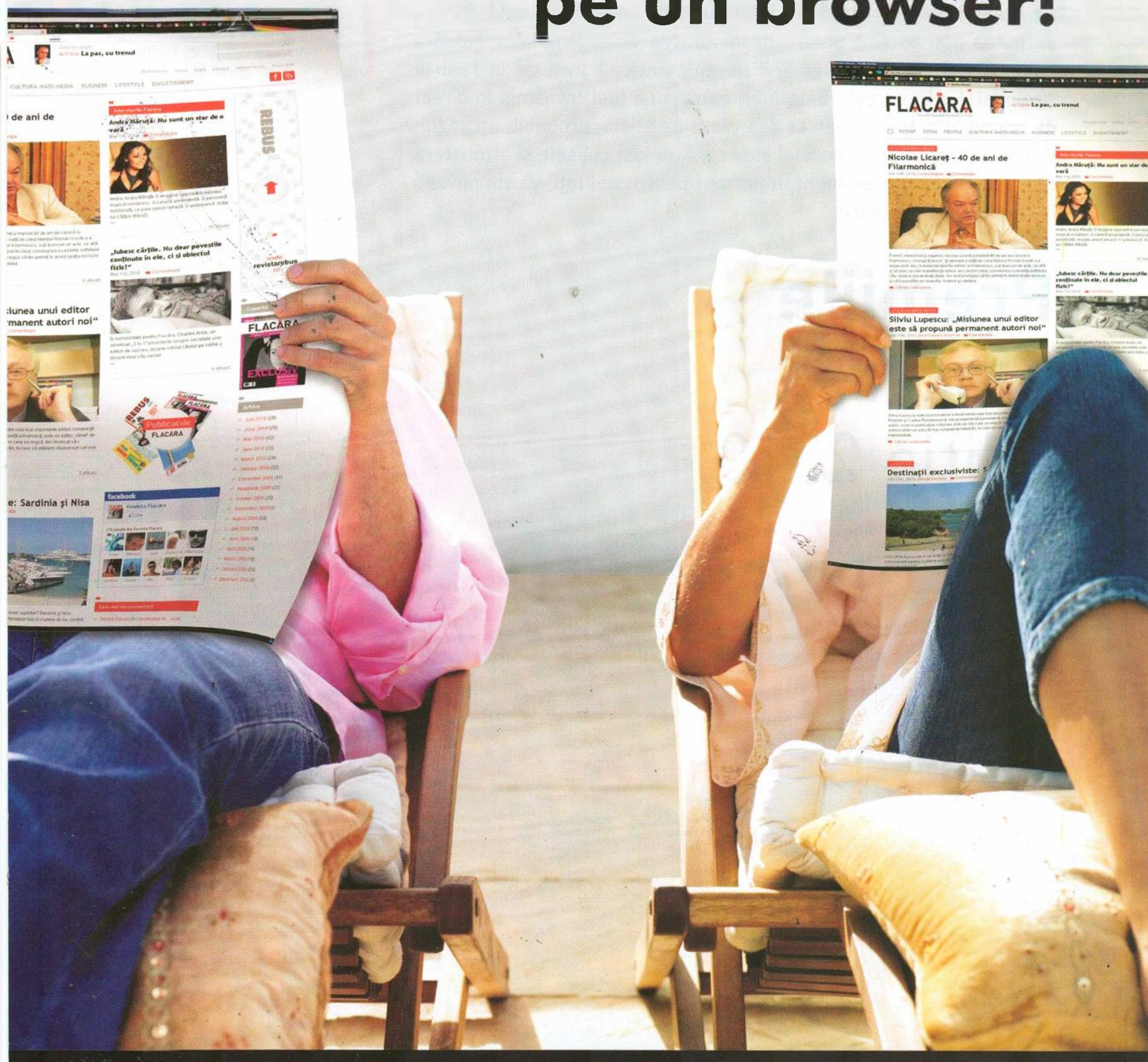
„Pentru mine, mașina e ca o cochilie, una de care nu poți să te desparți, melc fiind. Poți să și dormi în ea, din acest motiv rabatarea scaunelor e un aspect important pentru mine. Uneori, la drum, simți nevoia să te odihnești o oră, două. De aceea mașina devine un spațiu intim, ești tu cumva. Nu-i contrazic nici pe cei care sunt mai pragmatici și care și le schimbă ca pe șosete. Senzația de nou e bună și ea.”

pe care o folosește să se deplaseze, unde credeți? „Pe holurile Televiziunii Române. Mi-am luat trotinetă să mă dau mai rapid pe holurile televiziunii. O iau cu mine oriunde.” Deși vedeta TVR are doar permis categoria B, a condus de-a lungul timpului un microbuz și chiar un autobuz. „Am un prieten foarte bun, Eugen, care era în echipa noastră la emisiunea *Ora G*. Un om extraordinar, hâtru, pontos, era fratele meu – așa vreau să se știe. Mergeam în deplasări și el era șoferul echipei. În deplasările astea, mi-a zis de câteva ori: Hai, du-te și parchează-o, fă ce vrei cu ea. Am urcat la volan, bineînțeles asistată de el și toți din autobuz urlau: Cu ce-am greeșit??”, spune Gianina, care are încă multe amintiri despre condus, în tolă. Inclusiv legate de avioane și elicoptere! „Am mai condus prin emisiuni; bine, de distracție, demonstrativ. Mă mai lăsa să umblu la manșa pilotului în avion sau la elicopter.” Însă, în privința aeronavelor, totul se oprește la stadiul de încercare. Altfel, nu ar tenta-o vreodată să-și ia... zborul. „Nu, pentru că mă simt ciudat, sufocată. Cred că am claustrofobie. Sunt doar două locuri, e geamul ăla mic... Odată, în cadrul unei emisiuni, am făcut lupinguri. Mamă, mi s-a urcat totul în cap! E un sentiment de sufocare, un fel de teamă... Ca și în lift. Dacă m-am blocat, intru în panică: încerc să respir, să trăg în piept. Și în mașină, când fumează cineva, brusc nu mai am aer.” Dacă îi place să șofeze? „Îmi place, e așa, din mine. Mă gândeam că dacă-mi mai iau un job, aș putea conduce și microbuze și autobuze. Dar să fie în locuri interesante, nu la Canalul Dunăre-Marea Neagră!”

Cinci pagini o să umplem cu tine și cu mașinile tale – i-am spus, la sfârșit, Gianinei, amenințând-o că data viitoare vom vorbi despre bărbății din viața ei. „În cazul ăsta, n-o să vă ia mai mult de jumătate de pagină.”

Mai pune și tu mâna pe un browser!

FLACĂRA

Intră, citește, spune-ți părerea!

www.revistaflacara.ro

De curând, Revista Flacăra a împlinit 99 de ani de existență. Nici că se putea mai potrivit pentru desfășurarea Galei Premiilor Flacăra ediția 2010 by „Loteria Română”, eveniment ce a avut loc la Teatrul Național din București, Sala Amfiteatru, și a fost transmis în direct de postul N24 Plus. Ceea ce s-a văzut pe sticlă, probabil, ați văzut. Ceea ce nu s-a văzut, dar mai ales care au fost culisele și atmosfera din jurul acestui eveniment important pentru noi toți, vă voi povesti în rândurile următoare.

text Radu Pocovnicu
foto Octavian Tibăr

Premiile Flacăra, ediția 2010

Ora 18.45. În foaier e deja forfotă. A început să vină lumea, invitații sunt întâmpinați de hostesse cu șampanie și pișcoturi. Citești pe buzele lor: *Noroc! La mulți ani!*

Cunoscutul jurnalist Tudor Octavian își face apariția împreună cu soția sa. Bun observator, acesta nu ratează ocazia să cerceteze pas cu pas ce se întâmplă în jurul lui. Totul pare să fie în ordine. E vremea, dar, de un pahar de șampanie. *De care e?* – pare să întrebe Octavian. Băiatul responsabil cu umplutul paharelor are cea mai bună metodă de convingere, îi arată sticla. Șampanie Zarea. Aha... se liniștește ziaristul...

La o masă vecină se află un alt Octavian, un nume cu o rezonanță cel puțin egală cu a ziaristului: Octavian Ursulescu. Nu se putea să-l găsim pe cel mai faimos MC (*Master of Ceremony*) din toate timpurile, din România, în altă parte decât cu ochii pe intrarea în teatru, ca o gazdă imaginară, în așteptare. Între timp, mai conversează cu câte un cunoscut, mai ronțăie niște alune...

Lată-l și pe Dragoș Bucur! De cum intră în foaier, actorul, îmbrăcat lejer, în jeanși și tricou, se uită după ceva sau cineva. Va descoperi ceea ce

caută? Pare să fie un scoronitor temeinic, are inclusiv un rucsac *National Geographic* pe umăr. Sigur e că Dragoș va urca pe scenă puțin mai târziu, fiind premiat la secțiunea Teatru și Film.

La intrare, pe partea stângă, se află standul de cărți *Tritonic*, iar la loc de cinste se află cărțile editurii *Crime Scene*. *Urmărește bulina galbenă* – îți sare în ochi chiar o bulină galbenă, colant aplicat pe cărți, invitându-te să achiziționezi diverse volume la prețuri chilipir.

Surpriza, la ora 18.54 bate gongul! Deși nu suntem la teatru, trebuie să acceptăm convenția: o voce caldă din culise anunță: *Vă rugăm să vă ocupați locurile în sală*. De data aceasta, însă, spectatorii nu vor urmări o piesă de teatru, ci o gală de premiere – ceea ce e diferit din punct de vedere strict estetic. Totuși, Gala Premiilor Flacăra ediția 2010 by Loteria Română a fost un adevărat spectacol, pe care invitații prezenți la eveniment l-au gustat din plin, din fotolii sau din picioare. Inclusiv subsemnatul a luat loc frumos pe scări, alături de un domn îmbrăcat la patru ace probabil, dacă mă gândesc la pantofii săi de o eleganță ireproșabilă (sincer, nu am avut curaj – intuind că s-ar putea să fie vreun personaj cunoscut – să ridic privirea dincolo de vârful pantofilor). În sfârșit, se filmează! Directorul publicațiilor *Flacăra*, George Arion și colega sa de prezentare de la N24 Plus, Adriana Zaharia, deschid gala.

Premiul pentru Literatură

Radu Cosașu: „Nu am încredere decât în hârtia pe care scriu, nu prea îmi place să vorbesc. Nu dau interviuri. Nu-mi place nici ideea de exemplaritate”. Cosașu și-a amintit de un interviu pe care George Arion l-a realizat cu el în 1983, despre care a spus: „Nu știu cât de bun a fost, dar uitându-mă de curând pe el mi-am dat seama de un lucru: a rezistat vremii. Și premiile revistei *Flacăra* trebuie să reziste. Rezistență prin cultură”.

Premiul pentru Teatru și Film

Dragoș Bucur: „Sunt surprins plăcut că munca mea e apreciată de o anumită categorie de oameni. Mulțumesc încă o dată.”

Premiul pentru Muzică

Mircea Tiberian a spus: „Sunt fericit că premiul pentru muzică ajunge la un interpret de jazz, așa cum, la o ediție trecută, a ajuns tot în această breaslă a muzicii, la maestrul meu, Johnny Răducanu. Fără el, fără artiștii mai în vârstă, n-aș fi ajuns aici.”

Și se duse prima parte, pauză și... publicitate. Domnul George Arion: „Și acum ce facem? În afară de *Gala catering* – aluzie la bunătățile care așteptau în foaier – ne așteaptă gala *Crime Scene*...”

Pe scenă, în fundalul căreia se află un ecran pe care vor avea loc proiecțiile, se mai găsește o orgă, un scaun, iar pe acesta un clarinet, microfoane. Câteva bannere cu *Loteria Română*. În stânga prezentatorilor, o masă rotundă stil, iar pe ea o față de masă de catifea roșie, care dă un pic de căldură decorului simplu. Deasupra se află trofeul *Fierul de Cristal* și diplomele câștigătorilor.

„Eu zic să vă aprovizionați acum, nu știu dacă mai prindeți cu prețul ăsta la criza viitoare” – întreține atmosfera, în pauza publicitară, președintele publicațiilor *Flacăra*. „Vă ofer și autografe!” „Mai e un minut și jumătate de publicitate” – anunță Adriana. „Bun, atunci mai am timp să vă povestesc cum am ratat eu să fiu actor. Eram la liceu, trebuia să spun un text plin de patos...” – continuă George Arion. „30 de secunde” – vestește Adriana. „Atunci amânăm, hotărâște domnul Arion.” „Vezi ce înseamnă suspansul?” – mai spune, cu umor, scriitorul de romane polițiste, iar spectatorii aplaudă, nu pentru intrarea în direct – indicație de regie – ci pentru că le place spectacolul.

Cântă interpreta de jazz Irina Sârbu, acompaniată de clarinetistul Alin Constanțiu și pianistul Puiu Pascu (din proiectul București – New York – Rio de Janeiro).

Bogdan Hrib, consilierul editorial al revistei *Flacăra* și directorul Editurii *Tritonic*, nu a mai găsit loc în sală, așa că stă sprijinit de un perete. Îl văd ascultând cu interes recitalul Irinei & comp. Chiar în numărul de data trecută, Bogdan a făcut un interviu cu Irina Sârbu: „Auzisem de Irina Sârbu. Nu o ascultasem și nu o văzusem niciodată. S-a întâmplat să fie *Festivalul de Film Istoric* ocazia de care aveam nevoie. Un show cald într-o seară ploioasă în cinematograful cel mai nou din Râșnov. Un show despre București, mon amour... Și Irina, ce surpriză!”, spunea el, iar istoria se repetă.

De altfel, colegii de la *Flacăra* sunt peste tot răspândiți în sală, fiind ochi și urechi. Mai mult ochi este editorul foto al revistei, Octavian Tibăr, așezat strategic în sală, având grijă să prindă în obiectiv tot ce mișcă. Domnul Pompiliu, corectorul nostru, îmbrăcat festiv, e atent la clipul de prezentare al Premiilor *Flacăra* de-a lungul vremii. „Uite-o și pe Laura Badea” – șoptește nea Pompei, decanul de vârstă al revistei, care a prins aproape 30 de ediții ale premiilor revistei, din '80 încoace. Așa aflu câte ceva și despre cum erau edițiile din timpul comunismului. Dar despre istoria Premiilor *Flacăra*, cu altă ocazie – avem a vă povesti multe.

Premiul pentru Arte Plastice

Întrebată de George Arion de ce a ales să lucreze în porțelan, **Daniela Făiniș** a spus: „Nu eu am ales această meserie, ea m-a ales pe mine. Nu prea sunt prietenă cu vorbele, am un prieten care de câte ori mă vede mă întreabă: Ce mai taci, Daniela?...” „Dar tăceți frumos, doamnă”, a completat-o, inspirat, dl. Arion, în timp ce soțul artistei n-a pierdut ocazia să filmeze, pe o cameră de buzunar, acest moment important.

Premiul pentru Știință

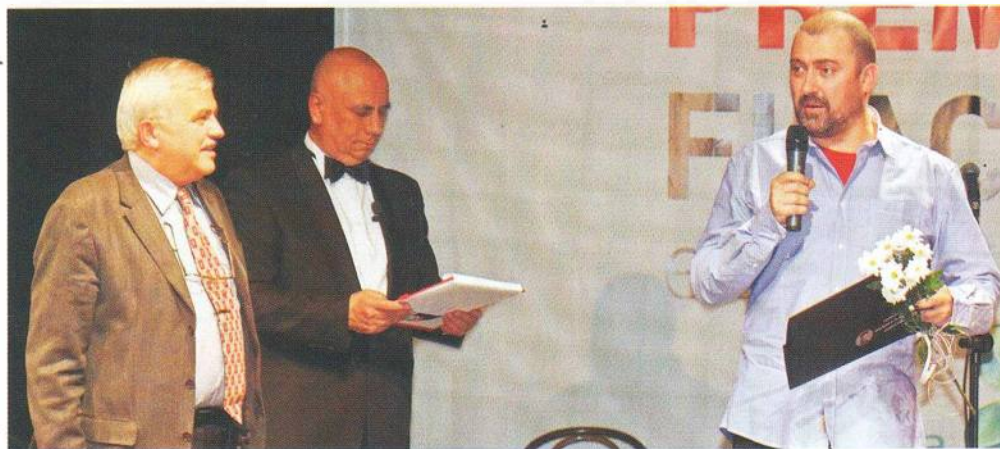
Daniel David, un psiholog tânăr și de succes din România, a promis că nu se va juca niciodată cu mințile oamenilor.

Premiile continuă să alterneze cu frumoasele melodii ale Irinei Sârbu și cu pauzele publicitare – nod gordian al evenimentului, care declanșează inclusiv întrebări despre

existență: „Suntem? Nu suntem?” (cu subtextul – „în transmisiune directă”), dar prezentatorii au umor și sunt astfel mereu conectați la sală.

Premiul pentru Jurnalism

Premiul pentru Jurnalism, oferit vedetei TVR, **Cătălin Ștefănescu**, a fost anunțat de către Directorul Loteriei Române, Gheorghe Benea. Dacă domnul Benea a vorbit despre tradiția alăturării acestor două branduri – *Flacăra* și *Loteria Română* – în organizarea acestui eveniment, domnul Arion l-a prezentat pe Cătălin: „33% talent, 33% charismă, 33% muncă și unu la sută... restul”. La rândul lui, prezentatorul emisiunii *Garantat 100%* a spus un banc. „Cândva, în timpul comunismului, un individ intră într-o farmacie și întreabă, destul de speriat: Ce aveți pentru paranoia? Un imens respect, tovarășe! Cultura – a continuat Ștefănescu – nu înseamnă nici teatrul de unul singur, nici filmul de unul singur, nici cartea singură, ci tot ceea ce facem noi: și ce mâncăm, chiar și igiena e cultură”, a încheiat jurnalistul, în aplauzele sălii.

Premiul pentru Management

Din păcat, Premiile „Flacăra” au coincis cu un eveniment nefericit pentru **Alina Marinescu**, care a avut un deces în familie. Totuși, managerul lanțului de farmacii „Catena” a avut puterea și a făcut un gest demn de apreciat, venind să ridice Premiul pentru Management.

Premiul pentru Sport

Întrebați de prezentatorul serii dacă e mai bine în doi, canoiștii medaliați cu aur la ultimul Campionat Mondial, **Alexandru Dumitrescu** și **Victor Mihalachi** au răspuns: „Nu! E greu și în doi, e greu și în patru. E foarte greu de explicat!”

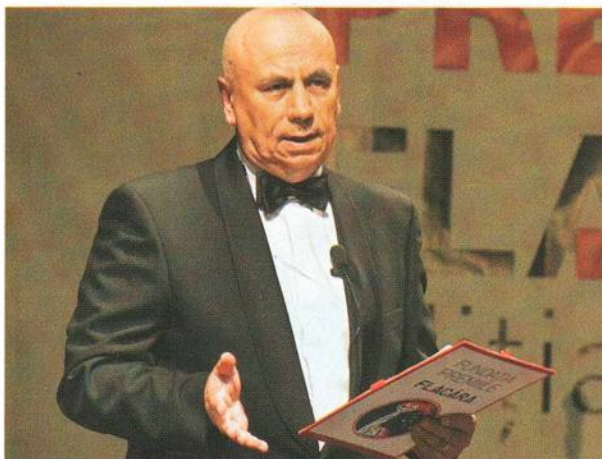

Marele Premiu Flacăra a fost decernat în acest an legendarului canoist român Ivan Patzaichin, pe care domnul Arion l-a prezentat: „Un model important pentru toată România, pe care nu ni-l putem închipui încăierându-se cu un chelner!” Patzaichin nu a făcut notă discordantă de la spiritul serii, glumind și el: „Când primești un premiu pentru întreaga activitate înseamnă ori că lumea nu prea a mai auzit de tine, ori că trebuie să te schimbi.”

O altă pauză, un nou dialog între cei doi prezentatori. Adriana: „Câte minute avem? Ia să-mi întreb vocea interioară... Vocea interioară nu răspunde, ca de obicei.” George Arion: „Poate credeți că e un dialog spontan. Am repetat! Dar tot nu știu ce se dă în direct. Partea asta se dă?”

Un alt premiu special, *Trofeul calității Fierul de Cristal* acordat pentru activitate managerială de succes, va reveni firmei GeoTop2001.

La sfârșitul Galei, domnul George Arion i-a invitat la o fotografie de grup pe toți premianții immortalizând acest moment pentru posteritate, pentru un nou veac de existență. Flacăra să ne lumineze calea și de-acum încolo, iar pe voi, cititorii noștri, vă așteptăm să ne citiți în continuare.

Adrian Ciubotaru, unul dintre cei mai interesanți bloggeri din România, vine din zona filosofiei; acesta este și motivul pentru care tematica articolelor pe care le postează este mai specială. Cu timpul, pasiunea lui Adrian de a citi a stat la baza unor proiecte sociale cum e deja cunoscuta acțiune „Lecturi Urbane”.

text Radu Pocovnicu
foto Octavian Tibăr

Adrian Ciubotaru: „Suntem o țară de oameni buni care nu fac nimic”

„Miza mea este dezvoltarea culturii acestui popor. Noi am avut vârfuri în cultură, dar nu am avut o medie. Idealul meu este dezvoltarea unei medii a poporului român. O clasă medie a ceea ce înseamnă viață culturală, viață civilă. Nu ne vom opri decât atunci când vom simți că am atins acea masă critică. Doar atunci când vom vedea că oamenii vor începe să citească...”

P

Pentru Adrian, povestea blogosferei a început în anii 2000. „Pe 11 septembrie 2001, când au fost doborâte cele două turnuri gemene de la *World Trade Center*, am simțit nevoia să intru pe internet să văd ce se întâmplă în jurul meu. Mi se părea că e o parte a istoriei pe care nu o cunosc. Tot cam în acea perioadă mi-am făcut un site, o pagină electronică pe care postam articole unde cititorii îmi lăsau comentarii pe un *questbook*. Atunci, visul meu era să interacționez deschis și, peste câțiva ani, am aflat că există o asemenea posibilitate tehnică, numită blog. Pe blog am păstrat aceeași atitudine interogativă, dar în timp mi-am calibrat discursul, i-am dat o tentă mai comercială, mai populară. E adevărat și că, simplificând, primești critici din partea cealaltă...”, spune Adrian pe care blogul l-a determinat, în cele din urmă, să scoată nasul din cărți. „Am ajuns să realizez lucruri pe care nu eram pregătit să le fac. De la confortul lecturii, am început să dau telefoane, să organizez evenimente, să caut sponsori, lucruri pe care nu le-aș fi făcut altfel.” Din interacțiunea cu ceilalți, absolventul de la Filosofie a înțeles un lucru important: „Mi-am dat seama că, oricât de genial aș fi eu, dacă nu aș avea contact cu celălalt, aș fi incomplet.”

În urmă cu puțin timp a avut loc o nouă ediție a proiectului *Lecturi Urbane*, o acțiune în care sunt oferite cărți în spațiul public, de această dată călătorilor în metrou. „*Lecturi Urbane* e un proiect de *învățare* în care oamenii își câștigă spațiul public. Ceea ce facem noi sunt încercări. Cam tot ceea ce se face la nivel de implicare socială, e la nivel de semnal. Dar e un proiect care a prins foarte bine. Până acum ne laudam noi cu *Metrorex*, acum se laudă ei cu noi! E o chestiune delicată când interacționezi cu străinii în spațiul public. În mare parte, oamenii sunt receptivi, iar dacă nu pot să citească o carte, o pot primi ca să o dăruiască la rândul lor. O trăsătură specifică culturii din Estul Europei este că oamenii respectă cartea. Au fost și unii care au refuzat gestul nostru, pentru că nu au timp să citească. Dar au fost călători care au intrat în metrou, iar când au văzut oameni citind, au rămas așa... După o primă reacție de uimire, o țigancă a zis: Dă-mi și mie o carte, că n-am mai citit de când am ieșit din pușcărie! Sau un băiețel s-a oprit din cerșit și a cerut o carte. Noi vrem să schimbăm un context social, iar dacă reușim să-l creăm, atunci lumea se va purta în metrou ca într-o sală de lectură. Vor vorbi în șoaptă sau nu vor mai vorbi deloc... Experiența de a dăruii nu este una ușoară, am făcut traininguri, i-am pregătit pe cei care au desfășurat această activitate ca pe niște agenți de vânzări, astfel încât gestul de a

„Devenirea mea e indisolubil legată de blog și de implicarea socială. Simt că am crescut alături de blog.”

dăruii să fie cât mai personal.” Fiecare ediție a *Lecturilor Urbane* are specificul ei. La Iași, de exemplu, cei care au fost prezenți la eveniment s-au adunat în Piața Unirii purtând tricouri inscripționate cu mesajul *Lecturi Urbane*. În București, cafeneaua unde a avut loc o întâlnire cu cititorii, a prezentat un meniu în care se regăseau atât specialități de cafea, cât și... diverse titluri de cărți. „E o cultură dezvoltată pe orizontală, de rețea, precum celulele teroriste. Cade una, rămân celelalte. E, de asemenea, un model inspirat din rețelele sociale, bazat pe creativitate și costuri mici”. Întrebat dacă el însuși mai are timp să citească, Adrian spune că, în prezent, a rezolvat această problemă. „În facultate aveam timp să citesc, dar nu aveam bani. Apoi a urmat o perioadă în care lucram, aveam bani, dar nu mai aveam timp. Se adunau cărțile în bibliotecă, și – îmi aduc aminte – ca să citesc *Frații Karamazov*, a trebuit să-mi iau concediu patru săptămâni. Acum am și timpul, și banii necesari. Aveam prejudecata că a câștiga bani din blog înseamnă comercializare și că aș fi pângărit cumva tot ceea ce făceam eu; în plus îmi era teamă că aș pierde public. S-a întâmplat și asta, dar la o scară mai mică decât mă așteptam. Cititorii și-au dat seama că trebuie să mănânc și eu ceva. Dacă ești sincer, ceilalți vor accepta că faci o campanie sau cauți niște sponsorizări. Dorința mea este ca, în perioada următoare, să accentuez cât mai mult latura de activist. Într-un an de zile m-am dezvoltat foarte mult mergând pe zona asta. Această implicare a fost o mare provocare. Acum doi ani, simțeam că dețin o forță și niște instrumente pe care nu știam cum să le folosesc. Ca un cavaler cu armura care rugineste în dulap”, mai spune Adrian care, odată urnit, e greu de oprit. „Peste câțiva ani, mă văd vorbind pe o scenă din New York, povestind despre proiectele pe care le-am făcut.”

În cadrul evenimentelor la care a participat, Adrian Ciubotaru s-a întâlnit și cu diverși poli-

ticieni. Adrian Năstase este, de pildă, un caz fericit, fiind unul dintre politicienii care și-au manifestat interesul să-l adauge în *blogroll* pe inițiatorul *Lecturilor*. Întrebat dacă mișcarea lui Năstase nu a fost o stratagemă de marketing, și nu o dorință sinceră, Adrian Ciubotaru spune: „Cred că și una, și alta. Dar, de obicei, există o lege: e de dorit ca atunci când te duci undeva, să bagi lumea în seamă; așa vei primi și tu atenție din partea celorlalți.” Nu același lucru poate să-l spună despre întâlnirea cu Ion Iliescu. Inițial, fostul președinte al României a fost acceptat în lista de prieteni a absolventului de Filosofie după ce a comentat un articol de pe blogul lui Adrian, fapt care a stârnit rumoare în rândul prietenilor acestuia, dintre care unii nu s-au sfiit să-l critice pentru oportunism. Totul s-a limpezit în urma unei întâmplări revelatoare pentru blogger. „Într-o zi, l-am văzut pe Ion Iliescu, la un eveniment în *Club A*, folosind aceeași retorică dintotdeauna. Vorbea cu aceeași efervescență despre lumea blogosferei ca și despre venirea minerilor. Omul ăsta nu s-a schimbat deloc! Am scris a doua zi un articol, un fel de manifest în care mi-am exprimat neîntâlnirea și l-am rugat public să mă scoată din lista lui. M-a scos, și asta a fost. Sunt oameni cu care nu aș accepta nici măcar să dau mâna. Printre ei se numără și Ion Iliescu sau Vadim. Sunt și eu un copil al tranziției. Mi-am văzut părinții în nesiguranța acelor ani și mi-am dat seama că noi, generația noastră, cei care vorbim acum, nu avem o istorie. În România, mulți tineri se nasc deja înfrânți. În ciuda calităților pe care le au, în ciuda studiilor, sunt morți. Suntem o țară de oameni buni care nu fac nimic! Eu aș vrea să schimbăm contextul. Dacă se schimbă contextul, se schimbă și oamenii. În București aruncam cu nonșalanță mucuri de țigări pe jos, dar în Viena parcă mă oprea ceva să o fac. Noi ducem lipsă de contexte sănătoase care ar trebui să scoată din noi lucrurile bune. Pentru asta lupt eu.”

Artă de Yasmina Reza, traducerea Violeta Popa, regia Cristi Juncu, scenografia Cosmin Ardeleanu; distribuția: Vlad Zamfirescu (Marc), Șerban Pavlu (Serge), Gheorghe Ifrim (Yvan). Teatrul Bulandra – Sala Izvor.

text Claudia Nedelcu Duca
foto www.bulandra.ro

Artă

Ce sumă ar putea fi acceptabilă pentru achiziționarea unui tablou alb, cu dungi (discrete! foarte discrete!) albe? Cât de greu ar putea accepta mintea unui inginer o astfel de achiziție la un preț care întrece orice imaginație? Care e limita dintre snobism și artă?

Întrebările devin pretext pentru o conversație deloc amicală între inginerul Marc și prietenul său Serge – medic cu venituri rezonabile și cu pasiuni costisitoare. Disputa dintre un nepriceput într-ale artei moderne și un colecționar neînțeles riscă să distrugă o prietenie de 15 ani. Un al treilea prieten, Yvan, încearcă să calmeze lucrurile între cei doi dându-le dreptate, fiecăruia separat. Atunci când se întâlnesc toți trei discuțiile devin din ce în ce mai aprinse și, când erau pe cale de a se distruge definitiv o

prietenie atât de veche, Serge îi dă lui Marc un marker și îl invită să deseneze ceva pe pânza albă.

Aparent un subiect cu tentă intelectualistă, *Artă* a Yasminei Reza este de fapt o piesă accesibilă publicului larg prin naturalețea cu care se poartă dialogurile, prin problemele simple și comune pe care și le ridică personajele. Spectacolul de pe scena *Bulandrei* oferă: un text contemporan care a adunat nenumărate premii de la data apariției în 1994 până în 1998 când primește premiul *Tony* pentru cea mai bună piesă, montat cu succes pe scenele mari ale lumii; un dramaturg controversat în Franța pentru rețeta comercială la care apelează ca să își construiască subiectele (dar poate și pentru că a semnat o biografie a lui Nicholas Sarkozy?) și apreciată în America și Anglia pentru talentul său de a construi impecabil subiecte savuroase; un regizor care stăpânește foarte bine textul contemporan, care constru-

iește până la cele mai fine detalii relațiile între personaje, care știe că savoarea comică a oricărei situații trebuie să pornească de la esența firescului fără nici un adaos caricatural gratuit.

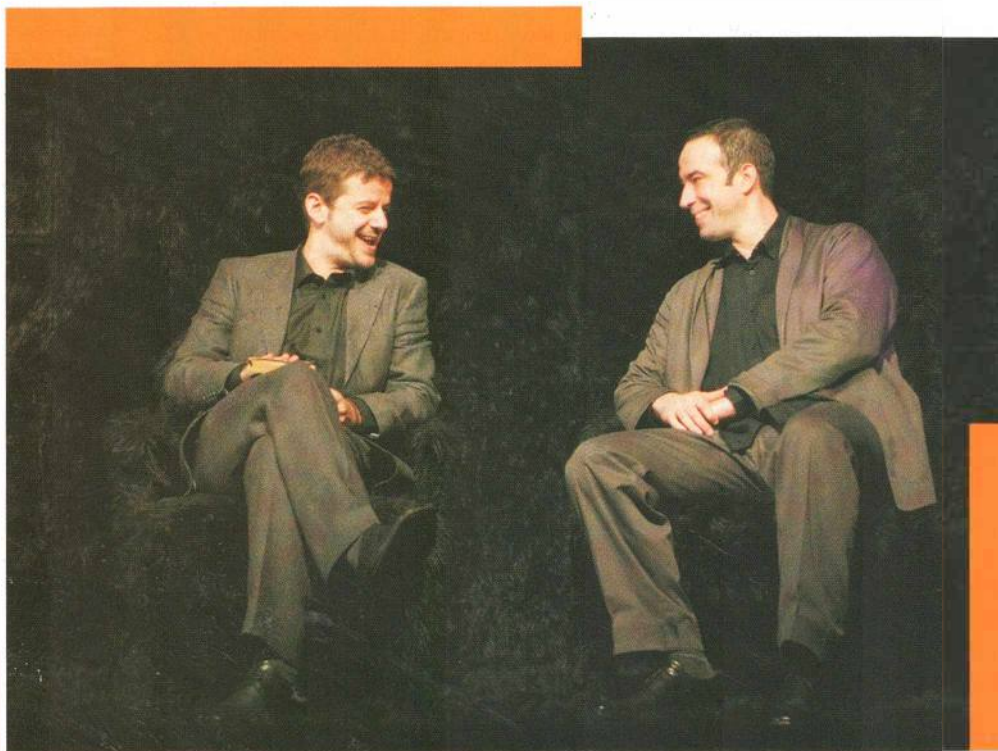
Dramaturgul, textul, regizorul și replicile spumoase, rolurile cărnose, monologurile direcționate către public fac din spectacolul de la *Bulandra* o montare reușită.

Vlad Zamfirescu, Șerban Pavlu și Gheorghe Ifrim reușesc să stârnească hohote de râs în sala de la Izvor. Tabloul valoros de pe pânza albă întinsă pe șasiu devine pretextul unui spectacol dinamic, curat în care cei trei actori se sincronizează, se completează și construiesc, alături de regizorul Cristi Juncu, o lume în care învățăm, cu zâmbetul pe buze, să râdem de noi înșine. Replicile actorilor sunt scurte (un merit deosebit în construcția fiecărui dialog revine și traducătoarei Violeta Popa), cu impact imediat. Spectatorii sunt parte din spectacol prin monologurile care le sunt adresate direct. Există o matematică a replicilor scurte și efectul lor comic asupra spectatorilor. Totul este minuțios construit – așa cum trebuie să fie un spectacol de comedie – astfel încât reacția sălii să nu întârzie, ajutând la păstrarea unui ritm alert.

Cosmin Ardeleanu imaginează o cutie neagră ridicată pe piloni metalici, delimitată de restul lumii prin stâlpi legați cu sfoară – ca operele de artă din muzee. Decorul în culori închise, cu mici sugestii de pete de culoare, nu eclipsează exponatele umane ale unei povești despre prietenie și viață.

Nu ratați premiera de la *Bulandra*!

Textul Yasminei Reza este scris de o actriță care își cunoaște foarte bine profesia și știe că rețeta reușitei unei montări stă în implicarea fiecărui interpret în poveste, în crearea unei partituri care să incite.

Unde-i revolverul? de Gőrgy Gábor, traducerea Zeno Fodor, versiunea scenică, regia și scenografia Mircea Cornișteanu, muzica Nicu Alifantis, distribuția Valer Dellakeza (Excelența), Sorin Leoveanu (Țuki), Angel Rababoc (Kiss), George Albert Costea (K. Müller), Marian Politic (Martin). Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova. Data premierei: 12 octombrie 2010. Durata 1h 30 min.

Unde-i revolverul?

Regimul lui Horthy cu hitlerismul și cu Szalasi în 1944. În 1945 o pseudodemocrație. 1948 – puciul bolșevic al lui Rakosi. Primul guvern al lui Nagy Imre în 1954 urmat de revenirea lui Rakosi. 1956 cu speranțele lui, apoi Kadar și un alt fel de putere, dar cu efecte similare asupra maselor.

Aceste scurte și rapide perioade din istoria Ungariei constituie pretextul piesei de teatru *Unde-i revolverul?*; o piesă despre abuzul de putere, despre tendința instinctuală de a domina și umili a celor care pun mâna pe pistolul ce le definește statutul.

Gőrgy Gábor reușește, cu mult umor, sarcasm și ironie să reproducă, în mic, variante ale politicii universale pornind de la istoria trăită de el însuși.

Piesa a fost scrisă în 1966 și, în decurs de 30 de ani (spune autorul), a avut mai mult de 30 de premiere. Deși abuzul de putere este, de cele mai multe ori, congruent cu perioada comunistă și cu marile dictaturi, piesa s-a montat și după căderea Cortinei de Fier.

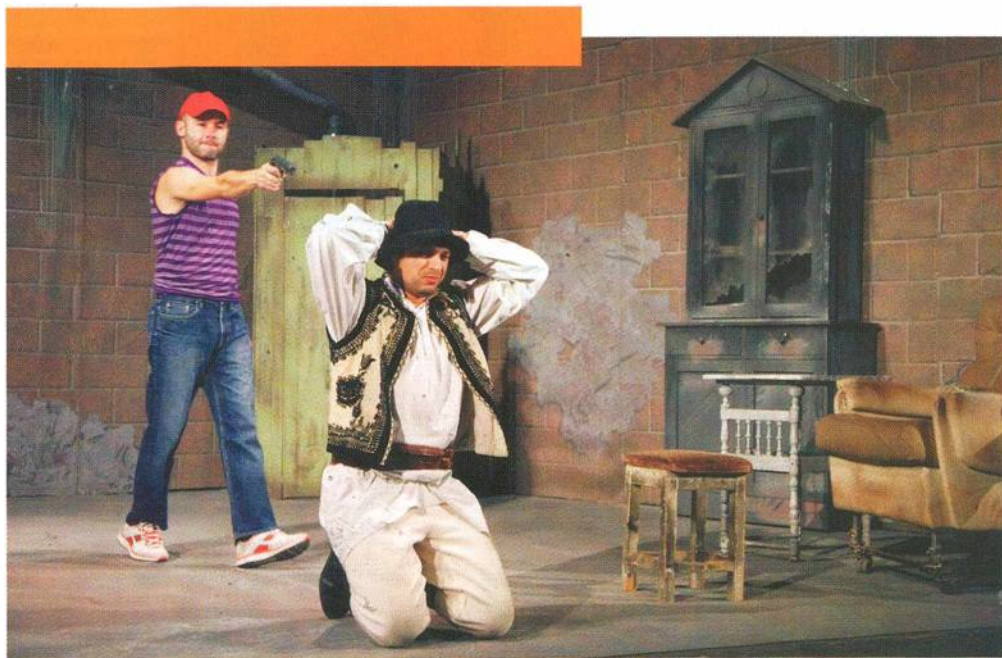
În România, Mircea Cornișteanu regizează

Unde-i revolverul? de trei ori. Prima oară în 1997, pe scena Teatrului Nottara din București, avându-l în distribuție pe Horațiu Mălăele, care obține în 1998 premiul UNITER pentru rolul lui K. Müller. Actorul este prezent și în adaptarea făcută de Cornișteanu pentru teatrul de televiziune în cadrul programului *Teatru pentru toți*, relansat, pe 12 octombrie, după o pauză de zece ani. Teleplay-ul prezentat pe TVR Cultural este o preluare a spectacolului ce deschide stagiunea Teatrului Național Marin Sorescu. Pe scena din Craiova, K. Müller este interpretat cu multă savoare și talent de tânărul George Albert Costea, restul distribuției fiind identic în cele două variante de spectacol.

Un pistol care, accidental, ajunge în posesia unor bărbați, reușește să răstoarne situații, să creeze tensiuni și să înșele speranțele în vremuri mai bune. Între ziduri scorjite și murdare sunt închiși cinci bărbați – un fost nobil, un intelectual, un țăran, un tânăr fără cultură și aspirații spirituale și un individ care e gata să fie pe placul oricui are puterea, fără să speculeze momentele în care ajunge să pună mâna pe pistol, sperând inutil că fiecare nouă schimbare îi va da dreptul de a-și face nevoile fiziologice. Structura dramaturgică și adap-

Textul lui Gőrgy Gábor este o consecință dramaturgică a puterilor totalitare, dar – după 1989 – de câte ori nu ne-au dezamăgit cei care au ajuns la putere mai mult sau mai puțin accidental? Este un text al unei perioade istorice amare transformat de actorii craioveni într-o comedie tristă și plină de adevăruri contemporane.

tarea pentru scenă fac din spectacol o succesiune de treceri surprinzătoare de la dramă la comedie. Accentele muzicale, semnate de Nicu Alifantis, delimitează și intensifică suspansul schimbului între puteri. Cei cinci actori craioveni își construiesc foarte bine personajele și reușesc să definească tipologii foarte variate de indivizi și modul lor de raportare la Putere.

Impecabili George Albert Costache, Sorin Leoveanu, Angel Rababoc, Valer Dellakeza, Marian Politic. Impecabil și hohotul de răs care ascunde plânsul.

text Andrei Ichim

Contesa însângerată

Sau cum am început să-i înțeleg pe monștri

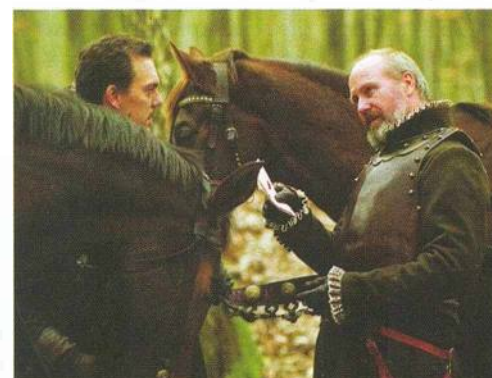

Titlul ar fi trebuit să rămână *Contesa* (The Countess) și în română. E cel mai potrivit. Ce face filmul special este că reușește să o umanizeze pe Erszébet Báthori, faimoasa contesă, celebră pentru crimele macabre pe care le săvârșea pentru a rămâne tânără. Julie Delpy poate că ratează parțial misiunea din postura de regizor, dar ca actriță obiectivul este atins. Deși este crudă, o poți înțelege. După moartea soțului, rămâne cea mai importantă văduvă din tot regatul maghiar. În jurul ei se țin intrigi politice, pentru a pune mâna pe avere, iar ea cade în depresie ca urmare a unei idile romantice aparent nereușite.

Puteți să vă gândiți la *Contesa* ca la o versiune nestilizată a filmului *Dracula* de Coppola, cu accentul pus pe umanitate și pe dorințele firești. Ce-i drept, pentru a decupa cât mai bine această temă, realizatorii arată puțin din torturi iar din omoruri, aproape deloc. Mai degrabă sunt prezente urmările crimelor.

Am stabilit deja că tema principală funcționează extrem de bine. Din păcate, celelalte elemente nu mai sunt la fel de bine altoite pe

aceasta. Pare că restul actorilor sunt în plus, prea puțin importanți în dinamica poveștii. De exemplu, confesoarea și iubita contesei, interpretată de Anamaria Marinca, este aproape superfluă. În orice caz, rolul este meschin. Chiar și cel de care Erszébet se îndrăgostește e prea puțin prezent, iar actorul este unul bun, Daniel Brühl, din *Goodbye Lenin* sau *Inglorious Basterds*. Prim-planul îl are mai tot timpul Contesa, iar asta și spre binele, și spre răul filmului.

Regizor: **Julie Delpy**

Actori: **Julie Delpy, Anamaria Marinca, Daniel Brühl**

Genul: **Dramă**

Durata: **94 de minute**
(Social Capital, Franța)

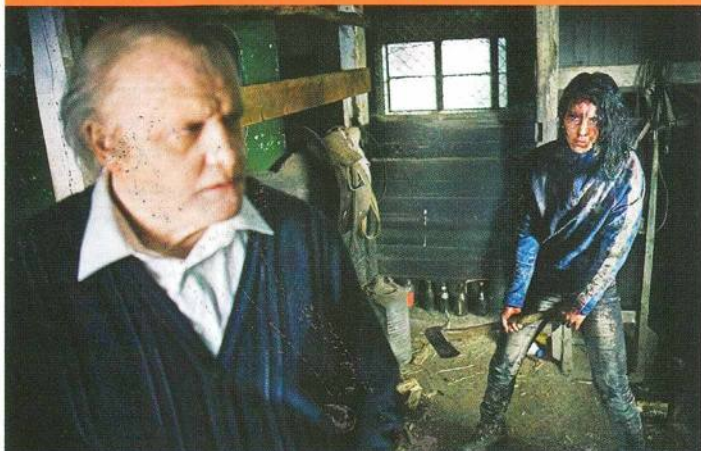

Recomandare: „Umbra vampirului”, un film cu John Malkovich, Willem Dafoe și Udo Kier. O încercare de a-l înțelege pe „Nosferatu” al lui Murnau. Un experiment interesant.

Fata care s-a jucat cu focul

Un thriller pur sânge

Regizor: **Daniel Alfredson**
Actori: **Noomi Rapace, Michael Nyqvist**
Genul: **Thriller**
Durata: **129 de minute (Yellow Bird Films, Suedia, Danemarca)**

copil, Lisbeth s-a răzbunat pe tată, care o molesta pe mamă, aruncându-i benzină și apoi dându-i foc. Trecut traumatic și un pic de conspirație pe dedesubt. Te intrigă, cel puțin aparent, dar toate relațiile pe care le are Lisbeth cu celelalte personaje din film sunt superficiale, chiar și ura pentru un tată demn de dispreț nu apare atât de încărcată, deși ar trebui să fie. Relațiile ei cu cei care o ajută sunt la fel, superficiale. Și chiar dacă avem de-a face cu un personaj traumatizat, care nu vrea să prindă cheag nicăieri, nici asta nu reiese atât de bine. Prin urmare, ne este greu să empatizăm cu destinul ei crunt, sau cu puterea ei de a face față destinului. În final, nu pot decât să vă recomand să vedeți prima parte, care este mai reușită, fiind un thriller elegant care te prinde.

resat de finalitate.

Având în vedere că adaptarea primei cărți a seriei de mare succes *Millenium* a fost promițătoare, continuarea nu a crescut calitatea ci, dimpotrivă, a dat înapoi. Poate că inconsistența vine din încercarea de a urmări fidel romanele care le-au stat la bază, dar trebuie să recunosc că nu am parcurs cărțile lui Stieg Larsson și nu știu în ce măsură este așa sau nu. Uneori, adaptările fidele distrug filmul, pentru că mediile sunt diferite.

Partea a doua explorează relația dintre Lisbeth Salander și tatăl ei, un fost agent GRU. Premisa este destul de interesantă: când era

Recomandare: Pe lângă vizionarea primului film, vă mai pot recomanda un altul, care a rulat de curând în cinematografe. Mă refer la „Marioneta”, pelicula lui Polanski, un excelent thriller vizual.

Una dintre calitățile filmului este că rămâne un thriller în cea mai mare parte, spre deosebire de alte pelicule care s-au hibridizat, dând mai mult înspre action-thriller. Suspans și mister. Sunt cele două stări pe care se mizează. Din păcate, angrenajul nu funcționează bine. Producția pare destructurată, nici un element din poveste sau din tehnica narativă nu este dus până la capăt. Așa că ajungi să nu-ți pese prea mult nici de personaje, ori să fii prea inte-

Persepolis

Revoluția văzută prin ochii unui copil

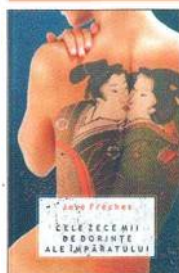
Regizor: **Vincent Paronnaud, Marjane Satrapi**
Actori: **Chiara Mastroianni, Catherine Deneuve**
Genul: **Animație**
Durata: **95 de minute (2.4.7 Films, Franța)**

Recomandare: De această dată vă voi recomanda romanul grafic „Persepolis”, desenat și scris de aceeași Marjane Satrapi. Îl puteți citi înainte sau după ce veți vedea filmul animat, chiar nu are importanță.

Tehnica prin care este narat filmul e asemănătoare cu cea folosită în romanul *De ce fierbe copilul în mămăligă*: toate întâmplările sunt povestite din perspectiva unui fete de 9 ani. Modul acesta de a povesti ne arată cât de paradoxală și de întoarsă pe dos este existența umană, mai ales dacă este presărată cu tragedii. Bineînțeles, multe dintre întâmplările dramatice sunt încărcate de umor, care apare din inocența și naivitatea copilăriei, deși, uneori, copiii se pot dovedi mai perspicace în a sesiza ce e în neregulă. Temele abordate, o groază de altfel, sunt temperate de stilul degajat: fundamentalismul islamic, boala, închisoarea, suferințele amoroase sunt toate privite cu seninătate. Animația este absolut încântătoare. Desenul este alb-negru și esențializat. Vizionarea acestei pelicule este obligatorie, indiferent de vârsta privitorului.

LITERATURĂ

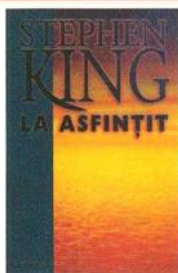

CELE ZECE MII DE DORINȚE ALE ÎMPĂRATULUI

Autor José Fréches, Allfa, 286 pagini, 13 x 20 cm.

Beijing 1600. În fața porților grele ale Orașului de Purpură, fermecătoarea curtezană Yadil, ascunsă sub văluri prețioase, tremură de spaimă: Împăratul Chinei a chemat-o să-și petreacă noaptea cu el. În același timp... Erotism și poezie!

LA ASFINȚIT

Autor Stephen King, Nemira, 390 pagini, 17 x 23 cm.

Volum al întoarcerii la origini, dar și al continuării unei tradiții personale, acest volum oferă treisprezece povestiri în care terifiantul se împletește cu umanul, iluzia cu realitatea, suferința cu acalmia mântuirii.

O PLIMBARE DE NEUITAT

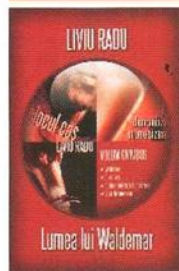
Autor Nicholas Sparks, Rao, 186 pagini, 10,5 x 18 cm.

„O poveste romantică despre o dragoste nemuritoare. Nicholas Sparks știe cum să atingă coarda sensibilă a cititorilor.” (Chicago Sun-Times) Roman pentru vacanță, pentru călătorii, pentru gura sobei, pentru cușeta de tren...

Top 10 FLACĂRA

1. *Încă de pe atunci vulpea era vânătorul*, autor Herta Müller, Raftul Denisei, Humanitas fiction.
2. *Escrocul sentimental*, autor Jaime Bayly, Nemira Babel.
3. *La asfințit*, autor Stephen King, Nemira.
4. *O plimbare de neuitat*, autor Nicholas Sparks, Rao.
5. *Olive Kitteridge*, autor Elizabeth Strout, Litera.
6. *Cele zece mii de dorințe ale împăratului*, autor José Fréches, Allfa.
7. *Box 21*, autori Roslund & Hellstrom, Crime Scene.
8. *Jurnalul unei femei adultere*, autor Curt Leviant, Trei Eroscop.
9. *Jurnalul bolivian*, autor Ernesto Che Guevara, Polirom, Proza XX.
10. *XXL*, autor Rob Grant, Râsul Lumii, Humanitas.

SCIENCE FICTION, FANTASY & HORROR

LUMEA LUI WALDEMAR

Autor Liviu Radu, Tritonic, 620 pagini, 14 x 20,5 cm. Un volum omnibus – adică toate romanțurile (cum zice Liviu!) din serie așezate în

aceleași coperte – *Waldemar*, *Blocul câș*, *O după-amiază cu bere și zâne*, plus un text nou – *Vânzoleli nocturne*. O premieră pentru un autor român. Un volum de colecție, în tiraj limitat, numerotat și semnat de autor!

E GREU SĂ FII ZEU

Autor A.&B. Strugațki, Ficțiune fără frontiere, Paralela 45, 220 pagini, 13 x 20,5 cm.

Dacă nu îi citim pe „clasiți”, e inutil să vorbim de cei de astăzi! Cel mai cunoscut roman al tandemului Strugațki. Ca în toate poveștile lor, răul și ignoranța sunt elementele ce constituie trama poveștii. Lectură obligatorie!

Top 10 FLACĂRA

1. *Cartea Cimitirului*, autor Neil Gaiman, Nautilus Nemira.
2. *The City & The City*, autor China Mieville, serie de autor, Tritonic.
3. *Chemarea pământului*, autor Orson Scott Card, Nautilus, Nemira.
4. *Regii nisipurilor*, autor George R.R. Martin, Nautilus, Nemira.
5. *E greu să fii zeu*, autori A. & B. Strugațki, Paralela 45.
6. *Lumea lui Waldemar*, autor Liviu Radu, Tritonic.
7. *Iureșul săbiilor*, autor George R. R. Martin, Nemira Nautilus.
8. *2010: a doua odisee*, autor Arthur C. Clarke, Nemira Nautilus.
9. *Zburătorii nopții*, autor George R.R. Martin, Nemira.
10. *Vânătoarea sfântă*, autor Lois McMaster Bujold, Tritonic.

... ȘI LA SFÂRȘIT A MAI RĂMAS COȘMARUL

Autor Oliviu Crăznici, Roșu și negru, Horror, Vremea, 380 pagini, 13,5 x 18 cm. M-am ferit până acum să critic foarte serios! M-am ferit de cărțile neprietenoase... Aceasta e neprietenoasă de-a binelea: un titlu care începe cu puncte-puncte, litere din care curge sângele, o grafică întunecată. Păcat, stilul nu e rău și ideea îmi părea interesantă...

NON - FICTION

PRAGMATICA IRONIEI

Autor Elena Negrea, *Colecția Comunicare Media, Tritonic*, 262 pagini, 13 x 20 cm.

Studiu asupra ironiei în presa românească – o lucrare de specialitate despre un subiect aparent simpatic – ironia este un mod „neserios” de folosire a limbajului... Pentru specialiști!

CUM AM SLĂBIT 70 KG MÂNCÂND 6 MESE / ZI

Autor Monica Ramirez,

Tritonic, 120 pagini, 13 x 20 cm.

Cărți despre diete s-au scris și se vor mai scrie. De această dată avem de-a face cu un volum extrem de dens și de clar. Metode și liste. Pe încercate pentru cei care au nevoie. Pe la colțuri se zvonește că funcționează cu brio...

UN OSPICIU NUMIT ROMÂNIA. CRONICA UNUI EȘEC PREMEDITAT

Autor Cozmin Gușă, *Tritonic*, 268 pagini, 14 x 20,5 cm.

O carte serioasă, dar tristă despre lumea pe care o trăim, cu un motto extrem de clar: „Marea problemă în România nu este că dracii sunt atât de negri, ci că nici măcar îngerii nu sunt albi...” (Tiberiu Rostas)

Top 10 FLACĂRA

1. *Gabriel Garcia Marques. O viață*, autor Gerald Martin, Litera Internațional.
2. *54+1/24*, autor Bogdan Teodorescu, Tritonic.
3. *Secretele lui Madoff*, autor Sheryl Weinstein, Pandora M.
4. *Un ospiciu numit România. Cronica unui eșec premeditat*, autor Cozmin Gușă, Tritonic.
5. *Cum am slăbit 70 kg mâncând 6 mese/zi*, autor Monica Ramirez, Tritonic.
6. *Opus Dei*, autor Michael Walsh, Nemira.
7. *Coincidență sau hazard*, autori Martin Plimmer și Brian King, Bonton Nemira.
8. *O lady la masă. Mic tratat de eleganță*, autori Shery Shade, John Bridges și Bryan Curtis, Nemira bonton.
9. *Opus Dei*, autor Michael Walsh, Nemira.
10. *Jurnal 2003–2009*, autor Oana Pellea, Humanitas, *Memorii/jurnale*.

MYSTERY & THRILLER

CUTIA CU BOMBOANE OTRAVITE

Autor Anthony Berkeley, *Cartea de buzunar, Curtea Veche*, 254 pagini, 10,5 x 17,5 cm.

Roger Sheringham este foarte mândru de grupul de investigație pe care l-a creat și pe care îl conduce, dat fiind că acesta reunește cele mai strălucite minți ale Londrei, și este convins că la întâlnirile lor se poate găsi mai mult geniu criminalistic, decât în orice alt loc. De citit neapărat!

CRIMA DE LA JUBILEU

Autor Lucia Verona, *Crime Scene*, 144 pagini, 10 x 17 cm.

Autoarea a descoperit un personaj feminin cu un potențial care merită să fie exploatat la maximum, o eroină captivantă și originală, cum n-am mai întâlnit de multă vreme, nici în literatura noastră, nici în alte literaturi.

LOCURI ÎNTUNEcate

Autor Gillian Flynn, *Crime Scene*, 284 pagini, 14 x 20,5 cm.

Un nou roman semnat Gillian Flynn, îndelung așteptat de fani „Obiectelor ascuțite”. Locurile întunecate sunt amintirile din mintea lui Libby Day. Ea are acum un pic peste 30 de ani și este falită. A trăit 25 de ani din donațiile miloase ale celor care au vrut să-i asculte povestea sau care au vrut doar să-și spele propriile păcate... Dar banii s-au terminat!

Top 10 FLACĂRA

1. *Epitaf pentru un spion*, autor Eric Ambler, *Cartea de buzunar, Curtea Veche*.
2. *Locuri întunecate*, autor Gillian Flynn, *Crime Scene*.
3. *Crima de la Jubileu*, autor Lucia Verona, *Crime Scene*.
4. *Clubul Camel*, autor David Baldacci, Rao.
5. *Crime sofisticate*, autor George Arion, *Crime Scene Premium*.
6. *Cutia cu bomboane otrăvite*, autor Anthony Berkeley, *Cartea de buzunar, Curtea veche*.
7. *Voodoo*, autor Eugen Ovidiu Chirovici, Rao.
8. *Ostaticul*, autor W.E.B. Griffin, *Suspans, Nemira*.
9. *A treia femeie*, autor Mark Burnell, Rao.
10. *Dulcele sărut al Daliei*, autor James Ellroy, *Polirom*.

„Loteria Română” este cel mai valoros brand de pe piața autohtonă, în acest moment, ne spune Gheorghe Benea, Președinte, Director General al Companiei Naționale „Loteria Română” S.A., care a avut amabilitatea de a ne acorda interviul de mai jos.

text Alice-Claudia Gherman
foto arhivă

Loteria Română

– cel mai valoros brand românesc

Gheorghe Benea –
Președinte,
Director
General al
Companiei
Naționale
„Loteria
Română” S.A.

Loteria Română este una dintre instituțiile cu tradiție ale societății românești, fiind înființată în 1906. În 2011 se vor împlini 105 ani, cum va sărbători Loteria Română evenimentul?

– Abia am împlinit 104 ani, încă nu știm foarte clar cum vom sărbători evenimentul. Pot să vă spun, însă, că principalul nostru obiectiv pentru 2011 este acela de a îmbunătăți relația cu jucătorii, pentru că această instituție, spre deosebire de alte societăți comerciale obișnuite, prin statutul ei, se sprijină pe un pilon de bază: jucătorii. De asemenea, pentru anul viitor, dorința noastră este aceea de a aduce jucătorii în zona comunității europene, prin colaborarea pe care o vom începe cu o loterie dintr-o țară europeană – Spania (Loteria Națională Spaniolă). Această colaborare va permite jucătorului român să participe și să joace în spațiul european. Dacă Loteria Română va împlini 105 ani, Loteria Spaniolă va face 250 de ani. Ca un reper pentru Loteria Spaniolă, în 2008 a avut o cifră de afaceri de peste zecă miliarde de euro. E o provocare și pentru noi.

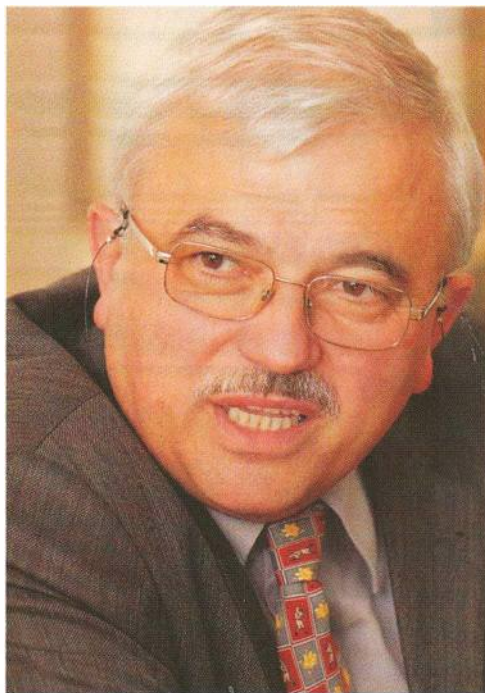
Cum ați sărbătorit anul acesta cei 104 ani?

– Anul acesta am sărbătorit mai discret, în pas cu situația economică națională și internațională. Am făcut o aniversare în familie, cred, însă, că mult mai important este ceea ce reiese din această activitate de 104 ani, fiindcă din 1906 până acum Loteria nu a făcut rabat de la țelul ei și anume, acela de a se pune în

serviciul comunității. Trebuie specificat faptul că, din banii care se adună din comercializarea produselor loteristice, pe lângă premii, cea mai mare parte a profitului realizat se întoarce înapoi la comunitate, așa cum prevede legea în vigoare. Astfel, 60% din profit se duce către construcția de locuințe sociale, săli de sport și arena sportivă polivalentă, 0,4% pentru promovarea culturii scrise, iar profitul net anual aferent activității de pronosticuri sportive se varsă Autorității Naționale pentru Sport și Tineret în scopul finanțării activității sportive. La aceste acțiuni se adaugă și fondurile destinate acțiunilor filantropice, iar domeniile pentru care *Loteria Română* realizează acțiuni de sponsorizare sunt următoarele: sportul, cultura și cultele, sănătatea, serviciile sociale, educația, protecția drepturilor omului, protecția mediului ș.a. În cei 104 ani de activitate, *Loteria Română* a dat întotdeauna o importantă mână de ajutor românilor aflați în situații dificile. Ultimele două acțiuni, mai de anvergură, au fost campaniile umanitare pentru ajutorarea victimelor inundațiilor din 2008 și cele din vara acestui an, când, prin contribuția jucătorilor și prin mobilizarea pe care au făcut-o colegii mei, am reușit să adunăm, de exemplu, în 2010, o sumă de peste 800.000 de euro, bani care să fie folosiți pentru reconstrucția locuințelor afectate de inundații. Pentru astfel de campanii, întotdeauna răspunsul din partea jucătorilor a fost unul foarte entuziast și foarte prompt, au susținut necondiționat această cauză și au dat dovadă de o solidaritate deosebită față de semenii lor aflați în situații grele.

I Pe site-ul Loteriei Române se spune că viziunea Loteriei Române este de a dezvoltă jocuri de noroc moderne, diversificate și atractive. Sună cam vag, cum dezvoltă mai exact instituția jocurile de noroc moderne, cum a făcut-o până acum și ce urmează?

– Sunt două aspecte aici. În primul rând, cel legat de diversificarea jocurilor, iar proiectul de colaborare cu Loteria Spaniolă face parte din acest program al nostru, în al doilea rând este dorința noastră de a fi prezenți chiar și în cel mai îndepărtat colțisor de țară prin programul *Nici o comună fără un punct de vânzare Loto*, care a început să prindă contur. E dificil, dar nu abandonăm acest program de dezvoltare a rețelei de vânzare. În ceea ce privește modificările aduse jocurilor loteristice, am introdus, începând chiar de anul trecut, dar de anul acesta am generalizat, două extrageri săptămânale la toate jocurile noastre loteristice. Efectele au început să se vadă. Tot în acest an am introdus încă o categorie de câștiguri, cea de-a IV-a, la cel mai popular joc al Loteriei Române, *Loto 6/49*. Această măsură a venit ca un răspuns la așteptările jucătorilor noștri care își doreau să poată câștiga și cu trei numere ghicite. De la începutul anului am dat peste șase milioane de

„Chiar dacă este acreditată ideea că, în perioadele de criză, oamenii alocă mai mulți bani pe jocuri de noroc, pot să vă spun că nu este chiar așa. Nu au crescut vânzările, dar nici nu au scăzut semnificativ, cum se întâmplă în alte sectoare de consum. La profitabilitate vom fi ca și anul trecut. În 2009 profitul net al companiei a fost de 150,590 mii lei.”

premier, iar valoarea lor este de peste 150 milioane de euro.

I Multă lume se întreabă de unde provin banii pe care Loteria Română îi pune în joc. Cum se constituie fondul de premii?

– Există un act normativ care a intrat în vigoare anul trecut, Ordonanța de Urgență nr.77/2009, care reglementează activitatea jocurilor de noroc din România. În cadrul acestei Ordonanțe își regăsește existența și Compania Națională *Loteria Română* S.A. care are drept acționar unic statul român. Compania *Loteria Română* se autofinanțează iar sumele puse în joc provin în totalitate din vânzările pe care noi le realizăm. Regulamentele de joc stipulează procentul minim din încasări care trebuie să se distribuie către fondul de câștiguri, prin urmare către jucători, în cazul fiecăruia dintre jocurile loteristice pe care le organizăm. Ca să poți să te menții pe piață, iar jucătorul să fie stimulat, trebuie clar să existe premii atractive pentru jucători, altfel, jucătorii își pierd interesul și atunci nu se mai poate susține jocul, iar *Loteria Română* nu-și mai poate atinge principalul scop. Și anume, atragerea unei părți din disponibilitățile bănești ale populației, pe baza liberului consimțământ, în vederea creării fondurilor necesare finanțării unor obiective de interes public național și atribuirii de câștiguri participanților la joc.

I De obicei, atunci când Loteria Română acceptă să sponsorizeze o instituție, are în vedere niște criterii pe baza cărora face sponsorizarea, cum alege Loteria Română destinatarii sponsorizărilor?

– Într-adevăr, suplimentar contribuției Loteriei Române la finanțarea unor obiective de interes public național, așa cum este stipulat în legislație, instituția noastră desfășoară o importantă activitate de sponsorizare, în cele mai diverse domenii: sport, cultură, religie-culte, medico-sanitar, social, asistență și servicii sociale, educație, protecția mediului ș.a.m.d. Pentru activitatea de sponsorizare avem o anumită sumă prevăzută anual în bugetul de venituri și cheltuieli aprobat prin Hotărâre de Guvern. Nu noi stabilim suma finală destinată activității de sponsorizare, aceasta trebuie să treacă prin „furcile caudine” ale Ministerului de Finanțe. Anul acesta nu am reușit să mărim această sumă, astfel încât să ne ridicăm la nivelul solicitărilor, lucru care oricum este greu de făcut pentru că solicitările sunt, în fiecare an, foarte multe. Noi am încercat chiar să înființăm o fundație, *Fundația Loteria Română*, prin care să rezolvăm mai ușor, din punct de vedere procedural, aceste cazuri. Nu am găsit, însă, sprijinul necesar pentru a putea pune în practică acest proiect. Am vrut s-o înființăm în 2010, sperăm să fim mai convingători și să reușim în 2011.

Pe ce criterii faceți sponsorizările?

– Există o comisie la nivelul companiei, care analizează toate solicitările de sponsorizare care acoperă domenii precum: sănătatea – cazuri medicale deosebite, sportul – cluburi sportive care nu au sponsori, cultura și cultele. Comisia are un regulament, în baza căruia se acordă un anumit punctaj. În funcție de acest punctaj, sumele acordate variază de la o mie de lei până la 30.000 de lei. Dar activitatea principală a companiei nu este cea de sponsorizare. Rolul social al companiei se regăsește în misiunea noastră, de a asigura un profit tot mai mare, iar procentul alocat finanțării proiectelor sociale, adică, acel procent de 60% pentru locuințe și săli de sport, plus cultură, sport și acțiuni de sponsorizare ajunge la 70% anual, deci tot mai mare. Sponsorizarea funcționează mai mult ca o completare a activităților Companiei Naționale Loteria Română. Rolul nostru social se regăsește în însuși modul cum se distribuie profitul, iar distribuția profitului se stabilește de către legiuitor.

De ce să joace românii la Loto? Cum i-ați motiva?

– În primul rând, avem o serie de argumente specifice jocului loteristic, al cărui principiu de bază este: *Toată lumea câștigă!* În acest sens, le recomandăm să joace la Loteria Română fie din plăcerea jocului, fie din dorința de a câștiga premii importante, fie din dorința de a face bine altora, fiindcă sumele încasate se întorc la comunitate. Maximum 20% din profitul anual rămâne pentru finanțarea activității instituției. De asemenea, recomandăm românilor să joace la Loto pentru că suntem cei mai credibili. Loteria Română promovează jocul responsabil. Mesajul nostru către jucători este: „Joacă responsabil! Gândește-te unde poți folosi ultimul leu pe care îl ai în buzunar ca să fie cel mai bine pen-

„Anul 2009 a fost cel mai bun, când «Loteria Română» a realizat venituri totale de 1.480.387.000 de lei, din care un profit net de 150.590.000 de lei. Din plata impozitului pe profit, «Loteria Română» a contribuit la bugetul de stat cu suma de 73.632.000 de lei.”

tru tine, pentru familia ta, pentru cei de lângă tine!”. Nu transmitem jucătorilor mesaje incorecte și ne implicăm activ în prevenirea dependenței. Credibilitatea noastră s-a construit în timp, în cei 104 ani de activitate. Pentru al treilea an consecutiv, un juriu european a stabilit, prin studiu amănunțit, că suntem cel mai valoros brand din România, asta spune ceva despre noi. Revenind la argumentele jocului loteristic, vă reamintesc faptul că am crescut șansele de câștig, prin introducerea a două extrageri săptămânale. În același timp, Loteria Română acordă cele mai mari și valoroase premii și asigură cele mai înalte standarde de securitate și integritate.

Cum arată profilul jucătorului veritabil la Loto?

– Portretul robot al jucătorului la Loto, așa cum reiese din datele statistice, este persoană de sex masculin, studii medii, cu vârsta între 30 și 49 de ani, din zona urbană. Însă, ultimii trei câștigători nu s-au încadrat în acest profil, în sensul că unul dintre ei avea 25 de ani și ne bucură faptul că nu se alătură și jucători mai tineri. O altă caracteristică a jucătorilor de Loto,

pe care am descoperit-o stând de vorbă cu o parte dintre câștigători, o constituie faptul că, în general, sunt oameni simpli, cu necazuri materiale, care știu valoarea banului și care sunt animați de dorința de a face bine aproapelui.

Care sunt jocurile cu cei mai mulți adepți?

– De departe jocurile Loto sunt cele mai jucate, iar vârful pivotului este 6 din 49, datorită faptului că sumele adunate sunt mai ridicate, iar premiile au valoare mai mare.

Sunteți membri ai Asociației Mondiale a Loteriilor (WLA), ce presupune aceasta mai exact?

– Suntem din 1991 membri ai European Loteries, iar din 1992 suntem membri ai World Loterie Association, alături de foarte multe state din Europa, Africa, cele două Americi, Asia. Ca membru activ ne-am însușit codul de conduită al acestei organizații, care presupune dezvoltarea de jocuri responsabile, în sensul că prevenim jocul sub o anumită limită de vârstă, se interzice jocul pe credit, prevenim jocul patologic, asigurăm securitatea și protecția consumatorului. Mijloacele de plată sunt sigure, câștigurile se plătesc cu promptitudine, iar dacă un câștigător nu vrea să apară în presă nu apare, asigurăm confidențialitatea datelor.

Câteva cuvinte de final pentru cititorii revistei Flacăra?

– În primul rând, doresc să-i felicit pentru faptul că au ales să-și petreacă o parte din timpul pe care îl au la dispoziție citind această revistă cu un conținut extrem de interesant. Și, nu în ultimul rând, le doresc ca norocul să-i însoțească în tot ceea ce fac, inclusiv la jocurile Loto.

NUMAI ÎMPREUNĂ CU REVISTA REBUS LA DOAR 7,9 LEI

începând cu luna decembrie

Cum să fii mai inteligent

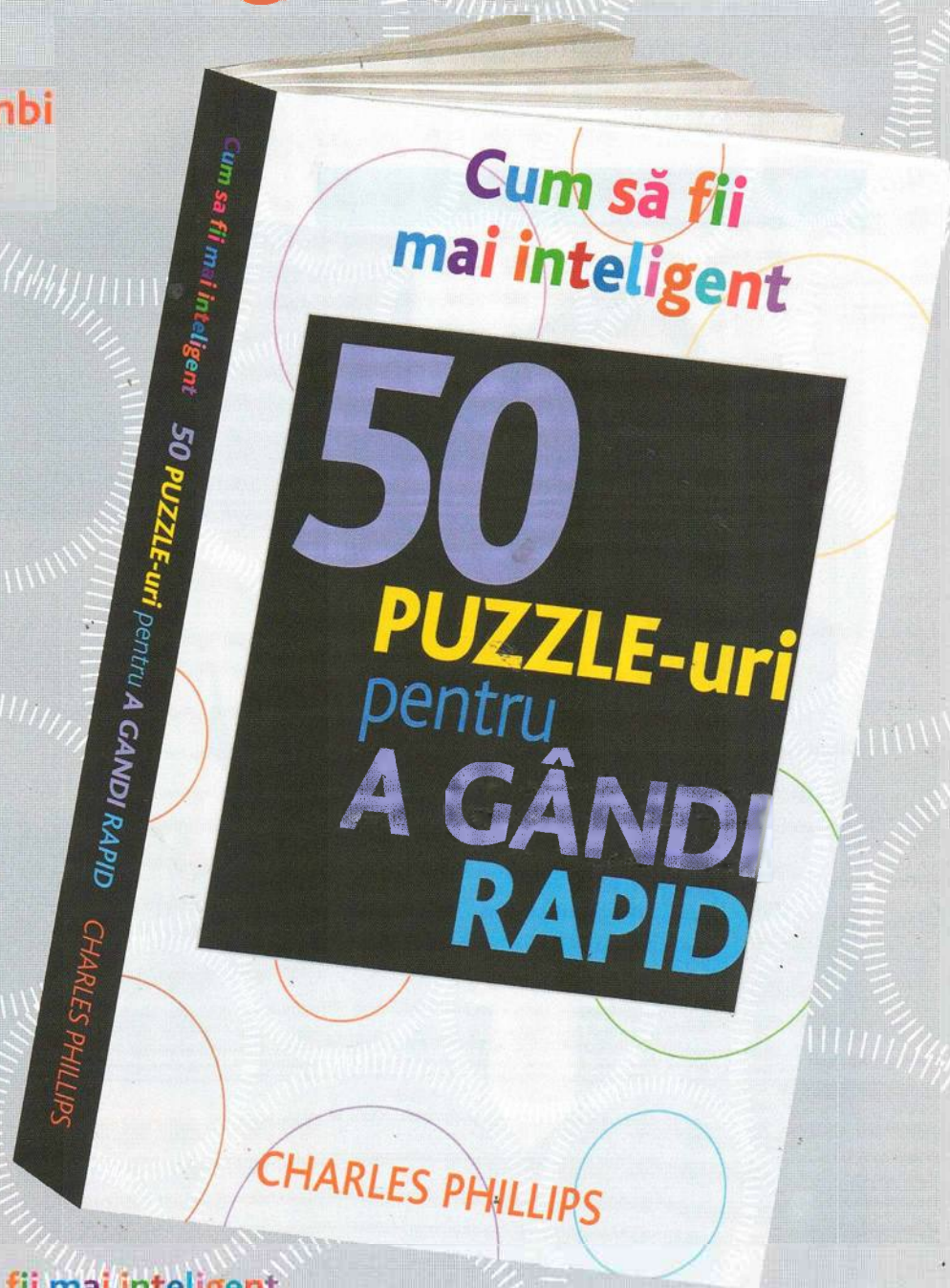
puzzle-uri care te
antrenează să îți schimbi
felul în care gândești

DACĂ

gândești

RAPID

POȚI SĂ
rămâi calm
sub presiune
ieși din momente
neplăcute
te descurci
în situații
de criză

Seria Cum să fii mai inteligent

- 50 de puzzle-uri pentru a gândi rapid
- 50 de puzzle-uri pentru a gândi creativ
- 50 de puzzle-uri pentru a gândi logic
- 50 de puzzle-uri pentru a gândi vizual
- 50 de puzzle-uri pentru a gândi tactic
- 50 de puzzle-uri pentru a gândi lateral

L-am întâlnit pe domnul Pierre Pringuet, Director general la „Pernod Ricard”, doar pentru câteva minute – agenda vizitei sale în România fiind deosebit de încărcată. Parcă presimțind o astfel de situație, i-am pregătit un set de întrebări la care mi-a răspuns în scris, cu o promptitudine remarcabilă.

interviu realizat de George Arion
foto Octavian Tibăr

„Filosofia Grupului este clară:

strategie simplă, îndrăzneală bine chibzuită și încredere în echipele noastre”

Pierre Pringuet,
Director
general la
„Pernod Ricard”

D

Domnule Pierre Pringuet, în fotografia pareți un om vesel, deschis către partenerii de discuție. Dar costumul cu o croială impecabilă trădează un bărbat de o mare rigoare, atent nu numai la ținuta sa, dar și la tot ceea ce spune și face. Ochii zâmbitori pot să devină rapid severi. Iar gura pare obișnuită să rostească decizii ferme și clare. Știu că nu vă place să vă destăinuți, dar v-am descifrat măcar aproximativ?

– Nu vă înșelați deloc. Sunt foarte deschis la discuții; apar mai multe idei stând de vorbă cu alții, decât atunci când ești singur. Însă după discuții vine vremea deciziei și, odată luată, trebuie s-o aplici; nu-mi place deloc tergiversarea. Dar, în general, prefer să conving decât să impun.

Cum a ajuns fiul unui medic – absolut de Politehnică, iar apoi inginer în industria minieră?

– Mă vedeam urmând medicina, ca și părinții mei. Dar eram bun la matematică și la științe, și unul dintre prietenii mei m-a convins să încerc la Politehnică, unde am intrat în 1969. La absolvire, printre alte oportunități, era și aceea în serviciul statului; așa am intrat în prestigiosul corp al inginerilor de mine.

Apoi – un alt pas. V-ați lăsat cucerit de industria alimentară. Au fost acestea tatonări firești pentru un început de carieră?

– Am petrecut câțiva ani în Ministerul Industriei. După aceea, în 1981, am intrat în stafful lui Michel Rocard, figură emblematică a politicii franceze; de altfel, am rămas în continuare în relație cu el. Era Ministrul planificării și amenajării teritoriului, pe urmă a devenit Ministrul agriculturii. Au fost patru ani captivanți! Michel Rocard m-a numit, în 1985, Director al Industriilor agro-alimentare.

Cum ați cunoscut familia Ricard?

– Schimbarea de guvernare din 1986 a însemnat și plecarea mea din acea funcție. Îl cunoșteam bine pe Thierry Jacquillat, Director general la Pernod Ricard; el mi-a propus să mă alătur Grupului în calitate de Director de dezvoltare. Bineînțeles, a fost nevoie ca să-l întâlnesc pe Patrick Ricard, care mi-a confirmat propunerea.

În 1987 ați devenit Director de dezvoltare la Pernod Ricard. Ați participat activ la expansiunea sa internațională. Ați intuit de la început ce potențial are acest Grup?

– Principala mea misiune ca Director de dezvoltare a fost aceea de a începe implantarea Grupului în Asia. Am îndeplinit această sarcină când am devenit Director general al societății pentru exportul mărcilor importante (SEGM); în doar câțiva ani,

pornind practic de la zero, am creat în Asia o rețea completă de filiale, acoperind toate piețele. Am înțeles perfect că ambiția Grupului Pernod Ricard era aceea de a deveni un grup mondial; ceea ce a urmat a demonstrat acest lucru.

Din 2000 ați făcut parte din echipa de Direcție a Grupului. Ați împărtășit ambiția lui de a juca un rol de prim-plan pe scena mondială. Există o filosofie a Grupului pe care să ne-o puteți împărtăși?

– Din 2000 și până astăzi am reușit trei achiziții majore: Seagram's, Allied Domecq și Absolut, care au transformat Grupul. Cifra de afaceri a crescut de patru ori, profitul de șase ori, și valoarea companiei la 10 miliarde euro. Am contribuit la prima achiziție și am inspirat și negociat pentru celelalte două. Filosofia Grupului este clară: o strategie simplă (să devenim un grup mondial în domeniul nostru, al vinurilor și alcoolurilor), o îndrăzneală bine chibzuită pentru a lansa operațiuni de achiziție, și încredere în echipele noastre de pe teren pentru a realiza integrarea activităților asumate. Toate acestea ne-au permis să reușim.

În 2008, după retragerea lui Patrick Ricard, ați devenit Director general. Ați urmărit acest post pentru a vă pune în aplicare ideile? El v-a revenit ca urmare a creionării unei strategii adecvate pentru acest început de secol și de mileniu?

„Oamenii pot fi catalogați și în funcție de ce băuturi preferă.

La fel și popoarele. Consumul de alcool este întotdeauna un act social: alegerea unei mărci reflectă imaginea pe care dorești să o oferi despre tine însuși. Aceasta variază în funcție de vârstă și, de asemenea, în funcție de țară.”

„Îmi place să beau, înainte de prânz, – un Ricard, înainte de cină – un Ballantine's sau un Jameson. După cină un Chivas de 18 ani și, desigur, la masă, unul dintre vinurile Grupului. Evident, nu în fiecare zi, fiindcă sunt un băutor moderat.”

– Am colaborat strâns și într-o perfectă relație de încredere cu Patrick timp de zece ani și am fost total legat de lucrurile care au fost făcute în acești ani; astăzi urmăresc aceeași strategie și aceleași obiective.

■ Ce v-ați propus în această nouă calitate?

– Să aduc la îndeplinire ceea ce am început.

■ Ce calități i se cer cuiva care conduce un asemenea gigant?

– Să știe să simplifice problemele, să-și păstreze calmul în orice împrejurare și să aibă răbdarea să-i asculte pe ceilalți. Și întotdeauna să știe să ia decizii.

■ De ce ați acordat o atenție atât de mare brand-ului Absolut Vodca?

– Vodca este cea mai importantă categorie de alcooluri (la egalitate cu scotch whisky) și cea care se impune mai repede; era deci esențial pentru Pernod Ricard să aibă o marcă importantă de vodcă. Privatizarea firmei Absolut era o ocazie care nu trebuia ratată.

■ Care este, în 2010, cifra de afaceri a Grupului?

– În cursul anului nostru fiscal 2009–2010, Compania a realizat o cifră de afaceri de 7,1 miliarde euro.

■ Comunicați ușor cu colegii din conducere, cu subalternii? Cum vă impuneți ideile? Evitați ușor conflictele?

– Cred că da.

■ Cum e să fii lider într-un mediu concurențial puternic?

– Asta înseamnă multă mândrie și multă recunoștință pentru modul în care echipele Pernod Ricard, răspândite în întreaga lume, își desfășoară munca.

■ V-ați descrie ca pe un tehnocrat?

– Nu.

■ Vă obsedează reușita personală și cea a Grupului din care faceți parte?

– A mea – nu; cea a Grupului – da.

■ La 60 de ani, aveți încă o mare putere de muncă. Dacă s-ar ivi o altă oportunitate, v-ar tenta să porniți pe un alt drum, pentru a vă feri de plafonare?

– Am intenția să continui să conduc Grupul (dacă și Consiliul de administrație este de acord) până la 65 de ani, vârsta limită fixată de statut; nu cred că mă voi plictisi. După aceea, o să mai văd!

■ Ce părere aveți despre Pernod Ricard România?

– Grupul s-a hotărât să se implanteze în România cu o filială proprie, ceea ce constituie o excepție printre grupurile internaționale de vinuri și alcooluri. Aceasta reflectă strategia noastră constantă și convingerea că echipele noastre vor fi întotdeauna mai bune decât un agent extern. De altfel, suntem lideri în România pentru mărcile de alcool internaționale. Echipa din România este foarte profesionistă, foarte motivată și foarte creativă: e un exemplu de asimilare perfectă a culturii Pernod Ricard.

■ Unde vă place să schiați?

– În Alpi, la Arcs, o stațiune pe care o frecventăm de peste 15 ani, și unde avem prieteni.

■ Practicați golful. La ce vă gândiți când mergeți de la o gaură la alta? Elaborați noi strategii de dezvoltare? Sau, pur și simplu, vă bucurați de mișcare și de natură?

– Cred că sunt mai curând un jucător de valoare medie; scopul meu este deci să mă bucur de natură, ca și la schi.

■ Ce operă vă place mai mult și de ce?

– De fapt, sunt mai multe: Traviata sau Aida de Verdi, Tosca sau Boema de Puccini, Elektra sau Cavalerul rozelor de Strauss, sau Tristan și Isolda de Wagner, și încă multe altele. Rațiunea, muzica și cântul.

■ Copiii v-au moștenit talentul de conducător al unui mare Grup?

– Nu sunt cel mai bun judecător, pentru că îmi ador cele două fiice și le consider perfecte din toate punctele de vedere.

■ Cavaler al Legiunii de Onoare, Cavaler al Ordinului Național / Mérit, Ofițer al Meritului agricol... Astfel de recunoașteri și multe altele – nu în ultimul rând împlinirile din punct de vedere material – au făcut din dumneavoastră un om fericit?

– Desigur, sunt un om fericit.

WWW.OPERETA.RO

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL ARTELOR SPECTACOLULUI MUZICAL

VIAȚA E FRUMOASĂ

4 - 14 NOIEMBRIE 2010, BUCUREȘTI, EDIȚIA A III-A

THE INTERNATIONAL FESTIVAL FOR MUSICAL PERFORMING ARTS "LIFE IS BEAUTIFUL"
4TH - 14TH OF NOVEMBER 2010, BUCHAREST, 3RD EDITION

TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ
"ION DACIAN"

TNO

VIAȚA E FRUMOASĂ

TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ "ION DACIAN"

Co-productor /
Co-producer:

Teatrul Național de Operetă "Ion Dacian" este
o instituție publică de cultură însubordinată
Ministerului Culturii și Patrimoniului Național

The National Operetta Theatre "Ion Dacian"
is a cultural institution subordinated to the
Ministry of Culture and National Patrimony

Partener principal / Main Partner:

Cu sprijinul / With the support of:

Parteneri / Partners:

Ambasada Republicii Ungare

Bucureștiul într-o zi

Parteneri media / Media Partners:

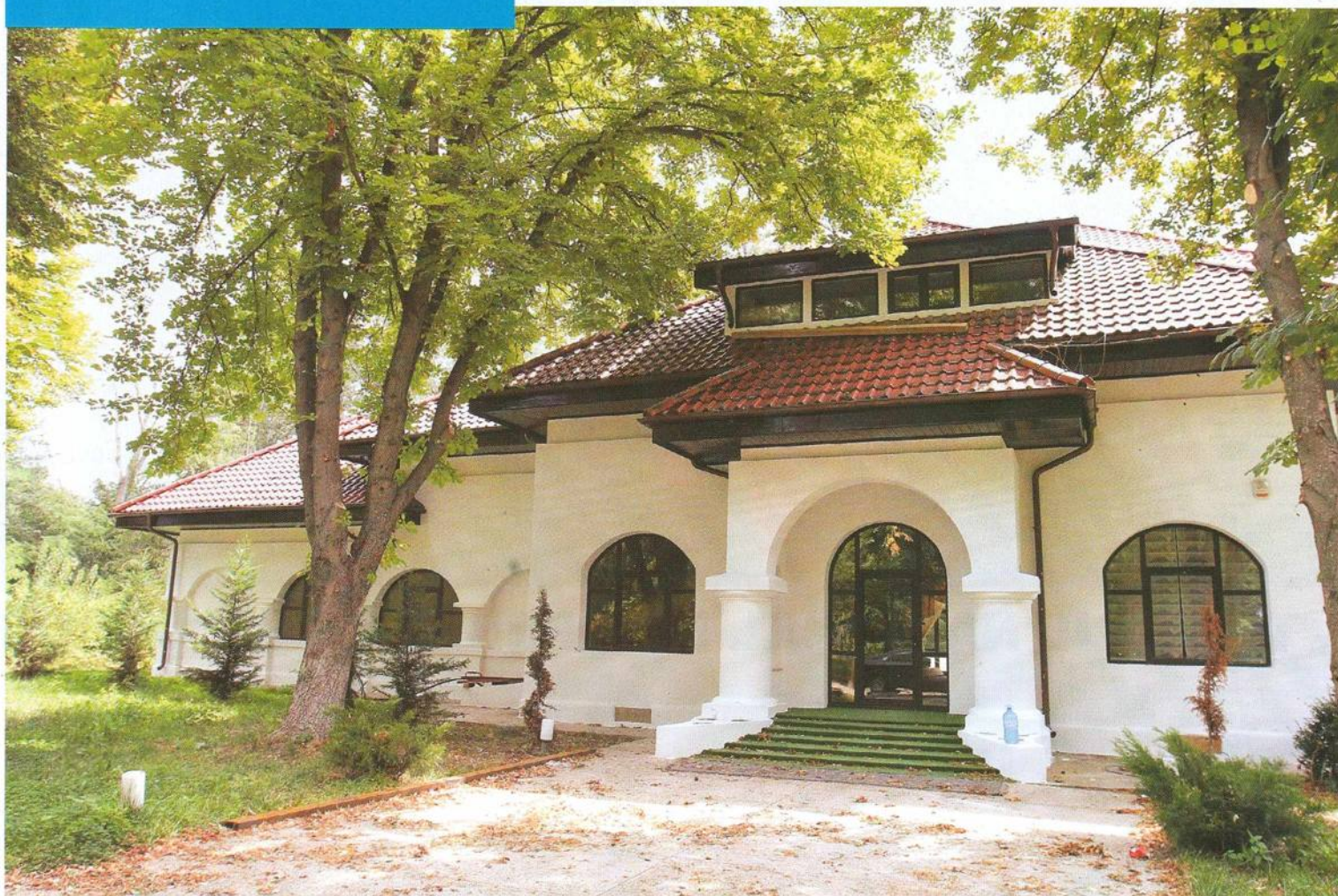
2010|2011
NATIONAL OPERETTA THEATRE "ION DACIAN"
Director General / General Manager
Răzvan Ioan Dinca

Biletele sunt disponibile la Casa de bilete, tel. 021 313 65 48. Program: Juma - închis, marți - săptămânal 11:00 - 18:00, miercuri - 14:00 - 18:00. Rezervări și achiziții online: www.teatru.ro și în rețeaua magazinelor partenere: Germanos, Violon, Librărie Cărturești și Unasim. The tickets are available at Box office, tel. 021 313 65 48. Timetable: Monday - closed, Tuesday - Saturday 11:00 - 18:00, Sunday 14:00 - 18:00. Reservations and online purchase: www.teatru.ro and in the partner stores: Germanos, Violon, Cărturești and Unasim.

Bucureștiul crește. Și renaște, cu extracții din propriile sale legende, locurile în care să se întâmple viitorul. „Green City” este numele unui astfel de spațiu, care respiră deopotrivă aer curat și istorie.

text Corina Anghel
foto Octavian Tibăr

Green City, o istorie scrisă cu cerneală verde

Fosta casă de oaspeți a Reginei Maria va deveni un club „most exclusive”

Cineva cu bani s-a gândit să facă o afacere, din categoria celor mai profitabile în ultimii ani, anume un ansamblu rezidențial. Așa s-a născut *Green City*, pe care l-am vizitat de curând, parțial dintr-un impuls jurnalistic, dar și căutând o „formulă locativă”. Știam că se află în comuna 1 Decembrie, fostă 30 Decembrie până în 1989. Ajunsă în comună, m-am tot uitat în jur, să descopăr celebrele ferme ale defunctei *Gospodăriei de Partid*. În zadar... Am renunțat.

Între timp, chiar la ieșirea din comună, facem la dreapta și intrăm pe o șosea cu patru benzi, șerpuiind printr-o pădure bogată. În câteva minute respirăm deja aer adevărat, totul în jur e verde, pe covorul de iarbă sunt trasate alei pietonale și de biciclete, printre copaci zărim un loc de joacă pentru copii, dotat cu toate cele. Iar, alături... un conac? Arhitectură de pe la 1900? Și nu e singurul. Pe cele 100 de hectare ale ansamblului, descoperim încă un mic palat, cu un iaz alături, un apeduct traversat de poduri miniaturale, adevărate bijuterii în piatră, o galerie cocheta cu foișor, ca în fotografiile sepie ale bunicii. Și totuși, toate par noi, nouțe.

Cer explicații și începe să se lege totul; ne aflăm de fapt pe fostul domeniu al Reginei Maria, donație din partea fostului mareșal al Palatului Regal, Gheorghe Emanuel Filipescu. După planurile celebrului arhitect al epocii, Paul Gottereau, au fost construite aici câteva clădiri, conace și case de oaspeți, case pentru relaxare sau pentru personalul administrativ. Regina Maria le va considera „casele sale de vis”, alături de Balcic, Bran, Pelișor sau Cotroceni. Comuniștii au preluat domeniul și l-au transformat în acele ferme, 30 Decembrie, luate

„Aveam pe drumul dinspre Giurgiu o casă

de țară înconjurată de câmpii și de un mare parc, plin de arbori bătrâni și frumoși. Această proprietate îmi fusese lăsată moștenire de un domn bătrân, unchiul lui Nicolae Filipescu. Am descoperit acest lăcaș umbros în anii când au intrat în viața noastră automobilele, care au pus capăt distanței. Îmi plăcea să rătăcesc pe cărările lui părăsite și năpădite de iarbă.”

(Regina Maria a României – „Povestea vieții mele”)

după '89 de SIF Muntenia. Chiar și numele comunei a avut diverse denumiri, reflectând schimbările politice: numele inițial era cel de *Copăcenii de Sus*, mai târziu schimbat în *Regele Ferdinand*. După venirea comuniștilor, denumirea a fost schimbată în 30 Decembrie, data la care Regele Mihai renunța la tron în anul 1947, iar după prăbușirea regimului comunist în 1989, denumirea a fost schimbată în 1 Decembrie, pentru a sărbători Marea Unire.

Revenind la domeniul regal, iată-l ajuns, azi, în proprietatea unui dezvoltator imobiliar. Este vorba despre Dumitru Bucșaru, patronul echipei de fotbal *Unirea Urziceni*. Din câte se spune, afacerea cu fotbalul a fost de fapt menită să sprijine crearea ansamblului *Green City*, proiectul de suflet al investitorului. Cât e strategie de businessman, și cât e dorința de a-și deschide un cont în istoria locului? Indiferent de răspuns, planul lui și-a atins scopul: cei care locuiesc în *Green City* scapă de stres și poluare, se țin departe de agitația urbană, și totuși rămân aproape de oraș (am făcut 30 de minute de la *Unirea*). Mai e nevoie să spun că primii locuitori au fost fotbaliști? Căsuțele, aliniate într-un cartier tipic, sunt cochete, nu foarte mari, îngemănate câte patru, având fiecare câte o mică grădină în formă de L. Răsfirate prin pădure sau situate chiar lângă cartierul propriu-zis, se află o grădiniță de stat, farmacie, cabinet medical, sală de fitness, centru de fizioterapie și masaj, centru de frumusețe, ceainărie, gelaterie, cofetărie, spații de joacă, urmând să fie construite terenuri de tenis, sală de sport, o școală privată, benzinărie, hotel, lac artificial, sală de bowling. Aflu de la un proaspăt rezident că, pe lângă toate facilitățile, ceea ce îl impresionează cel mai mult sunt nopțile în care poate vedea stelele (pentru că lipsesc luminile orașului) și faptul că poate lăsa fără teamă mașina descuiată, ca în filmele americane. Și, firește, mai ales că o poate parca.

Mă întreb cum o fi să calci, la propriu, pe urmele Reginei Maria, zilnic, când pleci și vii de la serviciu?

Printr-o lansare care sfidează orice strategie de marketing, Ford a prezentat publicului la Paris toată gama Ford Focus și cireașa de pe tort: modelul ST.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Focus pe glob

Cu un design distins și sportiv, noul Focus este înțesat cu dotări tehnologice care să-l transforme într-un leader al segmentului mașinilor compacte.

III

Anunțul al unui model nou lovește puternic în vânzările generației anterioare. Cel mai adesea, un producător anunță noua generație și apoi, la o lună, două sau chiar mai puțin dă drumul la comenzi.

Anul acesta, *Ford* a vrut să fie diferit și a prezentat publicului noul *Focus* încă din ianuarie. O mișcare riscantă, motivată poate doar de dorința de a familiariza clienții din piața nord-americană cu noile forme. Și aici apare amănuntul cel mai interesant al noii generații. Noul *Ford Focus* o să fie un produs global. Același *Focus* se va vinde și în Europa și în SUA. E adevărat că aici se poartă mai mult varianta sedan, dar o să fie, pentru prima oară în existența acestui model, aceeași mașină. Până nu de mult, din rațiuni legate de gusturi și de costuri, americanii primeau o mașină diferită de cea europeană. Îi spunea tot *Focus*, dar era construită cu alte componente și beneficia de un design specific american. Acum, sub strategia *One Ford*, producătorul american își propune o reducere a costurilor și producția simultană în SUA, Germania, Rusia și China. Vânzările vor debuta însă abia în primăvara lui 2011.

Calitatea asamblării și a materialelor este o altă promisiune la care se adaugă economia de combustibil și, bineînțeles, dinamica sa recunoscută. De altfel, vechea generație – sau mai curînd actuală – a fost întotdeauna un standard și eternul rival al mai titratului *Golf*. Dezvoltat în Europa, *Focus* va fi disponibil în mai mult de 120 de țări din lume și 80% din componentele sale vor fi comune pe toate aceste piețe. Platforma sa este baza pentru cel puțin 10 alte modele (*C-Max*, *Kuga* etc.) care se vor produce în două milioane de exemplare anual până în 2012.

Tot luna aceasta *Ford* a anunțat și faptul că dispar din gamă variantele în trei portiere și coupé-cabrio.

Exteriorul dinamic este completat de un interior modern cu o consolă centrală dedicată și aplecată către șofer, care oferă acces facil la comenzile principale și la ecranele cele mai importante. Cea mai importantă inovație tehnologică este interfața cu șoferul denumită *MyFord* care oferă o combinație de elemente de control prin intermediul unui ecran tactil cu o diagonală de 20 cm.

Focus o să împrumute de la *Volvo* – până nu de mult deținut de *Ford* – câteva dintre tehnologiile de siguranță. Cel mai controversat este sistemul de prevenire a coliziunilor care au loc în orașele aglomerate. Sistemul intervine la viteze de sub 30 km/h și frânează automobilul dacă detectează o coliziune iminentă. Alte sisteme de siguranță, oferite ca opționale, vor fi

Încă în vânzare în America de Nord, actualul *Ford Focus*, nu are prea multe în comun cu varianta europeană, dar toate acestea se vor schimba începând din 2011, odată cu noua generație.

responsabile pentru parcare, menținerea benzii, recunoașterea semnelor de circulație, supravegherea unghiurilor neacoperite de oglinzi ș.a.

La nivelul dinamicii, inginerii *Ford* au pus la punct un sistem pentru controlul tracțiunii și pentru îmbunătățirea stabilității în curbe. Astfel, TVC acționează ca un diferențial care balansează constant distribuția cuplului motor între roțile din față pentru a reduce subvirarea și a îmbunătăți tracțiunea. La accelerarea în curbe, sistemul aplică o frână imperceptibilă asupra roții interioare față, astfel încât cuplul motor să se transfere către roata exterioară care beneficiază de o tracțiune mai bună. Asta oferă o senzație de agilitate și face ca mașina să acționeze mai rapid la comenzile șoferului.

Motoarele cu care *Ford Focus* va fi echipat pentru piața europeană includ agregatul pe benzină turbo EcoBoost de 1,6 litri și noile Duratorq TDCi diesel cu puteri crescute și o reducere a emisiilor și consumului.

Puterea noului motor de 1,6 litri este oferită în două variante: 150 și 180 de cai putere și ambele versiuni promit un cuplu motor disponibil de la turații reduse, asemeni unui motor diesel. Performanțele în varianta cu 180 CP înseamnă un timp de la 0 la 100 km/h de doar 7,9 secunde și o viteză maximă de 222 km/h.

În varianta diesel, motorul de 1,8 litri dispune din ofertă și va fi substituit de motoarele de 1,6 și 2 litri cu puteri cuprinse între 95 CP și 163 CP.

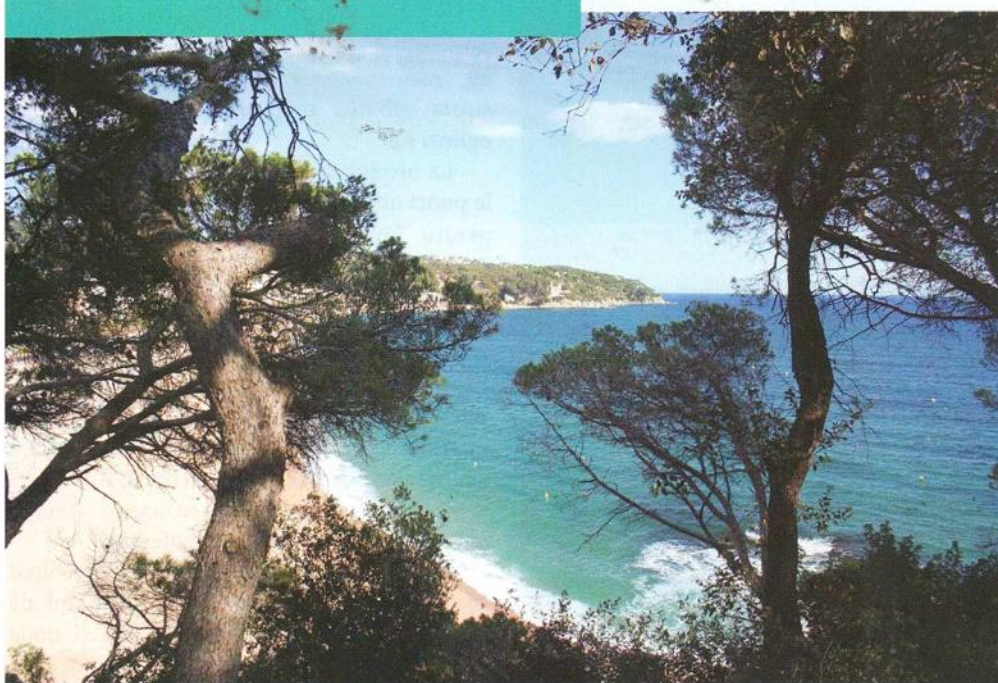
Varianta sportivă, *Focus ST*, prezentată în premieră la salonul auto de la Paris, renunță la motorul gurmând de 2,5 litri și îl înlocuiește cu o variantă turbo de 2 litri care va dezvolta 250 CP. Aceasta se va bate fără probleme cu VW *Golf GTI* sau *Renault Mégane RS*.

Prețurile noului *Focus* nu au fost anunțate încă, dar este de așteptat ca acesta să fie doar un pic mai scump decât varianta actuală, dar și mult mai dispus la o creștere substanțială de preț prin echiparea cu opționale.

Când zăpada va cuprinde întreg orașul și temperaturile se vor așeza confortabil la -2°C , poți să sfidezi vremea și să te plimbi prin parcurile verzi din zona mediteraneeană sau printre recifurile de corali din lumea arabă.

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

Revelion exotic

Mănăstirea Montserrat se află chiar la 125 de kilometri de frumoasa stațiune. Cât vezi cu ochii relieful e muntos, cu stânci abrupte „în dinți de fierăstrău”, iar ghidul îți va împărtăși un secret: mănăstirea a fost construită chiar pe locul unde a fost descoperită în munți o statuie de culoare neagră a Fecioarei Maria cu Pruncul. E locașul sfânt al miracolelor, dovadă fiind pozele și obiectele lăsate aici de cei cărora rugămințile li s-au îndeplinit.

Peisajul de coastă este minunat în orașelul Lloret de Mar, iar o croazieră de câteva ore cu vaporasul sau catamaranul (o navă de ultimă generație, cu atmosferă plăcută și relaxantă, cu muzică, gustări și un bar) merită toți banii. Rămâi cu imaginea peisajelor de poveste, a țărmului lovit de mare și a castelelor, mai noi sau mai vechi, care par că urmează să se prăbușească în Mediterană. În momentele de respiro gustă *sangria*, portocale și căpșuni proaspete, la una din terasele de pe faleza Lloret de Mar!

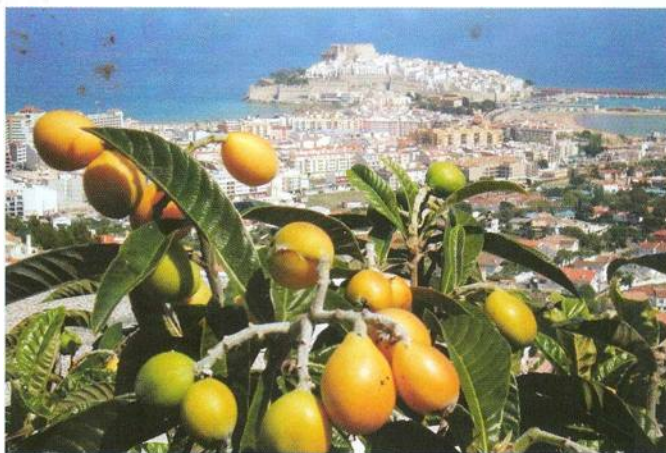
Stațiunea Santa Susana este locul perfect pentru a explora Catalonia, zona sălbatică a Costei Brava! Îți începi expediția pe acest țărm cu o vizită la castel. Fortificația cu un turn de pază din secolul XVI a fost construită pentru a proteja populația de pirați și de alți invadatori ai mării. Iubitorii naturii și ai drumețiilor, precum și cei care adoră echitația pornesc de aici pe cărări de munte, într-o excursie la rezervația naturală din Masivul Montnegre și la izvoarele cu apă proaspătă de munte. Barcelona e aproape, așa că nu poți pierde ocazia să vezi operele de artă ale lui Gaudi, faimoasele fântâni și să bei o cafea pe bulevardul Las Ramblas, cu simpaticele sale prăvălii.

La fel de seducătoare ca mișmele pătrunzătoare pe care florile de portocal le emană primăvara, Costa del Azahar te răsfăță cu un climat mediteraneeu, blând tot anul. Peniscola este unul dintre cele mai vechi orașe întemeiate de către mauri. Este numit și „Gibraltarul Valenciei” și îți atrage atenția cu un fort sobru, în stil maur, o casă înaltă și luminoasă, elegant construită și Castelul de Peniscola. Este unul dintre cele mai frumoase castele din Europa și multe dintre producțiile de la Hollywood au fost filmate aici. Dacă faci o călătorie în jos de Costa del Azahar vei trece printre plantații de portocali și roșcovi. În interiorul acestui țărm vei găsi Baix Maestrat, un teritoriu excelent pentru turism rural, pentru drumeții, plimbări pe bicicletă sau pe cal.

Costa del Azahar are ingredientele ideale ale vacanței:

300 de zile însorite
pe an, mici golfuri
private și clădiri
istorice cu o arhitec-
tură încântătoare.

Rezervă o zi și pentru a vizita vechiul car-
tier din orașul Benicarlo, cu o casă în stil rena-
scen-
centist care a aparținut baronilor dar și Casa
Marchizilor de Benicarlo. Dacă îți petreci
vacanța pe acest tărâm primăvara asisti la cele
mai animate festivaluri, numite *fallas*, cu nume-
roase păpuși din lemn.

Anul acesta poți experimenta ceva nou, cel
mai tânăr emirat arab, Fujairah. Prima oprire?
Direct la snorkelling pe plaja de lângă *Sandy
Beach Motel*. Viața marină subacvatică este
uimitoare aici. Poți înota printre corali, pești,
broaște țestoase care împreună formează un

frumos curcubeu de culori. De aici se vede și
Snoopy Rock, o stâncă ieșită din ocean care are
forma personajului de desene animate,
Snoopy.

În Heritage Village vizitează locuințele con-
struite din frunze de palmieri, interiorul lor
fiind spectaculos, întotdeauna decorat cu
numeroase covoare viu colorate și perne așeza-
te pe nisip. Pentru seară, rezervă un safari care
include plimbarea pe cămilă, dar și activități
excentrice specifice locului cum ar fi dansul din
buric, tatuaje cu *henna*, mâncare și băutură
tradiționale, precum și o încântătoare campare
sub cerul înstelat.

Oferte turistice

Christian Tour,
www.christiantour.ro,
tel. 021.369.98.35

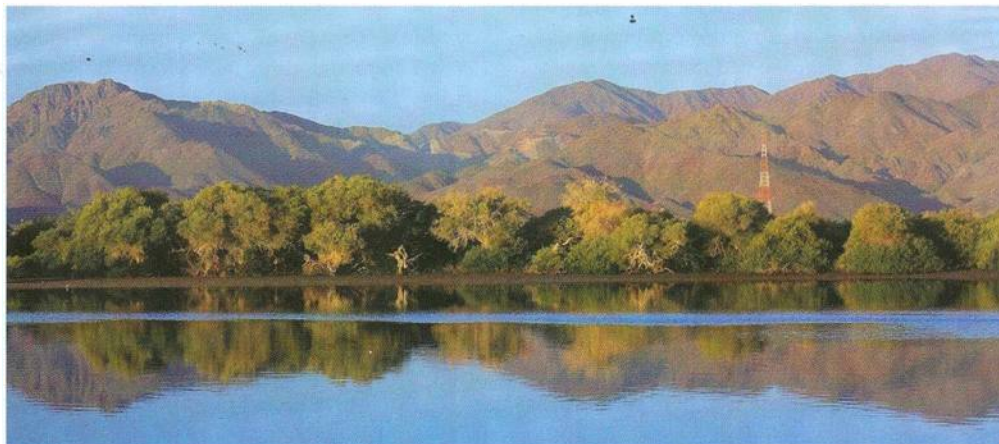
**Revelion Costa Brava, Hotel
4*** – de la 235 de euro/pers.,
biletul de avion, transferurile,
7 nopți cazare la hotel de 4*, 2
mese pe zi, băuturi, program
animație, 1 excursie locală.
Taxele de aeroport: 110 de
euro/pers.

**Revelion Costa del Azahar,
Hotel Peniscola Plaza Suites
4*** – de la 395 de euro/pers.,
transport cu avionul, taxa de
aeroport, transferuri, 7 nopți
cazare cu pensiune completă,
apă și vin la masă, 2 excursii,
asigurare medicală. Oricine
poate beneficia de acest tarif
dacă se cazează în cameră cu
un senior de peste 55 de ani.

Prestige Tours,
www.prestige.ro
tel. 021.319.77.94

**Revelion în Fujairah, Hotel
Fujairah Resort & Spa 5*** –
de la 1.285 de euro/pers.,
transport cu avionul, transfer-
uri, 6 nopți cazare în cameră
dublă cu mic dejun, asistență
turistică în limba română.
Taxele de aeroport sunt de
129 de euro/pers., iar taxa de
viză este de 80 de euro/pers.

**Fujairah este înconjurat de
cele mai bleu ape din
lume,** se mândrește cu
peisaje incredibile, oferite
de munții Hajar, venind la
pachet cu oportunități
fantastice de divertisment.

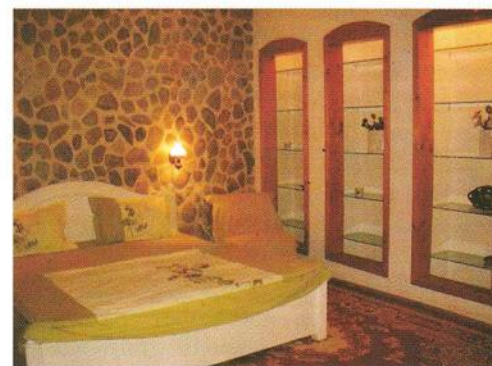
Pentru cei care iubesc muntele și pentru cei care adoră liniștea în mijlocul naturii, pentru cei care vor să schieze sau doresc, pur și simplu, să se relaxeze în saună, departe de orice agitație, pentru cei care doresc să viziteze situri arheologice și pentru cei care vor să pescuiască, pentru toți aceștia există pensiunea de trei stele Rem's, din Râșnov. Restul distracției vine de la sine.

text Alice-Claudia Gherman
foto Alice Gherman
și arhiva Rem's

Rem's îți redescoperă natura

Turiștii beneficiază la Rem's de saună, inclusă în prețul camerei, iar la cerere, Ioana Băță poate oferi și ședințe de masaj. Mai mult, la Rem's poți beneficia și de consiliere psihologică din partea psihoterapeutului Dănuț Negru care se ocupă de două programe: „Relația de cuplu – Redescoperire sau Rutină” respectiv „Gestionarea crizei economice a fiecăruia”.

„La noi cuvintele de ordine sunt: calitate în serviciile oferite, ospitalitate și flexibilitate. Ne adaptăm la dorințele clienților.”
– Daniela Bonta.

Amplasată pe drumul care duce către Poiana Brașov (aflată la numai 9 kilometri distanță), la poalele masivului Postăvaru, pensiunea Rem's este locul ideal pentru petrecerea unui week-end sau, de ce nu, a unei vacanțe în tihnă. Deasupra ei străjuiește Cetatea Râșnovului, în depărtare se văd masivele Codlea și Piatra Craiului, Castelul Bran se află la doar 12 km depărtare, Brașovul la 13 km, iar Cheile Râșnoavei la numai 5 km.

Pensiunea Rem's s-a născut din dorința proprietarilor de a fugi de zgomotosul București și a se stabili într-un loc mai retras, în armonie cu natura. Familia Bonta și-a transformat, cu timpul, casa în pensiune, odată cu revelionul din 2002, când a organizat petrecerea de sfârșit de an pentru colegii unor prieteni de familie. „A fost un Revelion atât de reușit, încât am decis să deschidem o pensiune care, inițial, a

funcționat cu numai șase camere. Numele Rem's i l-am dat după numele fiului nostru, Remus. Din 2006, după reamenajarea celor două corpuri de clădire, am extins pensiunea la 13 camere”, povestește Daniela Bonta, proprietara Rem's. În întreaga pensiune predomină piatra de râu și lemnul, ceea ce imprimă camerelor o notă caldă și prietenoasă de cabană, dar de cabană de lux. Fiecare cameră are grup sanitar propriu, cu cabină de duș și dotările aferente. Prețul unei camere cu pat dublu pleacă de la 70 de lei/noapte.

Turiștii vin și revin la Rem's nu numai pentru condițiile excelente de cazare, ci și pentru

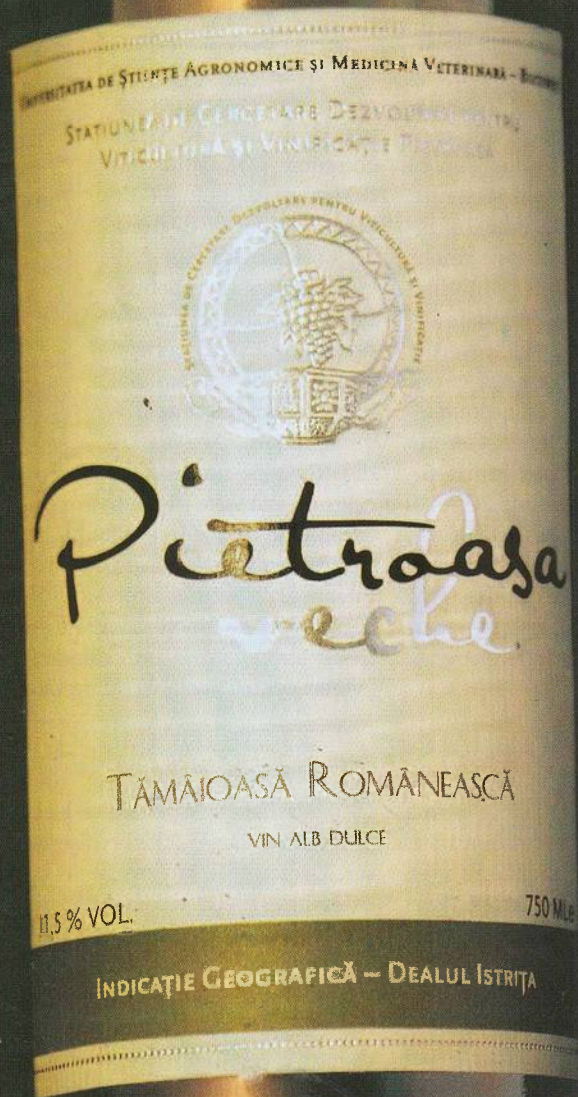
ospitalitatea cu care își întâmpină gazdele musafirii. Cât despre bucătăria pensiunii, oaspeții au numai cuvinte de laudă. Preparatele sunt, în general, tradițional românești, aseasonate cu vinuri autohtone de foarte bună calitate, servite în salonul de 28 de locuri, decorat în stil românesc. Se preferă pe preparatele făcute în casă și mâncarea bio. Nu lipsesc din meniu: sarmalele, tochitura, saramura, brânzeturile autohtone (caș afumat, brânză de burduf), slana ardelenască. Pe scurt, un prânz – alcătuit din ciorbă, felul doi, salată și desert – poate costa la Rem's 30 de lei/persoană, în timp ce o masă festivă costă 60 de lei/persoană.

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

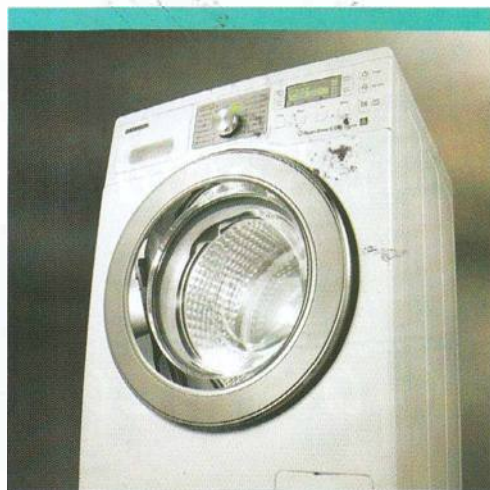
S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

De curând, niște cercetători scandinavi au inventat un „device” care poate folosi energia gândurilor. Deocamdată, tot ce puteți realiza este aprinderea unui bec cu puterea minții. „Science-fiction” devine încet-încet „science-friction” și astfel o lume nouă își face apariția. Până atunci, însă, iată ultimele noutăți comerciale.

text Andrei Ioan Dimulescu

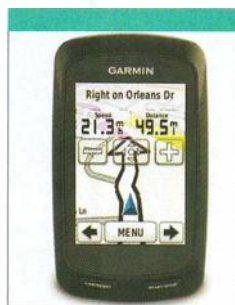
Bule ecologice

Samsung Electronics România a lansat în România, la începutul lunii octombrie, inovația mașină de spălat Eco Bubble, în cadrul unui eveniment special ce l-a avut ca invitat special pe Cristian Chivu, căpitanul echipei naționale de fotbal și ambasadorul Samsung în România. Samsung Eco Bubble este o mașină ecologică ce reduce consumul de energie cu până la 70% și utilizează apă rece pentru spălare. Având capacități de spălare de șapte sau opt kilograme, Eco Bubble oferă funcții avansate precum consumul redus de energie și un motor îmbunătățit conceput pentru a anula vibrațiile și zgomotul. Utilizatorii vor obține prin spălările cu apă rece aceleași performanțe asociate cu rezultatele obținute în urma folosirii apei calde.

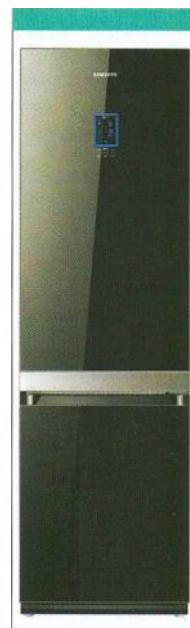
GPS pe două roți

Conceput pe baza caracteristicilor predecesorului său, Edge 800 este mai mic decât Edge 705, dar dispune de un ecran tactil de 2,6 inch ușor de manevrat. Edge 800 împrumută elementele de design de la modelul Edge 500, iar ecranul color și cartografierea adaptabilă fac explorarea mult mai eficientă și plăcută. Ultima versiune a software-ului gratuit BaseCamp (www.garmin.com/basecamp) oferă utilizatorilor un instrument eficient pentru explorarea terenului și pentru planificarea rutelor. BaseCamp permite utilizatorilor să planifice și să previzualizeze rutele, dar și să urmărească schimbările altitudinii de-a lungul drumului, pe care apoi le pot încărca în Edge 800, Edge 705 și Edge 605, pentru a le străbate în viitor. Cicliștii pot vizualiza cursele Team Garmin, sau le pot descărca, pot analiza sau împărtăși propriile rute, la Garmin Connect™ (<http://garminconnect.com>), comunitatea online gratuită care adună peste 30 de milioane de persoane din întreaga lume. Garmin Connect afișează date precum timpul, distanța, viteza, elevația și ritmul cardiac prin grafice și o varietate de reprezentări cartografice, incluzând străzi, sateliți, elemente topografice și hărți de elevație.

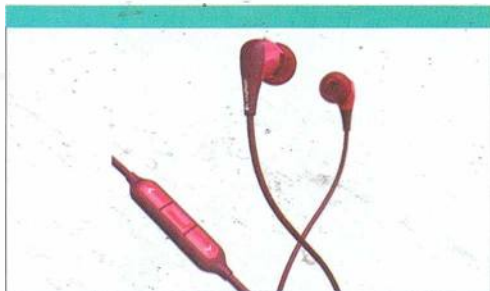

Oglindă-oglinjoară, ce avem la masă?

Samsung Electronics România a lansat Samsung RL55/52, cel mai nou frigider premium. Conceput special ca să atragă un număr din ce în ce mai mare de utilizatori înclinați spre eleganță, dar și spre performanță, modelul RL55/52 combină inovația în design și tehnologia de top. Frigiderul dispune de caracteristici noi precum o poliță pliabilă, funcția CoolSelect Zone™ pentru controlul precis al temperaturii și cea mai nouă tehnologie împotriva înghețării. Acestea fac din RL52/55 unul dintre cele mai avansate frigiderice din punct de vedere tehnologic ce vor fi lansate în 2010. Frigiderul RL52/55 pune la dispoziție un ecran tactil inteligent ce permite utilizatorilor să acceseze o gamă vastă de funcții integrate, incluzând controlul temperaturii, un calendar personal, un avizier pentru postarea de mesaje și notițe etc.

Urechelnița High-tech

Ultimate Ears, divizie a Logitech și prima opțiune a celor mai mari artiști aflați în turnee, a lansat o nouă linie de căști atractive ca preț, Ultimate Ears™ 700 Noise-Isolating Earphones, Ultimate Ears™ 300 Noise-Isolating Earphones și Ultimate Ears™ 200 Noise-Isolating Earphones pentru ca toți pasionații de muzică să se bucure de calitatea superioară a sunetului și a confortului. Ultimate Ears a mai lansat și alte trei seturi de căști care sunt compatibile cu Samsung Galaxy S, iPhone, Blackberry și alte telefoane cu jack de 3,5 mm – Ultimate Ears™ 400vi Noise-Isolating Headset,

Ultimate Ears™ 300vi Noise-Isolating Headset și Ultimate Ears™ 200vi Noise-Isolating Headset. Disponibile în Europa începând cu luna octombrie, prețul recomandat pentru Ultimate Ears 200, Ultimate Ears 300 și Ultimate Ears 700 este de 29,99 de euro, 49,99 de euro și respectiv 149 de euro. Dacă îți dorești un set de căști pentru iPhone, Samsung Galaxy S sau Blackberry, prețurile recomandate pentru Ultimate Ears 200vi Noise-Isolating Headset, Ultimate Ears 300vi Noise-Isolating Headset, Ultimate Ears 400vi Noise-Isolating sunt de 39,99 de euro, 59,99 de euro, respectiv 79,99 de euro.

Preț întreg:

~~35 lei~~

Preț redus:

25 lei

Crimescene Publishing

FLACĂRA t...
TRITONIC

Completează formularul de mai jos
și trimite-l la SC Publicațiile Flacăra SA,
Piața Presei Libere nr 1,
sector 1, Cod poștal 013701, București
ca să beneficiezi de reducere

TALON DE COMANDĂ

Doresc să comand acest roman la prețul de 25 lei

Nume	Prenume				CNP
Strada	Nr.	Bloc	Scara	Ap.	Sector/Județ
Cod poștal	Localitate				Număr telefon

Datele dv. personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dvs. Taxele poștale vor fi achitate de cititor, la ridicarea coletului.

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA

Ofertă specială

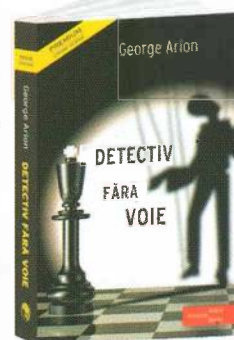
NUMAI 80 lei

Număr apariții	Cost abonament
10	80 lei
5	40 lei

- Prețul abonamentului rămâne neschimbat indiferent de posibilele creșteri ulterioare ale prețului revistei.
- În prețul abonamentului intră atât revista cât și cartea din colecția Crime Scene, corespunzătoare ediției.
- La abonamentul **pe un an** se oferă ca **bonus** un pachet special: **două cărți din colecția Crime Scene** (la alegere dintre cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură

PRIMII ZECE ABONAȚI
primesc romanul
"DETECTIV FĂRĂ
VOIE",
de GEORGE ARION,
cel mai bun autor român
al genului.
Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

Crimescene Publishing
FLACĂRA t...
TRITONIC

FLACĂRA

TALON de ABONARE

Număr apariții: începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: **ABONAMENT**. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/224.60.53, persoană de contact: Camelia Neagu
e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

Producătorii români de fructe se plâng astăzi că nu pot vinde la preț bun merele, perele, prunele sau caisele. Puțini dintre ei știu că, în locul acestor fructe, ar putea încerca să planteze kiwi, curmalul chinezesc, banana nordului sau kaki, plante noi, dar pentru ale căror fructe ar obține un preț mult mai bun la piață.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Fructe exotice cultivabile în România

„Curmalul chinezesc este o plantă foarte interesantă întrucât este foarte rezistentă la secetă și la terenurile sărăturate, deci poate fi cultivată cu succes în zona Brăilei.”
– Florin Stănică, prorectorul USAMV București.

După 1990, *Facultatea de Horticultură, Catedra de Pomicultură*, din cadrul *Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București* s-a deschis către lumea științifică și universitară internațională. Au apărut tot mai numeroase oportunități de cercetare și colaborare științifică în domeniul pomicol. S-a ivit, între altele, ocazia aducerii în România a unor noi specii pomicole precum: kiwi (*Actinidia deliciosa*), curmalul chinezesc (*Ziziphus jujuba*), banana nordului (*Asimina triloba*) sau kaki/hurma (*Diospyros kaki*). Prof. dr. Florin Stănică, prorectorul USAMVB, ne-a prezentat pe scurt povestea aducerii în țara noastră a acestor noi specii de pomi fructiferi, rezistente genetic la boli și dăunători și adaptate perfect la condițiile climatice din România.

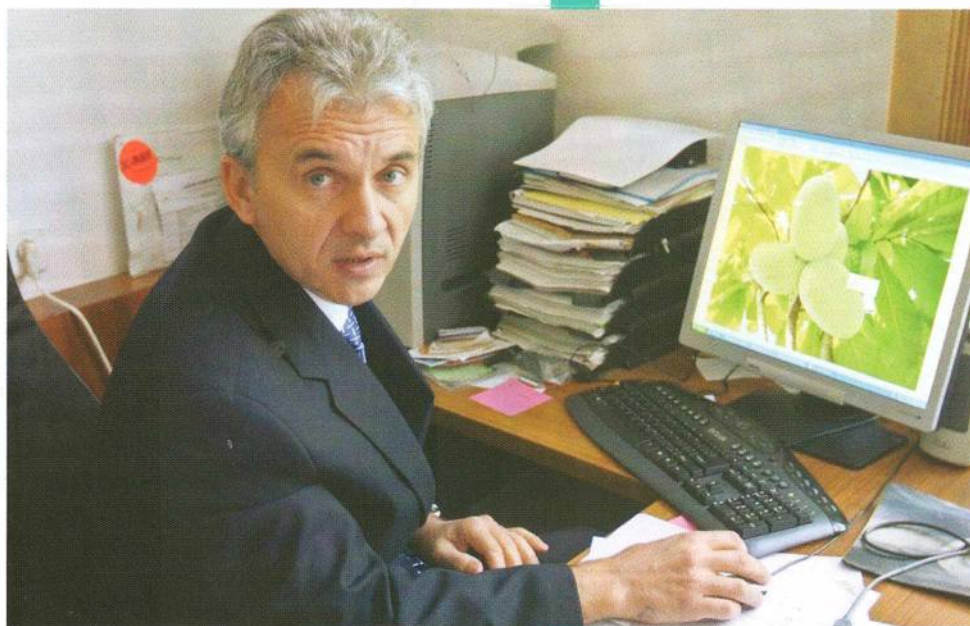
„Cu ocazia unei burse obținute în Italia, în 1993, am constatat că planta de kiwi (*Actinidia deliciosa*) se cultiva foarte bine peste tot unde creștea piersicul. Oricum, România, înainte de '89 era un mare producător de piersici, mi-am zis: de ce să nu încercăm să cultivăm kiwi și în România? Astfel, printr-o colaborare cu societatea *Ostrovit SA*, am realizat la Ostrov, județul Constanța, o plantăție modernă de două hectare de kiwi (soiul *Hayward*), care fructifică bine și astăzi. În paralel, la *Facultatea de Horticultură, Catedra de Pomicultură*, împreună cu specialiștii italieni – Italia e cel mai mare producător de kiwi – am realizat o colecție de hibrizi de kiwi. Sunt mai multe soiuri de kiwi comestibile: afară de *Actinidia deliciosa*, pe care o știe toată lumea ca având fructe maro și pulpa de

culoare verde, există *Actinidia chinensis*, cu fructe de culoare maro și pulpă galbenă, precum și *Actinidia arguta* (baby kiwi) la care fructele sunt verzi sau roșii, lipsite de pubescență, putându-se consuma ca atare, fără a fi decojite. Dacă primele două specii sunt cultivabile numai în zona mai caldă a țării, unde crește piersicul, *Actinidia arguta* rezistă și la -25 de grade Celsius, deci poate fi cultivată în zonele unde sunt plantații de prun sau păr“, susține prof. dr. Florin Stănică, prorectorul USAMVB.

O a doua specie pe care cadrele didactice de la Facultatea de Horticultură au adus-o în România este curmalul chinezesc (*Ziziphus jujuba*), plantă provenită din China și adusă în Europa încă din vremea împăratului roman Octavian Augustus. Un biotip al acestei plante se găsește în Dobrogea, la Ostrov – cetatea Păcuiul lui Soare respectiv la Jurilovca, Cetatea Argamum, semn că grecii au adus planta și pe meleagurile noastre. „În urma unor colaborări pe care le-am avut cu institute de cercetare din China, în 1996 am reușit să aducem în țară mai multe soiuri chinezești. În colecția noastră, studiem în acest moment peste 20 de soiuri și biotipuri. Plantele fructifică foarte bine, sunt rezistente la ger și foarte rezistente la secetă. Se pot cultiva în zona de vest și de sud a României și pe terenuri care nu pot fi valorificate pentru alte culturi agricole. Noi nu aplicăm în livadă nici un fel de protecție speciilor nou aduse, nici sub aspectul bolilor și dăunătorilor, nici în ceea ce privește frigul, iar plantele despre care vă vorbesc s-au dovedit a fi foarte potrivite pentru plantarea lor în România. Fructele curmalului chinezesc au valoare nutrițională și farmaceutică de excepție, făcând parte din categoria fructelor nutraceutice“, explică prof. Florin Stănică.

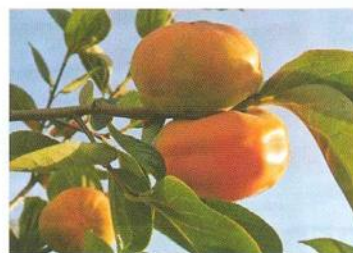
O altă specie de pom fructifer de care este mândră Facultatea de Horticultură a USAMVB o reprezintă *Asimina triloba* sau *banana nordului*, cum i se mai spune. Planta provine din America de Nord, mai ales de pe coasta de est, și a fost adusă pentru prima oară în România în 2000. Planta este foarte rezistentă la ger de -25 de grade Celsius, fructele au cel mai mare conținut de potasiu, săruri minerale, vitamine și aminoacizi dintre toate fructele de pe Terra. „Nu îi aplicăm, ca de altfel la nici una dintre speciile nou aduse, nici un fel de tratament chimic, de aceea banana nordului poate fi cultivată în pomicultura biologică sau organică. Planta nu are dăunători. Mai mult, ea conține un alcaloid numit *asimicină*, folosit în SUA pentru obținerea unui insecticid natural. Frunzele au un miros ușor neplăcut din cauza acestui alcaloid, dar fructele – care se culeg doar după ce cad din pom – au un gust extrem de plăcut, ceva între banană, ananas și mango. Pulpă fructelor este cremoasă și se mănâncă numai cu lin-

guriță. Fructul nu se poate păstra mai mult de 10–15 zile în frigider. Pe măsura trecerii timpului fructul se închide la culoare, iar gustul pulpei evoluează de la un gust care poate aduce cu o cremă de vanilie la crema de zahăr ars, iar mai târziu la crema de cafea. Sigur, banana nordului nu este un fruct care se pretează la cultivarea industrială, asemenea curmalului chinezesc sau ca la kiwi, aceasta din cauza perisabilității sale, însă, pentru piețele exclusiviste, de nișă – gen Piața Amzei, Dorobantși, Domenii –, este un fruct care va avea mare succes.”

A patra specie cultivată în livada Facultății este *Diospyros kaki* (arabii îi spun *hurma*). „În România există trei specii de *Diospyros*, pe care le găsim în grădinile botanice – *Diospyros lotus*, *Diospyros kaki* și *Diospyros virginiana* – dar numai *Diospyros kaki* produce fructe comestibile. Planta provine din China, dar mari producătoare de kaki în Europa sunt Italia, Spania și Grecia. Planta este mai sensibilă la ger, rezistă la -15 grade, dar e rezistentă la boli și dăunători. Fructele de kaki au mărimea unei tomate, au culori diferite, de la galben-portocaliu la portocaliu spre roșu aprins. Gustul e dulce-acrișor, ușor acidulat, cu aromă tipică. Dacă în Europa cel mai mare producător era Italia, cu soiul *Kaki tipo*, Spania i-a luat locul cu soiul *Rojo brillante*. Un al treilea soi dezvoltat pe piață de Israel este soiul *Sharon*. Noi avem în colecție 10–12 soiuri de proveniență chinezească, spaniolă, japoneză, italiană și portugheză. Ca și în cazul bananei nordului, fructele sunt perisabile și se adresează cu precădere piețelor de fructe de nișă. Planta are viitor în România, putând fi cultivată în zonele cu climă blândă din sudul țării, terasele Dunării.”

„Avem câteva proiecte de cercetare privind înmulțirea acestor plante *in vitro* și prin altoire, fiindcă doar așa le putem transfera pepinierelor interesate. În clipa de față câteva soiuri de kaki și curmal chinezesc sunt depuse la Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor în România spre a fi incluse în catalogul oficial“, a precizat prof. dr. Florin Stănică.

REDUCERE 10%

REVELION

SOREDA 3* - de la **411** euro/pers
avion + 5 nopți cazare cu DEMIPENSIUNE

Malta Travel • str. Pitar Moș nr. 29, et.1, ap. 23, sect.1,
tel./fax: 318.59.92 • tel: 318.59.93, 0722.626.903

pentru rezervări până la
29 octombrie 2010

MALTA 2010

București (în spatele Cinematografului Patria)
maltald@malta.ro • www.malta.ro

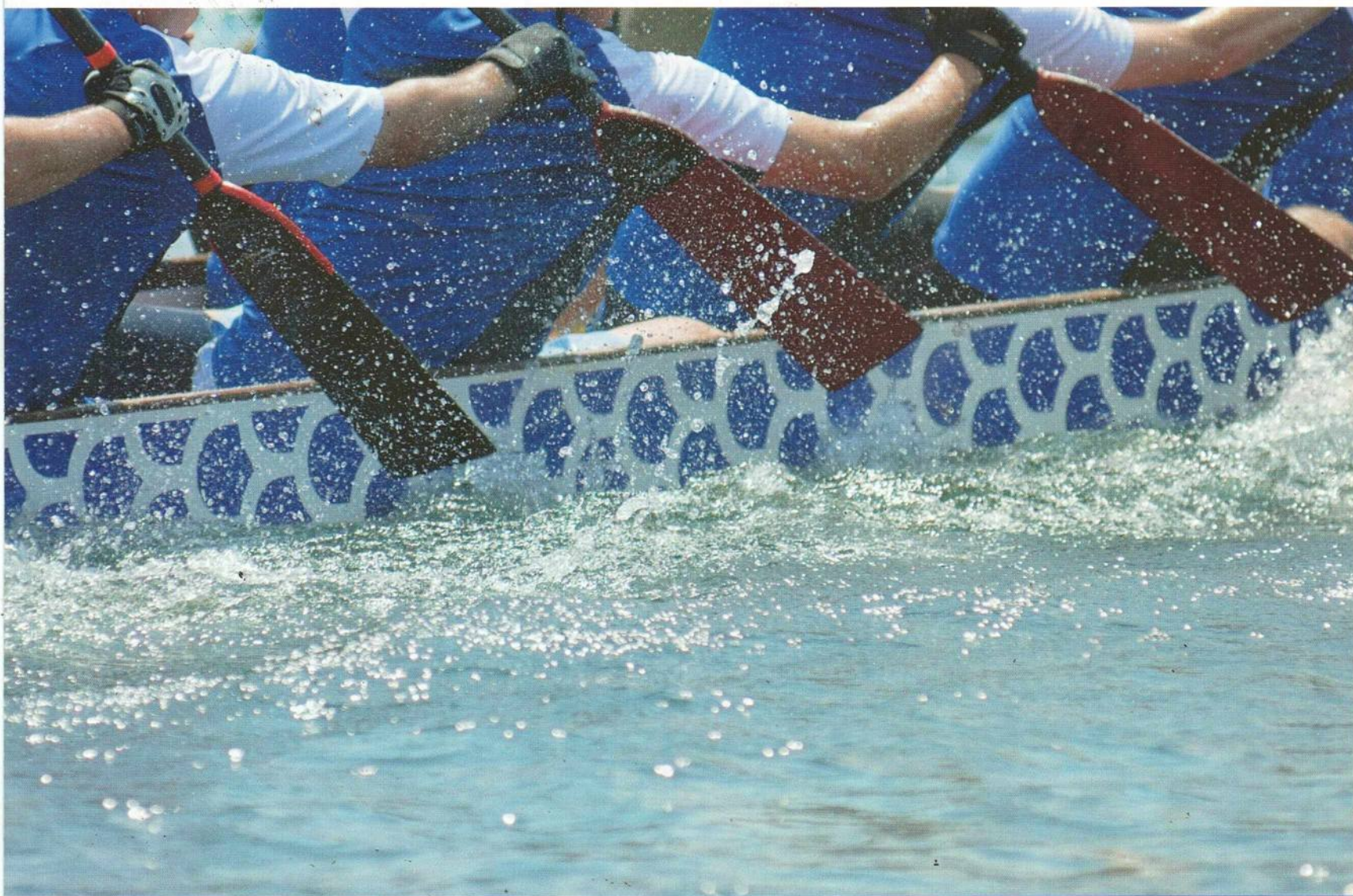

SOLANA 4* - de la **438** euro/pers
avion + 5 nopți cazare cu MIC DEJUN

ASSECO

ASSECO SEE

IT Solutions for the demanding

- ▶ System Integration, Infrastructure, Professional Services, Document Management
- ▶ Banking Software
- ▶ Mobile Banking & Authentication
- ▶ Card Business
- ▶ General Business & Telecom

www.asseco-see.com